

se quādā supfluitatē supple hūidā deponēs illaz
in suis p̄cauitatibus. Et tu nō hoc v̄bū r̄ cām. r̄ si
milit̄ oīs p̄catenatio sibi fuit hūozes viscosos pp
utilitatē dictā p̄ma p̄mi ca° de hūozibus. Et simi
liter lingua r̄ vasa sp̄matica ab iguibus exeuntia
iuxta inguina ex̄ntia ad exeundā r̄ ad testiculos
q̄ dicunt̄ mēstrua sp̄matis r̄ similit̄ lingua h̄z hūi
ditatē q̄ d̄r salua. Ideoq̄ mamille. Adaptat
ad p̄positū de mamillis vi. q̄ q̄z mamille h̄nt car
nes quasi glādosas q̄ mutāt cibū ad eas veniētē
in suas nās. iō caro h̄ sit mollis r̄ alba nō sangui
nolēta hūozositas sibi venis efficit̄ q̄ lac. Et ista
hūozositas quāto magis auget̄ tāto etiam lac ma
gis augmētatur. sicut apparet̄ i p̄gnātibus in. 8°.
aut nono mense respectu mēsum p̄cedētū i quo
tēpore lac est amplius q̄z vene q̄ sunt in medio in
ter matricē r̄ mamillas sunt plene. Et quo p̄z
q̄ cā lactis multiplicādū est trāsmisio sanguis per
istas venas ad mamillas. Quod sine. P̄ponit
sniam affo. vi. q̄ hoc. i. q̄ sanguis multus influat
mamillis possibile est cōtingere sine cōceptiōe et
hoc ē q̄d p̄po. voluit̄ h̄c dicere q̄z t̄nc cōprobat̄ h̄
significatio mēstrua defecisse supple q̄z approbat̄
plurimus sanguis a matrice r̄ mamillas deriuari
r̄ ideo fluxum menstruorum prohiberi.

Alieribus quibus

m istius affo. est ista. Cōuersio sanguis ad
mamillas i mulieribus significat inaniā
p̄batur hoc significat vebemēs incēdiū r̄ adustio
nē in sanguie toto cū motu v̄sus supiora. q̄ signifi
cat inaniā. P̄ha cū antecēdēte videbunt̄ i notādīs.

Circa affo. nō p̄mo q̄ sanguinē p̄uertit̄ ad ma
millas mulierū p̄t multiplicat̄ intelligi. vno mō
large q̄z moueat̄ sanguis ad mamillas vel p̄ eis
nutriēdis. v̄l p̄ lactis gn̄atiōe. Et ista p̄uersio san
guis nō est signū inaniē cū sit semp quasi i lactan
tibus. 2. mō possumus itelligere q̄ sanguis gene
ret̄ in mamillis ex alio. ita q̄ sanguinē p̄uertit̄ ē ip
sum gn̄ari r̄ hoc mō nō itelligim⁹ h̄c q̄z i mamill
nō gn̄atur sanguis. 3. mō dicimus sanguinē p̄uertit̄
ad mamillas q̄z in supflua quātitate moueri ad
mamillas sicut quā generat̄ ibi ap̄ata sanguinea. r̄
hoc mō nō oz pl⁹ significat̄ inaniā q̄z ap̄a in gcell
aut i alia supiori pte. 4. mō dicimus sanguinē cō
uertit̄ ad mamillas q̄z ibi moueri ad eas ita vt lo
co lactis ab ipsīs mamillis sanguis exp̄mat̄ in nō
bili quātitate r̄ p̄seuerat̄ r̄ hoc vltio mō itelligit̄
affozismus. Ad 2. q̄ sanguis in mamillis cum in
lac cōuertit̄ l̄z a colore nālī mamillaz digeratur
sanguis t̄n̄ i frigidat̄ p̄cipue p̄tibus igneis p̄ digō
nē ab eo sepat̄is nec v̄tus digestiua mamillaz suffi
cit̄ sanguinē quātūcūq̄ calitatis i lac cōuertit̄. q̄z
hoc nō facit̄ nisi p̄us remisso suo calor. Et isto p̄z
q̄ cū sāguis ad mamillas p̄uertit̄ ita q̄ effluat̄ ad
modū lactis q̄ significat̄ ip̄m eē talē q̄ v̄t̄ mamil
laz nō p̄t ip̄m i lac p̄uertere. Et q̄z hoc plurimū
esset ex caliditate plurima p̄hibētē trāsmutationē
sanguis i lac. iō ista p̄uersio significat̄ sanguinez

totius vebemēt̄ inflāmatū r̄ ad supiora mouere.

Ad tertio p̄ncipalr q̄ hoc nomē inania q̄nq̄
ip̄ortat corruptionē opationū imaginatiue r̄ esti
matue cū r̄ta r̄ motu corpis ad executionē cogi
tatoz a quacūq̄ mā p̄ueniat̄ q̄nq̄z aut̄ ip̄ortat ta
lē corruptionem p̄nōndo q̄ depēdeat a mā m̄lica
adusta p̄ adustionē colere v̄l adustionē melācolie
vt d̄r p̄ma tertij capi° de inania r̄ hoc ē q̄nq̄z cum
ap̄ate r̄ q̄nq̄z nō. Ad quarto q̄ multa ex̄nte sā
guis calitate r̄ ip̄o petēte loca supiora sumi sui cōi
cati capiti corrupit̄ opatiōes iā dictas. Et iō faci
unt̄ inaniā largo mō loquēdo de inania r̄ isto mō
v̄l verificare istū affo. ga. in cōmēto. Ad 5. q̄
suic. p̄ma p̄mi de signis inaniā p̄rēdētibus posuit
coagulationē sanguis i mamilla. r̄ hoc loquendo
de inania p̄p̄dicta. r̄ dicit̄ cāz eē q̄z significat̄ mo
dū corruptiōis r̄ p̄mutatiōis a nālī p̄tingit̄ dispo
sitiō sanguis ad p̄uersionē sanguis i lac. r̄ ex ista
corruptiōe accidit̄ postea aliqs modus adustionis
aut in melācolia aut i colera r̄ sic sit inania. r̄ isto
mō exponēdo dicerem⁹ q̄ sanguis in forma sua co
agulatio i mamilla significat̄ inaniā. Alitio nō
hoc raro accidere vt dicit̄ ga. i cōmēto imo ita vt
nūq̄z viderit̄ ga. r̄ iō p̄z q̄ ille clarissim⁹ doctor Ga
cobus de forliuio cū scripsit sup illo affo. nō vide
rit̄ cōmētū. dicit̄ enī q̄ ita significat̄ inania ex san
guine collecto i alijs p̄tib⁹ supiorib⁹ sicut i mamill
s̄z q̄ p̄po. iō dixit̄ de mamillis. q̄z ibi septi⁹ p̄tingit̄
dixit̄ etiā ibi aliqua de inania r̄ causis ex q̄bus v̄t̄
q̄ sine p̄uersione scripsit p̄ tunc.

Diximus in

disputatiōe p̄cedenti.
Cōmētū i tres ptes di
uidit̄. p̄mo repetit̄ cām trāsitus sāguis ad mamil
las r̄ p̄uersionis ei⁹ i lac. fo oñdit̄ quō raro accidit̄
cāus ist⁹ affo. 3. v̄ficat̄ p̄ cāz. ibi 2. q̄z n̄ nūq̄z. ibi
3. Ad si v̄ez. De p̄ma dic q̄ i cōmēto p̄cedēte mo
dū quo sāguis ad mamillas veniēs p̄uertat̄ i lac
r̄ p̄. testat̄ hoc q̄z veniēs n̄ mutat̄ i lac significat̄
inaniā. r̄ ibi p̄z q̄ loq̄ de sāguine i ea quātitate ve
niēte qua solet̄ i lac p̄uertit̄ r̄ eo mō. De 2. dicit̄ q̄
nūq̄z vidit̄ hoc. i. sanguinē veniēs ad mamillas r̄ si
p̄uertit̄ i lac q̄zuis p̄po. asserere ac si vidisset. De 3.
dicit̄ q̄ si euenit̄ ē hoc mō. q̄z caro mamillaz cum
nō sit sāguinolēta necesse ē q̄ sit frigida. v̄n. i. p̄p̄
quā cām sāguis veniēs ad eā mutat̄ i lac. r̄ sicut
ista caro frigidior ē carne ep̄atis ita lac sit frigid⁹
sāguine. Et iō q̄n sāguis venit̄ ad mamillas r̄ nō
p̄uertit̄ i lac hoc ē p̄n̄mietate sui caloris. Et ideo
hoc significat̄ nimis calozē sāguis totius corpis r̄
q̄n calidissim⁹ sāguis a toto corpe fluxerit̄ ad supe
riora necesse ē fumos calidissimos cōicari capiti r̄
generare inaniā vt dixi in expōne affo.

Alierē si vis scire

m clasio tal̄ ē. Ad sciēdū de muliere si p̄ce
pit̄ vādū ē ei i potu mellicratū q̄n ē vor
natura. p̄bat̄ p̄ huiusmodi exhibitionē sine nōbilit̄
nocumto p̄t declarari v̄trū p̄cepit̄ aut nō. q̄ hoc ē
faciēdū. P̄nam cū antecēdēte i nōndis ostendam.

Si eni habuerit. Scda 7° tortioes supuenien-
tes mulieri post potu mellirati significat qd vto-
sitates genite ex mellirato no hnt libez exitu. Et
io intestinu ex aliqua noua ca ee pstrictu. hoc aut
no e nisi pctio mris pstringetis intestinu r talis
pctio e pp pceptone g r. Si vo no. 3° 7° affo.
e ista mulier q accepit melliratu si tortioes circa
vetre no habuerit no pcept. pbat qz significat qd
vetositates ex mellirato genite huerint libez exi-
tu r p pns q intestinu no e pstrictu a mris. r io q
ipsa no e collecta r coartata r p pns non cocepit.

Circa affo^m no pmo q multa signa significatia
sup ipregnatione posita ptm ab ypo. ptm ab alijs
auctorib⁹. nos tm maxie hemul a ga. r auic. xxi. ter-
tij i caplis de signis ipregnationis. r lz sint multa.
ypo. hic tm vnu ponit qd e valde forte sup hac si-
gnificatiõe i pnci^o pncipue respectu alioy na alia.
aut no sunt valde fortia aut appent post r n statiz
post principium vt patet discurrenti. nam quia su-
muntur ab emissionem spermatis r succione simul
r siccitate e capitis virge r asiccitate colli matris
cis post coytu r puo dolore sensato i pectine sunt
sine q potuit fieri pceptio. qz matrix attraxit fortit
vtruz spma lz no sunt ex hoc fortia i significado
d ipregnatoe. r Retentio mstruoy pot ex mult alijs
caus ptinget r pmutatio coloris r appetit^o r alia
q colt iuenit i pgnate sequit retentione mstruo-
ra mor^o aut fer^o q e certius signu qn bu pnderaf
no apparet nisi post menses strictura oris mris
absqz apate. r si sit certu signu r subito apparẽs i
pnci^o r obstetrices no sciut tagere. r tact^o medici
no e honorabil. io signu q simul hz fortitudinẽ si-
gnificatiõis r honestat r circa pgnatiõis pncipiũ
vt ee magis puenies hoc posita ab ypo. i isto affo

na 7° de vno hunc
amintur Maau
ueto sandi

io fo q melliratu d a cratos q e pot^o r mel-
le q d pot^o de melle. qz potus multoties sumit
p vno vt i illo affo^o pot^o indigentia soluit. Io mel-
lirati ppe solet dici vnu de melle vt mellicu. Et
io doctores p melliratu vt plurimu intelligit po-
tu factu ex vno r melle. Sz tm fm largã signifi-
catioẽ et potu sco ex aqua r melle. r hoc mo sumit
hv vt pot colligi. 5°. breuiarij Serapiõis r ab auic.
locis allegat. io 3° q ex aqua r melle qhã sit
pot^o coquedo r de spumado q d aqua mellis ab
auctorib⁹ siue ydromel. r iste pot^o no eet utilis ad
significadu qd itedim^o ppi cam dicta. Qhã aut
sit pmscedo mel cu aqua sine decoctioe r iste e d
quo e fmo. io 4° q lz mel sit calidu r siccu
tm mel quatu cuqz pfectu an decoctione hz partes
quasda viscosas r vetosabiles. vñ mel crudu e in-
flatu r ventositat multiplicatiu vt fo casu r 3°
alimetoꝝ ca^o de melle. lz coctũ. has ptes no hz q
ptim ablato pncipit ptiz decoctioe subtiliat. r qz
vt patebit p vetositat generatõne hoc signu signi-
ficat sup ipregnatione. io oz q mel sit crudu q aq
comiscef i isto mellirato psciẽdo. io 5° q ho-
ra qua mulier cocipit statiz matris colligit vt con-
strigat circa spma r quoda mo pglobal. r ita clau-
dit os ei^o q stilus igredi no posset vt not ga. 2° de

nalibus vutibus r auic. xxi. tertij. In hac aut p-
ctioe ad ariora mouet vt dicit auic. loco allegato r
qz colligata e imediate sup recto intestino. io ipsuz
intestinu pbit. et comprimit vt qd ipm claudit r pbi-
beat liberu exitu eoz q p ipm hnt rãfire. r hinc e
q sapto mellirato dicto. Si mulier sit pgnas re-
tentis ill vetositatib⁹ r extedẽtib⁹ intestina sit dolor
pugitiuus n forã aut tortio r vetre r hec tortio h^o
mo significat pgnate. r si no sit tortio istis vetosi-
tatib⁹ genitis tuc significat via ee libera r no con-
stricta. r p pns muliere no ee pgnate. r ex hoc pz
vitas oiuꝝ pclusionũ affo. istius. lz tuc diceret tuc
ide eet faciẽdu de oi inflatiuo. r sic ypo. potuit dice
de fabis r cicerib⁹ r alijs talibus a melle. hic d q
vetositas genita a melle e facile dissolublis r con-
stricta alicui acuitate talit q via iuenedo clausam
vt e ipregnatioe facit aliquas tortioes r si no iue-
niat facili sui acuitate penetrat. in mult alijs ven-
tosis e aptitudo ad generatione vetositat grossio-
ris q et sine pgnatioe faceret tortioẽ. Et io lz no
repugnat inueniri aliqd aliud qd hoc mo faceret.
tm qz illud no e ita notu de melle dictu e r alijs no-
tis tacuit pp caz dicta. Tertio qrif qf pncipit va-
ri hoc melliratu dormiture. hic d q fortassis pp
motus vigiliaruz vetositas a melle multiplicada
fuisset dissoluta. vel vt melius mel digereres ahã
solueret vetre. na sonus retinet euacuationes. vel
tertio qz melius pncipit leues tortioes quas facit
mel tepore dato sono r geti vumõ ptunc non dor-
miat. r ex istis pz q pot ee mulier ta fortis stoma-
ci. aut ta forã expulsiue q aut mel no vetosabitur
aut expellit. r pot ee ta debilis expulsiue q et sine
pgnatioe paciet tortioes. vt ego multos vidi incur-
retes tortioes ex comestione mellis crudĩ. Ex qui-
bus pz q lz afforsimus vt in pluribus sit vus. tm si
est necessarie veritas. fo seqt q ad bene se certifica-
du oz an pgnatione ee exptu q no faciat tortioes.
tertio seqt q in mulierib⁹ mediocris habitudinis
multu calidis dissolutis vetositat na multum fri-
gidis. aut pinguibus habetibus pstricta viscera.
r ppi hoc passuris a melle tortioes sine pgnatoe
marie verificat experientia. r hec sunt virtualit col-
ligeda. xxi. tertij r qnto breuiarij locis allegatis.

Tortio est aut de humo

ribus. Sa. i isto pmeto. pmo ponit i gnali causas
tortiois. 2° vificat affo^m p cam. 3° ofidit quali mel-
le faciẽdu e melliratu. 4° ofidit qf dicit qn dormi-
tat. ibi 2° q muliere. ibi 3° mel aut. ibi 4°. qn dor-
mitat. De pma dicit q tortio e aut pp uentosita-
tem aut mam pugitiua. De 2° dicit q ypo. Innu-
it muliere pgnatem p qua vetositas ex melle geni-
ta. oz rãfire. r hoc pp collectione r pctionem ma-
tricis. De 3° dicit q mel oz ee crudu aliter no eet
inflatu. De 4° dicit q qn dormitat est qz tunc ex
potu mellirati dicti gnatur plus de vetositate. et
ppter getem. r ppter plenitudinẽ alioꝝ ciboꝝ q
oue sunt cause gnatiõis ventositatis. na in somno
quiescit r coiter vadunt dormitum post cenam. r

ideo tunc sunt plene cibus. **R**ecepta melliscrat. **R**ecipe mellis crudi vñc.ij. aque cisterne vñc.4. misce et da i potu qñ vadit dormitum.

Alier si quis masculū

Cōclusio talis ē. **A**dulter pgnās ex ma-
sculo est bene colorata ex feia ē discolora-
ta. pbat qz pgnās ex masculino ē calidior nāliter.
Et iō magis abūdās hūore faciēte bonū colozem
pgnās aūt ex feia frigidior. et magis humorib⁹ fri-
gidis abūdās. et p pñs nō bene colorata. **N**ota
igit .p̄mo qz p bonū colozē hīc itelligim⁹ i quo ap-
paret mediocrit i cute rubedo ex sanguis effusioe
i cute. l3 fo tegni dicat qz ē coloz p̄mixtus ex albo
et rubeo p discoloratā vero itelligim⁹ deficiēte in
huiusmodi rubedine. et qz mulier pgnās ex mascu-
lo ppter fetus calitatē ē calidior et melius digerit
iō sanguinē h3 melius digestū et magis rubeuz et
minus p̄mixtum flantibus. **O**ppositi huius cō-
tingit i pgnāte ex femella. et iō est discolorata et illa
alia bñ colorata. **N**ō 2º qz l3 hoc cōtingat ex cā-
dicta nō tñ est signū multe certitudinis qz multis
vicibus accidit oppisiti p̄p̄ qd masculus erit ma-
le cōplexionatus aut debilis aut e⁹ feia aut mas-
frigide cōplonīs feia calide. aut qz fetus masculus
fortis existēs rapit ad se matris nutrimentū et facit
eā discoloratā. et e⁹ i feia. et iō afforismus nō ē ver⁹
vlter l3 verificat raro respectu signozū cōmunit
positorum ab ypo. licet non raro absolute vel qz
sui oppositi quare et.

Coloratā et nō coloratā

Sa. i. cōmēto. p̄mo assignat cām dictoz. 2º ad-
dit alia signa masculinitatis. 3º ostendit quō frequē-
ter verificat. ibi 2º masculi. ibi 3º qz etiaz raro. **D**e p̄-
ma dicit qz cā p̄nis affo. est qz masculus ē calid⁹
et feia frigida. **D**e 2º dicit qz sunt alia signa mascu-
linitat vt leuitas matris in motu et fortitudo et ve-
locitas. Et posset hec pars intelligi de motu fetus
in vtero. Et tu nō alia ab aut. xxi. tertij et a Sera-
pione. 5º. breuiarij. **D**e tertia dicit qz dictū ypo. est
raro. et oz qz tu itelligas raro vt dixi i expōne affo.
respectu signozū cōiter positoz ab ypocrate.

I mulieri pregnantī.

Cōclusio affo. talis est. erisipila scā i ma-
trice mulieris pgnātis est mortal. pbat
Talis erisipila est morbus multū acutus et matris
et fetus fortissimū inferens nocumētū. qz ē mortalis
affo. et p̄na in notatis patebit. Et eadem snia poi-
nitur. xxi. tertij ca. de signis pgnatiōis. **N**ō er-
go p̄mo qz erisipila ē a p̄a calidū pcedēs a materia
colerica. et qz ista mā est calidissimū materiez cor-
poris. Et iō ad ipsam erisipilā cū ē i mēbro nobili
et sensituo multū sequit mordicatio istāmatio cōi-
catio multoz nocumētoz cordis matris et fetus si-
bi vicino p trāmissum et p simpliciē alterationem
et inficis fetus nutrimentū et stimulat virtus mēbra
expulsiva. **E**x qbus p3 qz talis erisipila est morta-

lis et fetus et matris maxie tñ fetus qz matre moriēte
morit fetus et nō de necessitate mī. et qz cor fetus
maiorē h3 cōitatē cū matrice qz cor matris. et ma-
iorē p̄p̄nquitatē et qz fetus est pallibilior. **E**x qb⁹
pono qz h3 veritatē de erisipila pēdēte a multa
mā qz paucā posset virtus vincere. et de illa qz est i
cōcauo matris maxie. et 3º qz erisipila non solū est
signum sed etiam causa mortis.

Oportet inuestigare si so-

Sa. i. p̄mēto. p̄mo mouet qōnē. 2º soluit. 3º dat
cām veritatis affo. ibi 2º. **S**3 erisipila. ibi 3º. **Q**ue
erisipila. **D**e p̄ma dicit qz oz inuestigari si sola erisi-
pila inter a p̄ata i matrice pregnantis sit mortalis
et an flegmon sit mortalis. erisipila ē a materia co-
lerica flegmon a sanguinea. **D**e 2º dicit qz erisipila
sola febre occidit matrē qz sufficit p̄p̄ vehementez
calozem quoniaz fetus cōicat ipsum interficere l3
flegmone nō ita qz nō sunt tā calida mā. **D**e 3º
dicit qz erisipila sit dcolera rubea cū faciat febrē sup-
ple forte vald. iō ē mōtale supple aut fetus aut mī

Acūqz preternaturā

Cōclusio talis ē. oēs mulieres extenua-
te p̄ternām cū ipregnāt abortiunt añqz
resumētur. pbat qz i oibus talib⁹ añqz resumpte
sunt deficiit fetus nutrimentū. l3 tali nutrimento defi-
ciēte sit abortus. qz et. Et similis snia colligit. xxi.
tertij ca. de abortu illa pte. Et dicit qz illa qz ē vehe-
ter extenuata cū ipgnat abōit añqz grossescat qm
corpus recipit de cibo ad sui rectificatiōē. et redi-
tionē talr qz nō supfluit embriōni qz ipm nutriat. l3
p̄ verificatiōe nō p̄mo qz mulieres extenuate p̄tē-
nāz. quedā sunt paz extenuate. et de istis nō itēdit
ypo. cū experientia notet quotidie multas eē mulie-
res qz nō pgnātes extenuāt et cū pgnāt ipinguāt
sicut vxor mea et nō abortiunt. quedā at plurimuz
et quasi vltimate extenuate. et de istis itelligit affo.
Nō fo qz hāz quasi vltimate extenuataz qdaz
sunt recuperabiles qdā aūt irrecupabiles sicut in
marasmo et ethica. **N**ō tertio qz abortire añqz
grossescat pōt itelligi duplr vno mō abortiāt añqz
icipiūt ad nālē dispōnē redire. fo qz abortiāt at qz
ad nālē grossiciē redeāt et hoc fo mō itelligit b. c.

Nō quarto qz in istis extenuatis vltus restaura-
tiua et digestiua nō sunt multū fortes. Et iō l3 in
p̄ncipio pgnatiōis posset suppeditari paz qd nu-
trimentū qd requirit ad gnationē aut ēt nutrimentum
et augmētū fetus put. tñ qñ fetus ē maior et multo
indiget nutrimento iste nō p̄nt p̄ fetu et p̄ resūptio-
ne gnāre sanguinē ad sufficiētā. et iō si cū augmē-
to fetus mēbra matris trahūt ita nutrimentū qz re-
staurēt añqz mī veniat ad suā nālē grossiciē deficiit
et fetus nutrimentū. et p p̄ns fiet abortus. **I**dic tu
bitat vtrū. Si mulier p̄ternām extenuata ipgne-
tur abortiāt añqz grossescat. Et arguit negatiue
sic. p̄mo mulier p̄ternām expuata nō pōt ipregnā-
ri ea i tali dispōne manēte. qz et. p̄na saltē apd gal-
ē optima et assūptū p3. qz oū est hoc mō extenua-

*e in vris p feminis
necis extenuans
feminis supfluo
quanto, alimeti testu
numerosa magni
nae uagap femina
uq no u d gubui
a alimeti uisi r
tatione uapry*

ta nō ē supfluitas utilis vltimū alimētū qualiscūq;
capiat vltimo alimētū siue p sanguie siue p 2° hu
biditate cū vtrūq; istoz sit diminitū valde i ea. r
stat q spma nō supflua i quali s; in quāto. Con
firmat pna huius argumētū q; si nō eēt spma mu
lieris. g nō ē fundamētū picularis corporis deficit
r generatio. g deficiēte spmate mulieris deficit ge
neratio infantis. r pma pna huius p; ex auic. 20.
tertij ca^o de causis spmatis cū dixit spma autē mu
lieris ē fundamētū picularis corporis infantis.

Secūdo sic mulier pternāz extenuata. r uia p
manēs nō abortit. g a fortiori duz resumit. r pna
q; fortior ē dum resumit r melius disposita q; si
nō resumit. g melius apta fouere et cōtinere fetū
alijs pibus. r ass^m p; pmo ex mō loquendū ypo. q
innuit abortus dum ingrossat. r ga. etiā in pmeto
q nō vī dicere q ea nō ingrossata abortit. r etiā p
experiētā. etiā in vltiate extenuatis. Ego. n. vidī i
florentia cū tibi legerē mulierem que ex colica ma
la q p annū durauerat ad tātā venerat extenuatō
nem. vt non solum ossa sed etiam inuolutiones
intestinoz aliquoz graduū que hoc tēpore conce
pit r fetum duxit ad lucē masculū in mense nono
quē ego vidī debilē tñ q paucissimis diebus vixit
macerrimus longus et quasi viridis r mortu^o est
postea ipse r mī. s; non abortiuit r multe alte vife
sunt huiusmodi. r pfirmat q; possibile ē ita paula
tīm resumī virtutē generatiuā sāguis sicut crescit
necessitas nutriēdi infantis. Si ergo i pncip^o pre
gnatiōis incipit reficit stabit q; reficit vsq; ad finē
nō deficiēte fetui nutrimento r cā posset i terminis
declari. Confirmat q; possibile ē mulierem ipre
gnatā ex femella extenuatā in. 24. diebus resumī
ita vt veniat ad mediocrē resūptionē sine fet^o no
tabili nocumēto s; mediocriter resūpta poterit po
stea p se r fetu sufficiens generare nutrimentū g
possibile erit q; resumat r nō abortiat. Ass^m pro p
ma pte p; q; vsq; ad illū diē minimus sanguis di
uidit in augmētū fetus. r iō pōt resūptio fieri abs
q; illo minimū de intētiōe r ass^m est ypo. i libello d
nā fetus vltio possibile ē mulierē ingrossari. ppe
finē ipregnatiōis p. x. dies in quibus paucum por
terit fieri ex illo fetui nocumētum. g stabit q; non
abortiat. In oppositū est ypo. In hoc dubio
ea q disputatiue dici pnt sunt tria. p^mū ē q; i pgnā
te extenuata nō multū nō oz abortus fieri cū resu
mitur r q; h; virtutē p gnatiōe nutrimentū ad fet^o
augmētū r sui refectionē. fm ē q; ipregnate pluri
mū extenuata stat abortum nō fieri siue resumat.
siue nō. r p; ex casibus supra positis. tertiu^o est q;
vt plurimū extenuata pgnās cū debilitate valde
notabilī si resumat abortit anteq; itegre resumat
r hoc pbat vt in affo^o dictū ē. vtrū aut taliter exte
nuata potius abiciat si resumat q; si nō resumat
r si nec ga. nec ypo. dicāt. vltimū ē q; vt plurimū
ē ita imo paritate stāte gnationis sanguis magis
abortit si resumit. q; deficit fetui nutrimentū. Sed
vbi cū mēbroz refectionē cresceret vtrū sanguifica
nō semp oz etiā ex hoc p; q; ipregnante tenui me
dicina r remedia que sūt ad resumptionē p attra

tionē nutrimentū ad exteroza sicut cū fricatioe bal
neo vel pire nō sunt administrāde q; talit resumit
ē ei peius q; nō resumit cū ponat i piculo abortus
illa tñ q; multitudo nutrimentū aut pfortādo prin
cipalia mēbra iuuat ad resumēdū sūt administrā
da. Et ad argumēta p; q; pcludūt veritatē q; si
prias sine ypo. quā sufficit in pluribus vificari. ex
cepto pmo ad qd oī supposita necessitate concur
sus spmatis mulieris q; vtrū testiculoz incitatorū
pōt nutrimentū diminitū pte attrahet r ita dispone
re vt sit supflua nutrimentū ē i quali r sit spma q; tñ
aī nō erat supflua. r h^o de ista qdē. quō aī spma
mulieris ē fundamētū picularis corporis r sper
ma viri in hoc parum se intromittit vel quādo nō
est ei plurimus introitus ad rectificandum picu
larum corporis infantis forte dicam.

Quidam interpretes

isto cō
mēto. pmo ponūtur tres modi exponēdi. 2° ponit
quartus modus ex auctoritate oximeni que; mo
dū ga. affirmare vī. tibi 2°. Oximenus. In pma di
cit quosdā intellexisse hunc affo^m q; si sint pterna
turā macre necesse est abortire. q; pp macredines
deficit fetui nutrimentū. Alij dicūt q; si sint si crasse
r pmanerint in macre q; abortiūt q; i eis virtus
pseuerat debilis r crescit necessitas nutrimentū fet^o
quo nō sufficiēte sit abortus tertij intelligunt q; si
sint pternām macre cū incipiūt resumī r crascesse
re signū ē futuri abortus. q; significat q; nutrime
tū trahitur ad matrē. vñ fetui deficit. Oximen^o.
In hac pte dicit q; oximenus intellexit hoc vlti
mum dictū eē vñ in vltimitate tenuitatis nō in oī
r rō est q; ad hoc vt redeāt ad suā crassiciē iste vlti
mimate tenues indigent multa refectionē qua fiēte
necesse est vt fetus pereat fame. r hoc intēdit ypo.
q; si queratur quis priorum verus dicitur. Dicit
tur q; nullus absolute r necessario sed in vltimata
macie etiā reparabilī quilibet prioruz est vt plu
rimum verus.

Acumq; corpus

lis ē p
tis affo^o 2° oēs mulieres hntes modera
tā hitudinē corporis q; abortiūt sine māi
festa cā fo mēse. aut 3° hnt cotilidones plenas mu
cilaginibus. Lōclusio pbat q; i istis non fit abor
sus nisi q; cotilidones si pnt tenē fetū pp guedinē
imō rūpūf. s; nō ē alia cā cū pditionib^o supradict
h^o ipotētie r abruptiōis g erit q; cotilidones sunt
plene mucilaginis q; sūt pbādū r assūptū vide
bit i nōtis. Et silis snia colligif. 21. tertij ca^o. d^o cau
sis abortus. Prio igif no. q; p mulieres hntes
corp^o moderate si si itelligēde solū tēperate. s; et
ille q; si viciē tēpat q^o ad quātitatē r pphonē. i alijs
āt pōt abortiēdi cā nō eē mīci. ppa s; totū sicut in
nimia macie dictū ē. Nō fo q; p occasionē mani
festā non solū itelligimus cām pmituā. sed etiam
causam abortus sensū manifestam sicut febrē apā
vulnus vlcus dolorem fluxus ventris r similes.
Nam ex causa manifesta pnt abortire sine hoc q;
cotilidones sint plene mucilaginis vt patet.

3° no. q^o doctores medicine q^oq^o p^o cotildones intelligunt ligamenta quibus fetus alligatur matrici. ut patet in expositione affol^o quarte particule p^o doctores italicos. q^oq^o vero dicunt tm^o mo^o orificia venar^o. aut arteriarum matricis. per que ad fetum defertur nutrimentuz. et hoc modo sumitur hic ut patebit in p^omento. Illa. n. orificia sunt que intelliguntur plena mucilaginis n^o ligamenta. Ad^o per mucilagines intelligendas e^o humiditates viscosas et grossas ad modum mucoru^o nasi. Iste at^o mucilagines multis modis sunt causa abortus p^o opilando vias et prohibendo nutrimentum deferri fetui. 2° influciendo nutrimentuz quod iuxta ipsas transit faciendo ipsuz ineptum nutritiu^o. 3° lubricando dicta orificia. et ita faciendo q^o capita venarum secundine. et arteriarum que illis insiguntur non fixe adherent. imo ex omni leui agitatione superentur. 4° mollificando illa capita. et hoc modo reddendo illa frangibilia. 5° q^o totaz matricem reddunt lubricam non corrugatam ut oportet ad bene continendum. 6° q^o sunt nature ventositatis que extendendo et agitando et stimulando expulsiuam est causa abortiendi. et q^o ventositas n^o generatur nisi ex materia apta. ideo etiam ventositas non facit abortum in istis nisi propter mucilagines presentes que sunt eius materia. et cu^o hoc alijs modis dictis ad abortum disponunt. et ideo aut. in hoc casu ambas causas coniungit. xxi. tertij cap. de abortu cum dixit. Et plurimum abortus qui fit in mense secundo. aut tertio fit ex ventositate. et humiditatibus super orificia venarum que sunt matricis que vocantur foramina ex quibus continguntur vene secundine. cum q^o humectantur mollificantur ipse. et illud quod eis contextitur quare fit abortus fetus i^o quolibet motu ex ventositate aut grauedine hec aut. Ex quo patet q^o cum ypo. dicit q^o non possunt tenere fetum pro grauedine intelligitur grauitas duobus modis. vno modo. de vera ponderositate. secundo sumitur grauitas. aut grauedo p^o molestia. et stimulatione in isto loco.

5° no. q^o abortus quandoq^o fit in primis tribus mensibus q^oq^o in medijs quandoq^o in vltimis. et iuxta serapion. quinto breuiarj cap. 34°. causa in primis est ventositas in secundis humiditas lubricata. in tertijs frigiditas. et sic videtur afforissim^o potius ponendum de mensibus medijs. aut. aut. cap. de abortu videtur consentire q^o plurimum abortus qui est in mense sexto et post ipsum est propter humiditatem lubricantem et ante sextum et prope principium causam dicit esse tenuitatis spermatis quas p^oaniculi generantur debiles: et subtiles. et p^o cipue p^oimus. et ideo sunt parati ad disrumpendu^o precipue cum sanguinem attrahit. Et ideo vides diuersitatem magnam inter auctores nostros in causis abortus in mensibus diuersis q^o oportet vt legimus in. xxi. tertij. ex his oibus verificat^o 2° causa probacione posita in textu. nam cum habent corpus moderate et n^o e^o causa manifesta i^o abortu q^o sit p^opter cam dicta propria matrici que aut

erit vetositas. et ista non e^o sine humiditate mucilaginosa mo^ois dicit. et hoc vt in pluribus. na^o si sit tenustas sp^omat^o hoc e^o et occultum et esse potest.

Quod dixit sine causa ^{ma-}nifesta

In isto commento gal. facit tria. primo exponit quare dicit sine causa manifesta. secundo verificat afforissimum. tertio exponit illud verbum cotildones. ibi fa. Sine quibus. ibi tertia hec enim hozza. De prima dicit q^o ideo dixit sine causa manifesta vt significaret sine dyaria et sine vulnere siue et rissipila. et fluxu sanguinis. aut percussione etia. ibi narrata. Ex quo vides intelligi non solum causas primitiuam s^o etiam corporeas sensui manifestas et per illas vult dari intelligi omnes etiam n^o manifestas. i. non ex proprio in matrice nocumento. b^o secunda dicit q^o quando mulieres abortiunt sine istis causis et hnt corpora moderata necesse est q^o orificia venarum vulue. i. matricis sint in causa. et q^o cum per illa nutrimentu^o fetui mandetur si sint plena mucilagibus nutrimentum n^o datur nec fetui. et supple fit abortus. etiam hic add^o alios modos quibus iste mucilagines sunt causa abortus. De tertia dicit q^o per cotildones itedit hozza venarum matricis et non carrunculas tenues innascentes orificijs istis. et hoc declarat auctoritate. primo ypo. qui in libro de passionibus mulierum dixit. si cotildones in ore vulue plene sint flegmate menstrua sunt parca ex necessitate. secundo auctoritate pictagore qui in prima parte de rebus ora istave narum et arteriaruz matricis appellat cotildones.

Et cu^oq^o preternaturā

q^o Duas conclusiones ypo. intendit in h^o afforissimo. secunda ibi. Priusq^o. Prior est. causa n^o concipiendi in muliere preternam crassa est q^o pinguedo obturat os matricis. probatur i^o istis non est alia causa verissimiliter assignanda. et ista est sufficiens. q^o ista est causa. consequentia tenet et assumptum declarabitur circa litteram. Prior q^o nota q^o quando ypo. dicit preternaturaz crassas non concipere intelligendum est de illis crassis in quibus non est alia causa non concipiendi nisi crassities. Nam ex dicendis apparebit q^o oppilatore narum. frigus humiditas nimia leuitas. et multa talia. possunt in preternaturam crassis esse causa si concipiendi. Sed ypo. loquitur de illis in quibus alia causa non concipiendi non e^o preter crassities verbigras. Si consueta est pregnari et facta est vltimate pinguis et non deficit in mensuris nec in alijs operationibus. sed non impinguatur hoc significat causam esse q^o pinguedo obturat os matricis. Et ideo sensus ypo. est q^o quando mulier est preternaturam crassa et n^o est alia causa preter crassicie in non concipiendo tunc causa sterilitatis est quia pinguedo obturat os matricis. Nota secundo q^o mulieres p^ont dici p^oternam crasse. q^o a temperamento in crassicie recedentes quedā at^o dicunt p^oternam crasse. q^o postea in vltimate crassicie et in

tenligendo de ista vltimata crassicie e verior affo
 vt dicit in pmeto 3o. an mo possit dici crasse pter
 naz. i. ptermodu crassicie ad qua lclinat sua ppo
 nal. na possibile e boiez nalt colericu ipiguaru iuz
 dicta gal. 6o. de regimine sanitatis. r constat q bec
 pinguedo e pternam qua sibi pplexio colerica de
 terminat. 3o no. q ista piguedo fm quosda no e
 pinguedo matricis sz e pinguedo girbi coopiet in
 testina q cu multipliciter oppmit os matricis r sa
 cit aut si recipi spma expmit a matrice iuxta dicta
 gal. in pmeto r auic. 21o. 3o. de sterilitate cu di
 xit. r qm mltiplicat adeps sup girbu facit pstric
 ne sup spma r educit ipsu expsiode sua. Et non est
 adeps vel pinguedo iuxta dicta iacobi. qz e mebz
 neruosu. sz q hoc dicit no viderit auic. bn paz an
 te locu allegatu cu dixit inter cas sterilitat aut ml
 titudo adipis lubricat. r qm sit cu coitate totu cor
 pis. r qm e in matrice ppe r girbo. r qm e in ma
 trice sola. bec auic. vult q alii pinguedo ipediens
 pceptione e in sola mrice. Sz attede q et q pigue
 do ppria i matrice in crassas os matricis r et totaz
 corpulenta. r lo e ca obturadi os matricis. esto q n
 sit nisi inter vilu r vilu aut exterius appoita mati
 ci. Sicut multoties inuenit circa intestina lz sint
 mebra. Ex quo appet siue sit ex pinguedine zirbi
 siue pinguedine mrici ppria siue totius. seqt tur
 batio totius oris eius p ca salt ptialia ad pcepti
 one impedienda. No. 4o. q per os matricis no i
 telligit orificiu exterius colli matricis. illud et i
 pinguibus e sufficiter latum vt notat experieta.
 sz matrix e sicut vnus venter cuius sudus e versus
 superiora r versus inferiora. hz os i sanitate r abs
 qz partu r pgnatioe ita strictu vt calamus vix igre
 dit. r circa istud os no imediate. sz paz magis ex
 parte exteriori esdo versus sudu oris colli cuius
 orificiu terminat ad cutem exteriori. hz os qd h
 remanet intus. dicit gal. os sudi qz os imediatuz
 pcauitati matricis r hoc obturat a pinguedie qm
 sut pternaz crasse r ppterea no papietes q pigue
 do qm e zirbi qm ppa matrici. qm oia coicat
 r matrix r zirbus r sume. Et pulc. fa pclusio
 iste mulieres no papiut anteqz macrescut. pbat.
 qz no remouet ca sterilitat aqz macrescut. g nec
 sterilitas r totu pz. Et pz q istaz cura e regime ex

De pternaturam

intelligit dixi
 se. Sal. i pmeto p^o exponit illu terminu pternaz
 fo verificat affom. 3° ondit de quo ore matricis lo
 qf. ibi fa. pinguedo. ibi 3°. Qd os matricis. De p
 ma dnt quosda pternaz crasas itelligere illas q si
 in vltimitate crassicie. Alij itellexerut oes crasas
 ex tpamentu sz pmi sut veriores. De fa dicit q id
 e itelligedu pmo qz pinguedo q vocat zirbus si
 obturat os matricis nisi in vlimitate piguibus no
 in oibus supra tpamentu. Et id d ill verificat affo
 q eius pinguedo matricis os obturat. De 3° dicit
 q per os matricis itelligimus illud q e in iterio
 ru colli extremitate. qd certe vocat os vulue. i. ma
 tricis no orificiu qd terminat ad exteri r naz: qz

hoc no vocat os matricis. sz os colli matricis.
 Subitat. circa affom. vtru sit verus. r arguit q
 no qz in talibus vltimate crassis pdesit mstruati
 notat experieta. sz no extrit si os mricis eet clau
 sum. g os matricis no e obturatu. fo sic obturatio
 oris matricis in pgnate no phibet ipregnationez
 g nec inpingui. pz pna. qz magis clausu e in pgnate
 te cu cusps acus tuc ingredi no valeatv infra di
 ces de super in pgnatis. 3° sic Clausura no ph
 bet in pgnatione. vt pz. xxi. 3°. tractatu 4° ca. p^o. g
 nec obruratio a pinguedine ppterea stercoza in rec
 to intestino existetia no ipedit. g nec piguedo zir
 bi. tenet psequetia. qz ista sut vicina pmetia sicut
 pinguedo. Ad oppositum est ypo. p dubio con
 cedif affo. No. tam e q no dicit ppter clausuram
 in pingui oio phiberi trasitu spmat ad pcau ma
 tricis sz aut phibet au a pinguedine expmit p
 mete. Ad primu negat psequetia: qz expmit a pi
 guedine et si tractu eet. id pinguedo pmeto apit
 via descendet r claudit ascendet. Ad fm negat p
 sequetia. qz in pgnate ppter desideriu cu no sit ex
 pimes multu phibes apertionez ppter desider
 uz qm apitur. sz pinguedo phibet ne aperiatu.
 Ad 3° negat psequetia. qz in clausura sunt vte
 trasitus spmatis sz no e expmes. Ad 4° negat
 similitudo ppter multu pingue iuuare ad pstric
 nez ad qua no iuuat stercoza. Lcedit et q mul
 toties plenitudovefice. r itestini phibet pceptu.

Matrix in uertebro

posita fecerit saniez necesse est manatu
 fieri. Pns conclusio est ista. Santes
 egrediens a matrice posita in uertebro significat
 necessitatem curacionis medici. probatur qz signi
 ficat magnum nocumentum quod per se natura
 curare non potest. g significat necessitatem curati
 onis medici. Assumptum probabitur circa littera
 Et consequentia est clara presertim sicuratio me
 dici aliquid iuuare possit. Nota g primo hoc no
 men uertebro sumi proprie pro ossis cosse extre
 mitate versus ancham que est rotunda r ingredi
 tur concauitatem anche. r ibi vertitur quando col
 sam mouemus. quandoqz autem sumitur pro an
 cha. r isto modo sumitur hic r dicimus matricem po
 sitam in uertebro qz declinare versus vna anchaz
 Nota secundo q matrix declinans ad anchas
 patitur hoc propter aliquam causam dicendaruz
 que ab auctoribus ponuntur. Nam quandoqz est
 ex duricie lateris trahentis ad se latus aliud. r qm
 qz est causa spasmus in vno laterum. vnde trahit
 tur aliud r quandoqz est propter apostema quod
 est durum admixtu aut calidu. r quandoqz ex re
 pletione non apostemante. Et ideo contingit mul
 totiens q ista declinatio curatur a natura propel
 lente superfluitates aut resolvente materiam siue
 apostemantem siue no. Et egovidt plures quibus
 no debite purgatis post partum accidit declinatio
 matricis ad ancham r sine saniei exitu liberate
 sunt. r vbi pus claudicabat recte ambulauerunt.

3° no. q^o ista declinatio mēstruū cognoscit ex tactu
 & relatione mulieris sentientis & relatione obstetricis tā
 gētis. vix est tñ q^o declinatio ptis superioris matricis
 & apāte exite ad vnū latus os matricis vertit
 ad oppositū. & cā p^oz. & hoc ē q^o auic voluit. 2° 3°
 ca^o de signis apāte calidi cū dixit. Et quacūq^o pte
 fuerit apā declinat matricē ad p^otraria illius. s. quo
 ad orificiū. 4° no. q^o sanies pōt a matrice egredi
 qñq^o alitū ad ipsā trāmissa. s. hāc sanie non dicit
 mus fieri a matrice. s. qñ in matrice vel ex ipsa ex
 cā pp quā ē posita in vertebro sit sanies. tñc signi
 ficat q^o cā fuit apā qd est aptū & pmutatū ad vlc^o
 & iō tale vlcus cū sit in mēbro notabili in loco p^osu
 do & q^o ē receptaculū multarū supfluitatū indiget
 adiutorio medici & cura. qd adiutoriū p^opo. hīc vo
 cat p^omotū iuxta gal. in p^omento. No. vltimo hāc
 curā qñq^o adhiberi blāditatē. vt qñ ē vlcus ex cā
 cro. qñq^o fo verā vt qñ est vlcus cū bona sanie. et
 p^ocipue si ē apertū apā versus collū matricis & nō
 ad p^ocausū eius vt p^oz in p^omento.

Commotum curationem.

Gal. in p^omento p^o exponit illū terminū p^omotum
 fo verificat limitādo. s. bi fa. & bene. De p^oma di
 cit q^o p^opo. dixit p^omotū & intellexit curationez. De
 fa dicit. q^o bene dixit q^o si matricē fecerit sanie & ma
 xime si apta fuerit exterius. s. versus collū matricis
 necesse est curari cū lichimio. & cū alijs oportunitis
 qbus vlcera p^ofunda curant. 78

Etus mares

78 ^{7c.} Duas p^oclu
 dit. fa ibi. Femine. Cōclusio p^oma ē fe
 tus mares magis formāt aut generant
 in latere dextro matricis. p^obas sic. latus dextrū ē
 magis p^oportionatū mari q^o sinist^oz q^o 7c. 2° p^o se
 mine magis in sinistris p^obus formant matricis.
 p^obas. q^o latus sinist^oz ē feminis magis p^oportiona
 tū. q^o 7c. aff^o ambaz patebit circa l^oz. Similē sen
 tentiā hētis. 2° 3° ca^o. de signis masculinitatē ad
 p^oncipiū. P^ono no. q^o radicalis cā masculinitatis
 ē p^oplexio cordis fetus calidior p^oplexioē cordis fe
 minis. s. alū p^otingat p^ohiberi talē p^oplexionē a con
 secutione masculinitatē. s. de hoc ē dicitū p^oma p^o
 in ca. de mēbris. & iō qñ sp^oma ē calidū & ita seruat
 vsq^o ad horā p^oceptiōis fetus vt plurimū ē mascu
 lus. Ecōtra at qñ sp^oma in se ē frigidū aut nō con
 seruat eius caliditas. 2° no. q^o in matrice p^oserua
 tio & p^omutatio p^oplexionis sp^omatū multū variat s^o
 varietatē ptis p^otegētis sp^oma. & sp^omatū mulieris
 & mēstruū qbus p^omiscet vt ea trāmittet. 3° no. q^o
 latus dextrū calidius ē sinistro. q^o ē magis vicinuz
 epati q^o p^o vicinitatē & p^o trāmissionē pluris sangui
 nis & calidioris. illud latus plus calefacit. 4° no.
 q^o sp^oma descēdēs a dextro testiculo ē calidius sp^o
 mate descēdētē a sinistro: p^o quod vas sp^omaticū d^o
 ferēt ad dextrū testiculū ptis orif^o ex artaria magna
 & ptis ex vena chilī. s. sinistra orif^o a vena emulgē
 te sinistra. 5° no. q^o ad dextrū latus matricis mitti
 tur ps sp^omatū matricis q^o venit a dextro testiculo &

mēstruū calidius veniēs a locoviciniori epati. ex q^o
 bus p^oz q^o ē pp corpus matricis calidius eē in dex
 tro latere. & pp sanguinē mēstruū eē ibi calidiorēz
 & p^opter sp^oma q^o illud fluit eē calidius melius est
 apta p^oseruari p^oplexio masculina in sp^omate cadē
 te in dextro latere. & iō latus dextrū magis p^oporti
 onatū mari generando. p^o oppositas at rōnes sin
 strū infrigidatiū eē sp^omatū viri & nō p^oseruatiūz
 ita caloris sp^omatū masculinitatis & sic p^oz veritas
 ambaz p^oclusionū. No. tñ multis mōis p^otrariūz
 p^otingere. p^o q^o qñ sp^oma ē tā fortē caliditatē q^o i vtro
 q^o sufficit masculinare. fo q^o tā debilis caloris q^o i
 vtroq^o seminizabit. 3° q^o stat mulierē vtrūq^o latus
 hēre sufficiētē calidū. ex qbus p^oz q^o vt plurimum
 ad mares generādos confert q^o mulier post sepa
 rationem viri vertatur in dextrum latus & ibi doz
 miat aut quiescat diu donec sperma figatur.

In libro de spermate

ostendit
 q^o 7c.
 Gal. in p^omento facit tria. p^o declarat q^o p^oplexio est
 masculi. fo p^o cām verificat ambas conclusiōes. 3°
 remittit nos ad aliū lib^o. ibi fa. quā adiuuat. ibi 3°
 vnde ego. De p^oma. dicit se mōstrasse i libro d^o sp
 mate q^o fetus masculus nō sit nisi cū iūitio p^ople
 xio ē calidissima. & pōt intelligi valde calida p^o cal
 dissima. & hoc vt plurimū. De fa pte dicit q^o hanc
 calidā p^oplexionē. regitā in principio ad fetū ma
 rē adiuuat caliditas dextri lateris matricis. qd iō
 ē calidius. q^o ē epati vicinū. 2° in dextro latere iū
 uat caliditas q^o sp^oma a dextro testiculo venit in d^o
 xtrū latus q^o sp^oma ē calidū sp^omate sinistri testicu
 li q^o testiculi sūt positi in angulis matricis. & in sini
 stro p^opter cās oppōitas puta q^o ē locus frigidior
 & sp^oma frigidū & aquosius p^ohibet p^oplexio calida
 vt plurimū & iō in sinistro plurimū sūt femine.
 De 3°. dicit q^o de hac re latius disputauit in quin
 ta particula super anothomia: 79

De matricum

79 precipitatiōes 7c.
 Conclusio affōi
 talis ē. Ad faciēdū secundā frequēter
 egredi p^ofert appō obtalmici app^ondenti
 do os & nares. Cōclusio p^obas. q^o p^o talē appōnem
 obtalmici cū illa app^ohensiōe agitat matricē & excu
 titur secundā a matricis parietibus & musculi v^o
 tris cū fortitudine ipsā ad inferiora p^opellat. q^o seq^o
 q^o talis appō mō dicto p^ofert. p^oha ē clara. & aff^o de
 clarabit statim. Eadē snia colligit. 2° 3° cap^o. de
 extractiōe secundine ad p^oncipiū. No. p^o q^o i q^o
 busdā libris hētur in secundine precipitatiōe & est
 textus clarior. No. fo q^o si dicat matricū scire de
 bes q^o hoc nomē matricis dicit qñq^o pprie de mem
 bro q^o ē instrumētū generatiōis in muliere. & hoc
 mō p^ocipitatio matricis eēt casto eius aut exitus fo
 ras & nō p^oueniret sternutatio in ea. iō nō sumitur
 isto mō h. fo i p^ope matricis d^o de secundina q^o ē qdaz
 panniculus in quo fetus ē inuolutus p^oterius ex
 uenis & artarijs. qbus mediātibz alligat matrici
 & trahit sp^o & nutrimentū a mē. ad fetū. & h^o p^oan
 culus v^oz p^oz post fetū emitti. Nam si reuēatur

putrescitur plurimū putredine valde mala. et facit accētia vald̄ irribilia et mltoties i pauco tpe morte et iō oz celeriter studere ad ei⁹ exitū. et h̄ ē cā. q̄ p. presentez posuit affozismuz vt vnuz documentuz et forte remediū habeamus. Ex qbus pz q̄ p precipitationez intelligit similitudinarie velocē exitū descendendo. naz precipitatio est casus in deorsuz precedente capite. et qz hoc ē veloc̄ vt plurimuz. iō tales veloces descensus cuiuslibet rei dicimus p̄cipitatioes. 3° no. q̄ obtalmicū idē est qd̄ medicina puocās sternutationez appositio huius com mouet ad sternutādū modo sternutatio multuz p̄cutit oia interiora membra. vt infra dices. Et iō matrix. et ea que ia ipsa p̄tinent agitant et p̄cutinnt et iō vnum ab alio sepatur. 4° no. q̄ cuz est inclinatio ad sternutandū si claudatur os et nares fit maior compressio partium inferiorū. et expressio reruz ibi contentarum. Nam cum propter nālem subordinationem membrorum anhelitus ad cerebrum simul cum cerebrum excutit materiaz. omnes musculi illoz membrorum moueantur ad expellendum aerey. Si loca per que aer egredi debeat claudantur. oportet constricto pectore dyasfragma fortiter ad inferiora comprimi et sic comprimere membra ibi contēta. Et per p̄ns matricem. Si autem sternutaret libere emissio aere non tanta fieret compressio et concussio. et ideo non tam facile emitteretur secundina. 5° nota. q̄ multa sunt alia adiutoria. Ego autem sum expertus q̄ dare medicinaz soluti uam slegmatis cum virtus constat cum consuetā lenitiua sicut cassia cum turbitib vel aliquod simile maxime valet et si in tempore operationis puocet sternutatio et supponat̄ edacētia fetū ē vtilis.

Bene dixit et. Bal. in commento et patet totum.

Aliere in utero et. Cōclu

tenasimon supueniens mulieri pregnāti est causa abortiendi. probatur. qz talis est sepiissime et fortis expressiois et p̄cussionis matricis sed ad hoc sequitur abortus. ḡ et. p̄na pz. et antecedens statim videbitur. et concordia sumitur 21. tertij ca. de causis abortus implicite tamen.

Ita. igitur q̄ tenasimon describitur. i 6. tertij in cap. de fluxu ventris omnium modorum vbi vocatur zabir q̄ est dolor abrasionis ex recto intestino et qz qñqz vere est abrasio cum tali dolore. quādo qz autē sine rāssione est dolor illi similis. et ad utrū qz similis. et ad vturūqz sequitur frequens eleuatio ad cellam cum qua quandoqz parum aut nil emittitur cum forti expressione. ideo dicunt auctores q̄ aliquis est tenasimon verus aliquis non verus puta quādoqz apparet ex modo doloris q̄ ibi sit abrasio et nō est. sed aut sex mordicatus aut frigidus humor. aut aliquod tale stimulas absqz excozatione. Ex quo patet q̄ in vtroqz tenasimone sepe surgit patiens ad cellam. et fortiter se exprimit ad egerendum. hoc autem facere non potest nisi

compressa multuz matrice et sepe. Et ideo ad euz sequitur plerūqz abortus quare et.

Tenasimon fit ex humoribus pungētibuz.

Galienus in commento. primo verificat tenasimonem. 2° verificat affōm. ibi fa. vnde si bec. De prima dicit q̄ tenasimon fit ex humoribus pungentibus intestini grossum q̄ vocatur colon. vnde cogunt illud intestinum se exprimere. et supple musculos vētris ipsum comprimere ad emittendum dictos humores Et nota ex hoc q̄ hoc nomen colon quandoqz sumitur large pro omni grosso intestino vt hic quandoqz sumitur stricte et sic importat intestinum 2°. de grossis q̄ est infra monoculum et supra rcm. et h̄ modo non sumitur. Thade⁹ dicit q̄ hic vult rcm i testinum dici colon quasi culon qz rectum intestinum inferius terminatur ad foramen quod vocatur culum. In parte secunda. Dicit q̄ hanc compressionem segtur nimis motus fetus vt ligamēta qbus allegat̄ matrici rumpunt. et iō si bec p̄p̄sio mulieri pregnāti supueniat ē cā abortus.

Alieris menstrua et.

Conclusio affōi talis est. Appō maioris ventose ad māmillas est menstruoꝝ retentiuā.

Conclusio pbaf: qz ista apositio trahit sanguinez menstrū ad oppōitos motus q̄ sit in fluxu. ḡ eius est retentiuā p̄na pz. et affōm declarabit in lra. Et iō dicit ypo. Si tu medice vis retinere menstrua mulieri appone sicciāz. i. ventosaz maiorē ad māmillas. Et similes sniam habetis. 21. tertij cap. b̄ cura fluxus menstruoꝝ. Ita. ḡ vt supra dices. q̄ p̄ menstrua intelligunt̄ hic sanguis p̄tes fluentes p̄ venas matricis siue de mense in mense siue quōlibet aliter. Et no. fo. q̄ ventosaz qdā sunt pue non potentes multū fortiter attrahere. qdaz magne in qbus. qz extincto igne pōt maior necessitas vacui fieri. iō fortius multū attrahūt. Ex quo pz q̄ dixit sicciā maiorē. non qz appositio minorū nō p̄ferat. s̄ ista magis. nec intelligatis vt dicit marsilius q̄ sicciā sit ita magna q̄ p̄phēdat radices ambaz māmillaz. qz hoc est quasi impossibile p̄pter pectoris eleuationē q̄ simul cū vna ventosa ad abaz māmillaz radices fieret attractio nisi ventosa habuerit duo ora. Ita. 3°. q̄ pp magnā venā q̄ tendit de matrice ad māmillas. iō positavētosa fit fortis attractio et magna p̄ aptaz viāz ad māmillas b̄ matrice. et qz ista vena ē vnica sub māmilla et i es disptis. et qz caro māmillaz est valde mollis. iō nō apponit̄ ventosa sup suba māmille sed iuxta in radice sua in pte inferiori. Et iō ypo. dixit ad māmillas et non dixit sup māmillas. Et no. 4°. q̄ ventose quedaz sunt de vitro. qdaz de cornibus. qdā b̄ alia mā. et alii applicant̄ cuz igne qñz cū tractu anhelitus. et in isto casu meliores sūt de vitro et applicate cum igne vt melius percipiatur operatio et fortius trahant.

Sicut ypo. auctorizauit.

80
in noua versione
p̄m̄t̄ b̄
ap̄. in p̄p̄.
est h̄m̄
line 27

Galienus in commentando afforismū. primo ponit sententiam afforismi comparando ad vnuz superiorem. secundo verificat istam partem ad mammillas. 3° ostendit quare dixit sic. ibi secunda. Nec tamen apponende. ibi tertia. Et maiores. de prima dicit qd sicut prius firmavit sua auctoritate qd si menstrua sint pauca prouocentur. ita h^o ostendit quod si sint supflua restringant. De ea dicit qd ventose non sunt ponende sup mammillas s3 infra eas iuxta earum radices. De 3° dicit qd apponi maiorem sicciam. vt fortius et magis p eas possit sanguis pelliculi. trahi a matrice versus mammillas. Et no. qd si corpus est valde plectoricū aut multū habeat sanguinē prius faciendū ē scotomia de basilica. aut d^o cōi. fo apponende sunt v̄tose et si fo virtus p̄stet et fluxus multus sit fiet scalpellatio vt forti^o attrahant. Si vero nō sit tā fortis virtus tūc sine scarificatiōe ponantur. nec est timendum trahere de matrice ad pectus precipue quo ad exteriora cū multo nobilius sit matrix mammillis.

Uecunque in utero etc.

q^o P̄his conclusio talis est. Clausio oris matricis significat mulierē eē pregnāte. p̄bas qz in muliere pregnāte matrix appetit retinere aut sp̄ma. aut fetū. q̄ appetit deseruētis d̄bite retentiōi s3 ad hoc seruit clausio oris matricis. q̄ appetit claudere. et nō exite impedimento claudit. si milē sniam habetis. 2° 3° cap. de signis ipreguatiōis. et 2° virtutū nālīū. cap. 3° et 4°. No. q̄ p^o vt predicat qd matrix h3 vnū foramē p̄pe finem colli versus interiora q̄ supra habuistis dicit os intrinsecum matricis et hoc foramen ē sicut vnū os piscis aut sicut anus vnus galline. et q̄n mulier ē sine p̄gnatiōe et sine dispositiōe p̄ter nām manet apta ad cōtinentē quā subtilis cāna ad scribendū apta ingredi posset. et istud os p̄t tāgi cū digito medio. p̄cipue muliere multū se p̄p̄mente ad inferius i plurimis s3 in q̄busdā magis tāgaf p̄pe orificiū extrinsecū et i q̄busdā magis intus. imo in eadē muliere q̄nqz magis porrigit̄ exterius q̄nqz minus.

No. 2° qd cū sp̄ma recipit a matrice aptū p̄ceptiōni matrix supra ipsū colligit et p̄stringit in tātū vt orificiū ita stricte claudat qd cuspis acus ingredi nō posset. et ita remanet nisi ex acc̄ntali cā ap̄iat vsqz ad horā ptus in qua ita ap̄it. vt inde totus fetus egrediat. aut ē si fetus mortū statim os illud ap̄it. qz mortuū fetū non inclināf matrix retinere et hec colligunt̄ ipsū fo nālīū virtutū et 2° 3° et 3° de utilitate pticularum. 3° no. qd q̄nqz ex ap̄ate duro. aut carne addita aut p̄pter p̄ternālez dispōnem hoc os matricis claudit sine ipregnatione. s3 discernit q̄n ē ex ap̄ate p̄ signa ap̄atis. et q̄n est ex clausura p̄ signuz clausure. Ex q̄bus p3 qd istis signis aut ap̄at. aut p̄ternālis clausure si appetit certissimū signū pregnatiōis viuo fetu vel vtili exite sp̄mate a principio vsqz ad horā ptus. et hoc ē si gnū v̄x. Est tñ qd obstetrices q̄ solebāt in hoc esse docte a me in nobilibus ciuitatibus sicut mediola

nuz venecie florentie bononie et senis. et in multis alijs sūt inuente nō intelligentes. s3 quasdā mulieres reperi que docte a me. cū multū desiderarēt scire de impregnatiōe inuenerūt q̄nqz affirmatiuaz vere iudicādo de impregnatiōe. q̄nqz negatiue iudicādo de priuatione impregnationis. Idet secūdo qd in illis que sciunt se esse pregnantes et dubitant de morte fetus antequā incipiant. accidentia partus inuenire os clausum est certum signum vite fetus. inuenire autem apertum est signum mortis. Ex quibus patet huius affōi. magna utilitas.

Nota quarto. qd licet collo matricis inueniatur longum a. i. 2. digitis vsqz ad sex. tamen non oportet qd quando collum est longum. i. 2. digitis qd propter h^o os istud ab orificio exteriori distet. 12. digitis. Nā hoc os infra caput et initium colli cōiter iuenit.

Abagnum signum et etc.

in commento. primo ostendit utilitatem afforismi. et modum comprehendendi ad signum hic positū secundo verificat per causam. ibi secunda. Sperma enim. De prima dicit qd si obstetrix posset tangere os matricis et inuenire ipsum clausum cū debitis circumstantiis est certum pregnationis. De secunda dicit qd quando sperma vadit in matricem et mulier concipit tunc concavitas matricis tangitur lateraliter. idest ab vtroqz latere a spermate vt ibi adhereat. et p̄niculus matricis adherens generetur. et ideo oportet qd cōstringatur matrix et cū h^o os eius. Et si queratur quomodo ergo super impugnantur mulieres post primam impregnationem Respondetur qd propter appetitum noui spermatis recipiendum aperitur pro tunc illud os. Et si queratur secūdo quomodo egrediuntur mēstrua aliquādo in pregnante. Respondetur qd aut egrediuntur a venis colli matricis aut aperitur os ad expellendum. Et si queratur. quomodo frigus aeris ledit fetum. Respondetur qd infrigidando matricem infrigidat fetum.

Alieri in utero etc.

In presenti affō ypo. duas intendit conclusiōes et secundam ponit ibi. Si vero prima est lac multum fluēs ex mammillis mulieris pregnantis significat fetum debilem. probatur conclusio. Tale lac significat fetum non trahere posse sufficientem nutrimentum etiam presente nutrimento. ergo significat fetum debilem. tenet consequentia qz non trahere in isto casu. non est nisi propter debilitatem. Si vero secunda conclusio. vbera dura in pregnante significant fetum fortem. probat ista significant debitam quātitatem esse nutrimenti. et fetum sufficientem partem trahere. ergo significant fetum fortem. tenet consequentia. qz debita quātitas attractionis sequitur fortitudinem attractionis. Et similem sententiam prime conclusionis pro parte habetis. 2° tertij cap. de signis debilitatis fetus. et pro parte v̄xi. qz ibi auic. limitat ad p̄mū mēse. qz forte in alijs nō ita certe significat.

id est gal. lib. de fione mulier. & auic. 3° cap. i. v̄xi. v. plurimū ex utero in collo.

rubricz de f̄u p̄natione

non v̄t egrediuntur mēstrua

53

No. 1.º igitur primo ut dicitur affo. 3.º 6.º quod cum mulier est pregnans generatio et nutritio et augmentatio sit ex meliori et puriori parte sanguinis menstrui. et per aliam partem in bonitate ad mammillas transmittitur. per autem ineptissima reservat pellenda tamen partem. et ideo appetit quod ex naturali ordine fetu debite trahente tamen mamille debent in pregnatione tumescere et tandem in eis etiam ante partum lac generari ubi mulier et fetus bene se habeant. No. 2.º quod debili existente fetu aut spermatis attractiva pars de sanguine menstruo retento remanet in matrice. et ideo regurgitat ad mammillas. et ita in lac puerit amplioris quantitatis. et per partem a quousque esse debeat cum virtus mamillarum digestiva superfluum quantitatem aut sanguinem non bonum matris non possit in lac puerititer grossum puertere.

No. 3.º quod cum lac hoc modo multum et fluidum mamille non sunt replete lacte duro sed molli. Si vero sanguis abundantior quantitas solito ad mammillas trahatur sed non nimia pro magna parte puerit et in carnem mamillarum et ita durentur aliquid tulum. et per aliam partem in lac non fluidum. et ideo est additio duricie sed tamen non est tanta sicut si multum lac et grossum generaret. Et quibus partibus durities mamillarum que significat fetus fortitudinem dicitur esse mediocris respectu eius quod erat ante pregnationem. sed nimia non significat bonum. per se veritas affo. quo ad ambas partes quod quoniam lac est plus debito significat fetum parum trahere precipue fluidum. 4.º no. quod debilitas fetus que significat est plurimum debilitas sequens malam complexionem frigidam et corpus tenuitatem. Nam cum sit. cum diminutione attractionis et attractio vigoratur calido plurimum existimandum est quod est debilitas propter frigus aut cum materia. aut sine et quod lac aquosum fluidum significat sanguinem flegmaticum cum subtili flegmate. ideo putandum est quod sit cum materia flegmatica. No. quinto quod dura hic dicuntur vbera. quod aliquantulum duriora quam ante pregnationem non tamen durissima. hanc enim significant sanitatem fetus trahentis mediocriter et partem nutrimenti.

Lac in primo mense. Sal. p. i.º

in primo mense ponit naturale tempus apparendi lac in pregnante. fo. verificat primam conclusionem. tertio verificando limitat implicite secundam. ubi secunda. Sed si sepe. ubi tertia. oportet igitur. In prima parte dicitur quod lac in primo mense. s. pregnationis effluit secundum naturam. et quidam intelligunt quod generatur a natura operante naturaliter pro fetus nutritione futura ex illo lacte non quidem tunc sed quando fetus nascetur. quod si dicatur quod in tanto tempore debet lac corrumpi cum sit facillime corruptibile ut patet. septimo terrapentice cap. de cura sic citatis stomachi. dicitur quod lac facillime corrumpitur cum ponitur extra locum suum. et ideo oportet ut non sit iuxta instrumenta naturalia. imo aut in mamilla aut in orevel stomacho si debet esse optimum ad nutriendum. quod ab aere facillime alteratur sicut sperma. et si ponatur aut sit in loco sue generatio-

nis diu potest permanere non corruptum. Et si arguitur quod sperma in testiculis non potest tanto tempore contineri quin convertatur in venenum ut colligitur 2.º. tertij cap. de prefocatioe matricis. et sexto interiorum. et prima tertij in cap. de epilepsia.

Respondetur negando similitudinem. quod sperma est calidius in loco calidiori. ideo facillius putrescit et corrumpitur. Aliquando autem dicunt lac in primo mense non generari ex intentione nature quod non est pro nutriendo sed generari ex necessitate materie quod regurgitat menstruum superabundans ad mammillas. Quod autem gal. dixit secundum naturam fluere est dictum quod generatur a mamilla forti et naturaliter disposita. non tamen ex intentione nature. Ego autem puto lac generari a natura ex intentione. quod non puto semper naturam aliquid tale unius modi frustra facere sed non puto reservari ad finem ut ex illo nutriatur natura aliquid tale uniusmodi frustra ut nutriatur fetus. Sed ut paulatim recipiat caro mamillarum virtutem ad trahendum. ita quod cum tempus partus advenit sit fortis ad attrahendum pro fetu. unde puto alterari paulatine a tali modo lactis et sanguinis ad ipsam vadentis. ut fortiter sua virtus attractiva et lactis generativa. ipsum autem lac primogenitum puto tandem esse dissolutum. licet non negatur pluri tempore teneri lac absque corruptione quam sperma.

Nota fo. quod lac in primo mense effluit si exprimitur mamille et aliter non nisi in non debite dispositis. Cum autem per se fluit significat debilem fetum. et etiam si exprimendo fluat multum significat fetus debilitatem sed minus quam si per se flueret.

Si sepe verificat primam partem et dicitur quod si sepe et plus quam oportet fluat tunc significatur quod vena medice inter matricem et mammillas sunt plene sanguine. quod per eas sanguis fertur ad mammillas pueritendas in lac. et hoc est ex abundantia materie facta ex debilitate fetus non recipientis. Et si queratur quare compressis mamillis non exprimitur sanguis sed lac dicitur comuniter quod sanguis in mamillis continetur in venis lac in poris qui habent apertas venas ad poros qui sunt in capitibus mamillarum. Dicitur igitur semper. In ista parte limitando verificat secundam partem. et quod secundam variam dispositionem mulieres quandoque cum sanitate fetus plus de sanguine nutritur ad mammillas quam minus. Et iteque quedam ante pregnationem habent mamillas macilentes quedam duras. sed ad iudicandum recte secundum dicta in affo. primo oportet semper medicum considerare. primo si mamille sint ita macre sicut ante conceptionem. Et hoc est malum significans paucitatem nutrimenti fetus unde fetus est periturus. neque etiam oportet esse multum plenas ut inde lac effluat supple magis quam in illa muliere hoc tantum significat quod fetus non trahit debitam nutrimenti quantitatem. Et ideo ad significandum sanitatem fetus oportet quod sint mediocres in durissimas et acerrimas respectu mulieris pregnantis dispositionis.

ac genitum in pugn...
39º neq. p. h. l. h. s.
ad asuefactum de
mamary h. s. p. m.
impositionis illarum
re creatoris

hac m. h. s. in w
dica emdato

Costat. n. q. i muliere sanguis multus generatur et latius venarum plus sanguinis vadit ad mammillas seu tu sano q. in illa que paucum sanguinem generat et illum resoluit etc.

Secundum corrupture.

q. ypo. duas hic conclusiones intedit. scdm ibi. Si vero. p. e. i oibus mulieribus aborturis. vbera ante abortum sunt gracilia, pbaf. in oibus talibus ante abortum spissus et sanguis cum impetu transmittunt ad matricem ante abortum et precipue a locis vicinis et colligatis. q. a matrice q. magnas hnt colligantia. S. sanguis et spu hoc mo transmissis ad matricem ex mamillis vbera necessario sunt gracilia etc. 2. p. si vbera sunt dura et dolor sit i vberibus. aut in vertebra. aut in oculis. aut i genibus non abortiunt pbaf. vberibus duris exantibus et dolore exite i locis supra dictis ma diuertit a matrice ad alia loca. q. ma q. dz ee ca abortus non ledet matricem nec fetu. et sic p. p. non abortiet. Circa huc affom no. p. q. duplex pot ee sensus affoi aptus ad vna conclusionem. vnus q. in oibus aborturis sunt vbera gracilia p. continue ante abortum. et hoc non e. v. m. Stat n. ee abortura ex aliquo accite p. defectu nutritiuo et non o. t. h. continue ante abortum vbera ee gracilia. 2. modo pot intelligi q. i oibus aborturis aliqui sunt vbera gracilia ante p. complementu abortus. Et h. v. velle gal. in p. m. e. ee v. l. ter v. q. saltu in actu ipso abortiendi cu na ad locu matricis mittit spu et sanguine ad resistendu rebus nociuis in matrice exantibus et maxime hos mittit a m. b. colligatis cuz matrice. id de necessitate ad mamillas mittit. et p. p. mamille sunt graciles. et h. h. modu ex quo cuq. casu mulier e abortura siue timore siue odio siue casu ab alto vel alijs modis in actu abortiendi vel p. ante vbera sunt gracilia. Ex quo p. q. maledicunt q. exponunt hoc non ee v. l. ter vt Jacobus de forliuo. 2. seq. q. vbera hic intelligunt gracilia resp. alicuius disp. prius ipregnate repte non absolute resp. mediocrit. et intelligit deduct. alijs impedim. p. abortu et ea q. ipsu necessario coicant. q. non v. impossibile aliqua. cam vehem. doloris factiu. applicari ad mamillas in hora abortiendi et eque potetes ad tenedu vel trahendu a vicinis locis spu et sanguine sicut dolor i matrice trahit a mamillis. S. circa scdm conclusionem no. q. dupliciter pot introduci. vno mo q. in muliere de qua timef. q. abortiat et in qua mamille tam sunt graciles. Si ecotra fiat mamille dure. et dolor sit in m. b. no. iatis q. non abortit. et istu non puto intellectu ypo. l. l. illu quasi sonare videat. 2. intellectus e. q. rursus dico tibi q. si vbera sunt valde dura ex qua significat mam. multa ad ea et ad matricem deriuari. et h. non habemus significare abortu si dolor fuerit. aut in vberibus. aut in vertebra. aut in genibus. aut in oculis. q. significamus ma. diuertit a matrice ad alia m. b. et huc sensu v. bere gal. in p. m. e. nec vult ypo. q. nullo mo cu istis signis abortus supueniat. l. vult q. ista sunt signa non

abortiendi q. vt in pluribus verificant. et sic p. verificata fa. p. 2. no. q. ypo. dicit de quatuor locis in qbus dolor appet in casu se. p. clusio. q. illa loca multu matrici coicant. l. vbera et de illis dictu. e. multoties vertebra et ista coicant matrici p. neruos a cornibus matrici inguina et ad vertebra p. cedentis genua aut coicant vertebra mediatis s. oculi mediatis v. v. qbus matrix e. colligata multu capiti vt p. ex p. p. m. e. p. uetice ypo. non at mediatis neruis vt ibi d. q. matrix non multu e. neruosa neruis veris s. potius panniculosa et similitudinarie dicta neruosa. 3. no. hac duricie o. qua hic loq. ypo. ee m. l. a. l. ter. n. p. illa suspicaremur o. abortu. et no. non oportere sil. dolore appere i oibus istis. s. sufficit q. in aliquo. et io. p. posuit distinctiue.

Spocras ante dixit ^{mulieri i vtero habenti.} p. ponit p. m. e. gal. 2. additio p. statini. ibi. q. inq. vbera. Gal. p. p. mentaf. prima p. clusio. nem. fo. scdm. ibi fa. Que prime. Prima i tres p. p. pat. affo. ad v. n. s. p. cedentes innuendo sniam prime ptis. fo. mouet dubiu arguendo p. tra ypo. 3. soluit. ibi fa. o. z. igi. inuestigari. ibi 3. vnde multoties. De prima dicit q. ypo. ante dixit q. si mulieri i vtero hnti altera mamilla fiat gracilis ipa bz geminos abortiet alter. et si dextra masculu. si sinistra femina hic vero non icipit a signis s. a muliere abortiendi di. q. h. i. s. q. abortire dicunt vbera fieri gracilia. neq. t. h. hic innuit q. sp. ad macilentiam mam. llaz sequat abortus neq. q. hoc solum sit si gnuz abortiendi. l. q. non innuit hec esse p. uertibilia abortire. et vbera fieri gracilia s. in plus se hnt gracilitas vber. De scda parte dicit q. o. z. inuestigari qd semp appareat in grauidis. vnde ex macilentia oporteat abortire. l. o. z. macilentia mamillarum semper precedere abortum. supple deducto impedim. e. q. hoc innuit in verbis ypo. Et subdit q. apparet q. hoc non sit v. q. sepe abortit ex solo casu. vel ex solo saltu. vel ex clamore forti. vel ex magnitudine odij. vel ex sono magno et subito. sicut tonitru. Et potest etia esse abortus ex febris. vel ex erisipila vulue. vel ex abundantia mucilaginis in fundo matricis et similibus. vnde constat fieri abortum sine macilentia mamillarum: et causam. ypo. intendit sine macilentia mamillarum non posse fieri abortum. De tertia dicit q. propter hec dicta multoties est perscrutatus si posset capere intellectum ypo. et inuenit. q. quis fiat abortus ex causis supradictis t. h. non sit sine macilentia mamillarum. q. sine macilentia mamillarum multoties sit ex paucitate nutrimenti. l. sanguis in medijs v. v. mamille et matricum. que sunt ca. afferendi cibum fetibus vnde pereunt sic supple. vel autem pro sic si fiat macilentia ex predicti causis abortus. l. saltu vel odio. et sic de alijs intelligit occasio macilentie fuisse. q. natura magno impetu os vulue aperuit. et ita sanguinem in membra gnantia q. si m. b. abortiendi diruisse. l. subito transmississe. ex qua subita transmissione mamille sunt

graciles nō ex paucitate nutrimentū. et h̄ ē qz nā cū expellit nocua magno conatu mouet sp̄m. et sāguī nē sup̄ ad locū expulsōis qb̄ v̄tīf tāqz iſtrumētū ad expellēdū nocua et h̄ motus expulsōis factus a nā negatiua ē cā qz mēbra patientia appertant i huiusmōi forti motu. qz nā festinās. vt loca volētia defēdat trāſducit illuc sāguīnē et sp̄ritū ad expellēdū hec nocua. et hec sufficiāt i prima pticula huius affōi. Ex qbus no. modū quo ad mēbrū volētis mouet mā. qz nō v̄tī qz trahat. s̄z ppellat. s̄z tñ cū dicimus pōt defēdi qz trahat. **Que prime.** Expōit scdaz p̄clusionē et tria facit. p̄o pōnit snia huius se ptis ordinādo ad primā. 2o docet. de qua duritie intēdit. 3o satisfacti dubio. ibi fa. **Mo** at̄ hic ibi 3o. ē at̄ hic locus. **De prima** dicit qz necesse est qz taliter itelligat fa ps affōi q̄ pōnit p̄rie p̄traria vbi dixit. Si v̄o rursus fuerint dura. dolor sit in q̄busdā locis. et nō abortit. et hic ē intellectus ipossibile ē abortire sine māmillaꝝ macritate. si at̄ māmille sūt dure nō significāt abortire. s̄z pōt signifiāt qz in qbusdā locis durities seq̄t dolorē. sicut ḡ macies significat paucitatē sanguis. sic durities multitudinē p̄tēdit. **De fa pte** dicit qz hec durities nō ē eadē cū illa de qua d̄r supra qz fortē significat fetū. qz ista ē moderata in vltimitate moderatiōis. i. extra terminū moderatiōis. ad quā vltimitatē cū sāguis deuenit nā expellit ad qdā membra. v̄n de sit dolor et tñ fet̄ remanet ipassibilis. t. nō patiens **De 3o pte** p̄o mouet dubiū dicens qz ē si gnū attētiōe. q̄ nā hāc māz si mittit ad vluā. et faciat apostema. et si apostemauerit cū fetus remaneat illesus quasi dicat ita d̄z eē qz fiat apā et pp hāc plenitudinē in matrice et fetus ledat v̄nde sequat̄ abortus. et r̄ndet qz mollitiē sp̄ p̄comitat̄ abortus qñ sit subito sp̄. aut mollitiē p̄comitat̄ abortus. qz sp̄ añ abortū ē mollities. s̄z nō sp̄ seq̄t hāc duritiē **Mo** nō addit ab ypo. qz post duritiē ē abortus quasi intēdat fortuita. s̄z intēdit sēpiterna. i. necessaria et nāqz fallētia. ē ḡ ac si ypo. diceret qñ mulier abortit p̄notat durities. aut mollities mamillaꝝ. sed durities siue plenitudo in pluribus expellunt ad alia mēbra nō ad vluā. v̄nde subseq̄t dolor quasi dicit ypo. s̄z in vertebribz et. Et tñ si hec plenitudo ad matricē venerit. ita sp̄. qz faciat abortū p̄culdubio māmille flēt macre resp̄cū p̄cedētis. et tu ex h̄ vides qz in oī casu d̄ducto ipedimēto ante abortū vult fieri māmillaꝝ macilētia. **Que inqt vbera** ista ē vna s̄ta additiō. et expōit affōz aliter q̄ gal. Et dicit qz ypo. dicit qz illa q̄ h̄nt vbera gracilia abortiūt pp defectū nutrimentū. s̄z si postea fiant dura significāt abūdere. et nō corrūpēt fetus s̄z istō qb̄ dixit de doloribus ē qz sanguis sua grauitate i vertebribz et genubus descēdēs facit dolorē in vberibz multitudo lactis facit dolorē in oculis neruorum oculi p̄trabunt cū oculi volēt pp colligatiā quam habēt cū matrice. **Subitāt tñ** hic aliq̄ de affōi v̄ritate dicētes qz possibile ē ex p̄cussōe casu v̄l aliq̄ tali accidēte. ita velociter p̄tingere abortū. et atēqz māmille gracilent̄ erit factus abortus. et iō dicit

intelligi p̄clusionēs qz in oī abortura et debēte v̄tue re sit gracilitas māmillaꝝ vt ante aut post abortū **Ab** ibi at̄ v̄tī ga. v̄lter voluisse qz ante aut par. aut multū gracilat vt p̄z in sine p̄mētī. Et iō dico qz celerius pōt fieri abortus qz aliqua tenuitio māmillaꝝ. aut magna. aut pua deducto ipedimēto. **Mo** si q̄rat v̄tī in ptu nāli fiat māmillaꝝ gracilitas. puta qz p̄ illa hora aliq̄ fiat māmillaꝝ gracilitas. s̄z post ptū deriuato sanguine ad māmillas tumescit. s̄z posset defēdi qz p̄pter finē nutriēdi fetū nā deriuat tñc sāguīnē ad māmillas et nō ita i abortu.

Abuscunqz os

q **Ab**uscunqz os matricis sit dux in eis claudis os matricis. p̄bat qz qlibet cā iduratiua oris matricis ē p̄stritura oris eiusdē. ḡ qñ sit dux et claudis. **Mo** dē sniam habetis 2 i. 3o cap. de signis apātis matricis. **Mo** igit̄ primo os matricis indurari a sic citate. et hoc mō corrugato corpore matricis foramen qz est os eius p̄stringit. 2o sit p̄pter apā indurās aut qz sit de mā melica. aut qz multū replent̄ pori. et v̄troqz mō p̄tibz circa foramē tū efacti foramē f̄manz minz. et iō claudis. 2o no. qz h̄ clausio qñz ē ptial qñz itegra s̄z fortitudinē cause idurāt. et iō nō oz intelligere sp̄ rem integrā. 3o no. hoc esse v̄tue scire. nā qz dictū ē qz clausura oris matricis ē signū forte impregnatiōis. ne forte decipiunt̄ docet qz et ex alia cā claudis vt puta p̄pter duritiem. Et iō ad significādū p̄gnationē oz nō multaz esse matricis. aut oris eius duritiem. et totum intelligitur de ore interiori quare et.

Dictuz est i anterioribus.

Gal. i p̄mento primo ponit plura significata clausionis matricis. 2o docet inter illa distinguere. 3o ponit huius affōi debitum ordinem. ibi fa. que tñ d̄nt. ibi 3o v̄nde at̄. de prima dicit qz in superioribus dictum ē qz p̄ clausionē matricis p̄cipue d̄to factā significatur aut apā. aut grauiditas. i. p̄gnatio. nā qñ ē p̄pter siccitatē nō sit cito. **De fa** dicit qz ista duo d̄nt in alijs que cum clausione p̄iugent. nā qñ est clausio p̄pter apā dux. et p̄ vel calidum. matrix est calida vel durissima. i. valde dura s̄z si est clausa p̄pter p̄gnationē matrix est mollissima. i. satis mollis. inter tamen terminos nāles. s̄z p̄pter humiditates in ea retētas qñqz mollificatur. **De tertia** dicit qz bene fuisset afforismus ordinatus immediate post superiorē. vbi dixit. qz in muliere p̄gnate os vulue est clausum. Tu tñ aduerte qz quēadmodū ex apāte v̄tue pōt foramē dilatari vt p̄z in almus. s̄z qñ in parte intrinsecaverius s̄z dum magis apantur. qz in extrinseca. ita posset ex apāte matricis os eius dilatari. s̄z si ori matricis accidat ex apāte durities oz mām duritiē iuxta foramen qz ē os matricis p̄neri. et iō labia tumescē et quodamō claudis. sicut qñ pp apā v̄tue foramen cōstringit. et iō ore matricis duro exāte aliqual sit os matricis clausio s̄z nō sp̄ integra. impregnatiōe autem

ut mēns similitudo de tu
le d̄stendēt foramē ad
v̄tī qz v̄tue rēga qz v̄t
gōdiaz s̄z nō sequitur
illū affōi oris v̄tue
p̄t v̄tue. ob paritatem nō
foramē v̄tue v̄tue
agnitūdinē v̄tue v̄tue

autem deducto impedimento sit integra nisi in hora vicina partui. vel propter mortem fetus.

¶ Necunqz in utero

Conclusio ypo. talis e oēs pregnātes q̄ accipiuntur a febris. et fortiter calefiūt sine cā manifesta. aut pariunt in tpe debito cū difficultate et piculo. aut abortiunt cuz perditione feti. Conclusio p̄ba. in oibus talibus fetus multo tpe molestaf et mater ita vtrūqz multum debilitetur q̄ clustrovera. tenet p̄na. qz fetus et mater. aut sine abortu possunt hāc molestiā tollerare vsqz ad tempus nāle partus. aut non. Si n̄ q̄ abortiūt cū morte fetus. Si at̄ possunt tūc in tpe partus et mater et fetus erunt vehementer debiles. Et per p̄ns ptus fiet cū periculo et cum labore. Assumpta declarantur in notabilibus. et similem sniam hētis. xxi. tertij cap. de causis abortus. Nota q̄ primo q̄ illi dicunt accipi a febris que itense febrūnt. in x̄ dicta in illo affō. 34. quartē pticule. sit febre habitō. Ho. fo q̄ p̄ cām manifestā hic intelligitur cā primitiua. nā calefacte fortiter et febrientes a p̄mitiua cā multoties pauco tpe hoc patiunt remota primitiua cā. puta cū se. est effimera. iō de illis nō ita verificaf s̄ qz febrūnt non a cā primitiua. et calefiunt fortiter. tūc ōz cām magis esse fixā et pluriū. imo quasi sp̄ humoz putredinē. et qz ab hac non tam faciliter absoluunt. ōz magis debilitari fetū et matrē. et iō de istis sp̄aliter dixi. 3. no. q̄ difficulter generare est generare cū grauibus accūtibz et cū magno conatu. et hoc s̄ q̄ ab aut. sumitur. xxi. tertij cap. de difficultate ptus. sumit q̄ qz ex cā extrinseca. et hoc diuidit in tres maneris cāru. qz aut sunt cāe ex parte matris. qz. debilis oblicata impatiens. multuz pinguis apāta in aliquo mēbro. et sicut in matrice v̄l v̄tre. vel ano. vel alio loco. aut ex pte forme qz nimis grossa. aut dura ad frāgendū. aut nimis laxa. vnde cito frāgit. at̄ v̄t a qua infātis nimis cito expellat. et. aut ex pte infātis. qz sit nimis debilis. aut nimis magnus. aut grossus. aut nimis grossū caput. vel aliquod mēbrum habens. aut sit monstruosus. aut cū duobus capitibus. Et ego vidi p̄ue rusticam vnā que non potuit pere in hora ptus et mortuo fetu. illa robusta exercebat opa sanoz. et inde ad sex menses accidit sibi vlcus in sumine. et tāgebant ossa fetus ampliato q̄ foramine p̄ manus cyrugici extracta fuerunt duo crura. et vnā spina dorsi. et ossa duoz crurium et duoz brachioz. et mulier post quasda dies mortua ē. et ita q̄ imaginatus suz infantē hēre duo capita. Quoz et ex malo situ ingrediendo vt qz cum manu p̄cedit vel alio nō lateraliter. hic q̄ yp. que dā modum difficultat̄ ex pte obilitatis fetus et matris tetigit. 4. no. q̄ qz pregnātes febrūnt sine cā primitiua. vt plurimū cā sunt humores. et iō ōz regere ad sanādū regimine putridaz cū diēta. et euacuatiōe. Adodo hic nō possunt fieri i pregnāte. p̄ nō possūt abstinere qz fetus fame p̄ret fo nō possunt bene purgari p̄pter cām dictā. p̄ affō 4.

pticule. et iō diu durat febris. et p̄ p̄ns vt plurimuz fetus perit. Si at̄ fetus durat vsqz ad horaz ptus. tūc et mater et fetus erūt debiles. Et iō ptus sit cū difficultate. et fetus vt plurimum ad lucem expositus non potest tollerare mutationē tātā et perit. et iō pariunt et piculose p̄ fetu. et et q̄ qz piculose p̄ se. Et tu vides q̄ qz accidit p̄trariuz. Et ego plures vidi q̄ peperierūt et vixit natus et sanus. Solet at̄ hic queri vtrū a febre. vel frigiditate magis p̄tingat abortus. et cōstat q̄ sepius a febre et verisimile est q̄ si tātū infrigidaret fetus p̄ternām q̄ tum calefit in se. q̄ picularet magis. lz maiorē gradū frigiditat̄ homo posset tollerare stāte vita sup̄tamentū q̄ caliditat̄. Et disputauī cōtra modernos in fo tegni. et prima p̄mi. in ca. de comunibz. Si vero queratur q̄ cause sunt piculosiores vel p̄mitiue. vel corporee ad abortum. Dicit in vtroqz genere sunt aliquę piculosissime ad subitā mortē vt p̄. s̄ si equalis calor ē a primitiua cā nō est vt plurimum piculosus. qz p̄t citius remoueri. vt plurimum q̄ a corporea.

¶ Quibusdam pregnantibus.

Sal. in p̄mēto primo. assignat causam nō manifestā se. in pregnātibz. fo verificat fam ptem disticti. 3. p̄mā. ibi fa. et sine dubio. 3. ibi. Aut tñ infirmus. De prima dicit q̄ quibusdam pregnantibus in p̄ceptiōe. i. in tpe p̄ceptiōis colligunt humores p̄p̄ quos eis sit se. fortissima. Et no. q̄ ista q̄ qz sūt ex residuo mēstruoz que retinent q̄ qz ex alia cā putamala p̄plexiōe alicuius morbi. aut malo regimine. De fa dicit q̄ ista febris sine dubio ē cā abortiendi. i. factiua abortus. et rō. qz dato etiā q̄ aln̄ se. molestaret. qz aut vere interpollaret. aut hēret tepozem p̄portionalē. et hoc secundum humores. tñ redit postea. qz humor non ē purgatus. et iō nō euadūt fm q̄ ōz. Et cā nō purgādi ē. qz medici n̄ possunt bene medicari cum euacuatiōibus. neqz dicere bene. vt ōz pro febre. qz ille sunt grauide et se. semper redit fatigans eas tempore totius grauitatis. i. pregnationis. aut semper magne partis. et iō fetus non potens ferre passionem matris peribit. et si supple abortiunt periclitant fetum. De tertia parte dicit q̄ p̄t esse quod permanebit ita cuz febre matris sed debilis dum materia materna. i. sanguis matris ipsum nutriendo sustinebit. et mater etiā ita sit debilis que matres. ideo i isto casu difficulter et piculose generant. qz cum in partu sit oportunū. et matrem. et puerum esse fortiter qz est debilis. et non oportet h̄ disputare continuaf qz oppositū dictoz affōz multoties p̄tingit. s̄ h̄ dicta sunt vt plurimum vera.

¶ In fluxu muliebri spasm⁹ et ai de sectio superueniens maluz. Iste afforismus satis notus ē ex illo affō p̄cedēte sanguine multo fluente. et iō non laboro.

¶ Non tamen in omni. Sal. i hoc

commento primo declarat. d. quo fluxu sit spasmus
secundo de qua animi defectione. in tertia dat cau-
sam qm spasmus est malum signum in fluxu mu-
liebri. qz menstruorum. ibi secunda. Defectio vero
animi. ibi tertia. z spasmus. z partes patent zc.

57

Menstruis plurimis zc.

Quas hic conclusiones ypo. ponit. secun-
da ibi. Et non venientibus. Prima e
menstruis plurimis venientibus accidunt egritu-
dines. probatur plurimis menstruis venientibus
euacuantur humores naturales z spiritus neces-
sarij ad conseruationez sanitatis. g. zc. Plequentia
cum antecedente circa litteram videbuntur. Et
non venientibus. Secunda conclusio. Menstru-
is non venientibus a matrice accidunt egritudines
pbatur eis non venientibus retinentur superflui-
tates nociue z g. eis non venientibus accidunt egrit-
tudines. z ego statim antecedens z consequens de-
clarabo. Circa primam conclusionem nota pmo
quid sit menstruum z in qua etate. z cu qbus in-
uallis. secundu naturam prodeat. z quod qnqz pcedit
naturam ex dictis in affo. 28. huius particule. 2o
no. qz menstrua possunt dici plura. aut respectu te-
peratorum. aut respectu quantitatis mulieris cui
accidunt. z hic intelliguntur plura respectu quan-
tittatis debite mulieri a qua prodeunt z non debet
produci. aut qz in pluri quantitate fluunt qz debe-
ant. z hoc modo fo intelligitur hic. Constat at q
in muliere multum sanguinea maior prodit quan-
titas qz in temperata. z tn no oz qz accidant alie egrit-
tudines. z si in vna vel de sicca vel pauci sanguis
exirent in tanta quantitate in quanta egrediunt i
temperata essent plura oportuno. Nota 3o qz qsi
hoc modo exeunt plus debito tunc de sanguine z
de humoribus bonis z de spiritu a corpore egredi-
tur quod non oz egredi. imo istud cuius retentio
est necessaria. z io corpus paratur ad casum i egrit-
tudines que sunt propter nimiam euacuationez.

4o no. qz ista pclusio pot dupliciter intelligi vno
modo qz menstruis pluribus superuenientibus ac-
cidunt egritudines que sunt ppter hunc fluxum
nimium. z ad hunc sensum pcedit gal. in pmento
fo pot intelligi qz accidit egritudines q sunt ex ca
plurimi fluxus. z hoc lz sit vtz tn no e ita ad men-
tem gal. 5o no. qz accidere egritudines pluribus
menstruis venientibus q sunt ppter nimium fluxus
non est necessarium lz stat qz accidant sole neutra-
litates. Et ideo ad verificandum affoz per egritu-
dines oz intelligere dispones pternam. qz egrota-
tiones egritudinum aut neutralitatum. vel intelli-
gatur qz tales cursus menstruoꝝ snt catiu. egritu-
dinum lz descō non causent. 6o no. qz egritudines
que per se sequuntur ad nimium fluxum mēstruo-
rum sunt egritudines de inanitione sicut euacua-
tio receptaculorum. z post infrigidatio z exicatio
quqz autem contingit qz snt egritudines de reple-
tione vt primo digestiua debilitata generantur ex
cibus mali humores vt aqua vel flegma cruduz. z

ego p̄svidi ex hac via fieri. cacethicas. aut ydro-
picas. Sz circa secundam conclusionem nota
primo qz non superuenire intelligitur in illis in q
bus deberent superuenire deducto impedimento
vt positis cum debita etate z cum debitis circūsta-
tijs. 2o no. qz cause retentionis. aut nimie euacua-
tionis mēstruoꝝ sumūtur. aut a causis primitiuis
vt a dispōne humorū. aut a dispōe totū. aut a dispō-
ne matricis. z similiter dicendū e de causis fluxus
nimij. nā a medicina potata pot fieri retentio. z ab
aliqua fluxus. z ppter latitudinē venarū z p̄plonē
calidā z humidam z ppter sanguinis subtilitatez
z ppter apertionem orificioꝝ venarū nimisū contin-
git fluere. z ex oppositis causis pax. z qualitercū
qz non veniunt in tēpe quo debent venire hz affo
veritatem. 3o no. qz egritudines que accidit retē-
tione menstruoꝝ sunt fere oēs modi materiū
egritudinuz. siue in toto siue in partibus membra
vt febres apāta dolores. Cum enim omnes humo-
res fm spēm p̄ternāz retineātur prohibente flu-
xu debito constat qz ab omni potest egritudo cōti-
gere. z sic in quolibet membro retineri vel ad ipz
demandari. possunt etiam per accidens egritudi-
nes de inanitione inde contingere vt debilitata di-
gestiua aut superueniente p̄tisi z casibus similibz

Ultimo no. qz licet a pluribus causis posset con-
tingere retentio menstruoꝝ. tn qz plures conti-
git qz retineantur ex causa matricis. io ypo. dixit z
non venientibus a matrice addendo istam partez
secunde conclusioni quaz non addit prime. z hoc
secundum marsilium in commento ibi tn aliā cau-
sam dicam zc.

Quidam medici arbitranē zc.

Ha. primo
ponit z improbat vnam falsaz opinionem circa af-
forismum. secundo verificat afforismum. ibi secun-
da. Cum autem. De prima dicit quosdam pu-
tauisse morbos nisi de habundantia humorum.
Sed ypo. dicit contrarium non solum in mulieri-
bus sed in maribus nasci morbum de humorum
paucitate. qz aln per hoc complexio sui corporis d
siccatur. aliquando refrigeratur. aliquando patit
vtrumqz. Item et dicit qz omnis mala complexio
nocitura bone actioni nascitur de morboꝝ generi-
bus. idest ex genere morboꝝ cum sit dispositio
ledens operationes per se immediate z sensibili-
ter in corpore humano. Cum autem. verificat z
primo mouet vnum dubium dando modum soluti-
onis. fo modo exeqz. 3o verificat affom. ex dictis.
4o r̄idet dubio. fa ibi. Aln g. tertia ibi. Quodlz at
hoꝝ. ibi 4o. Bene at dicit. De prima dicit cu ypo.
in prima conclusioe affo. vbi dixit. qz mēstruis plu-
ribus venientibus accidunt egritudines. z in ista
parte non addit in matrice. In fa vo parte dixit si
venientibus a matrice. Querendum est vtz ista
pars a matrice debeat referri ad ambas conclusio-
nes aut ad secundā tm z subdit qz hoc nos nō pos-
sumus inuestigare nisi consideremus causas mul-
titudinis z paucitatis menstruoꝝ. Et dicit pmo qz

menstrua sunt plurima. aut ppter largam apertio-
nem venaru n venientium ad vuluam. aut qz sa-
guis est calidior debito. aut qz est subtilior. aut qz
torum corpus est mutatur in malas qualitates qz
grauatur sanguine. aut qz supposito q sanguis si-
lit male qualitatibus. qz nimium abundat in quato
et grauat vnde propellitur ad venas matricis si vi-
dentur morbi gigni cum ad quelibet membra de-
ducantur humores mali. et iste sunt cae abundan-
tie menstruorum. fo quo ad hac parte dicit q cae
paruitatis eorundez. qz aut sunt pauca ex clausio-
ne attenuatozavel conuulsione. qz opilatione co-
artatozia venaruz matricis. aut ex sanguinis gros-
sitate vel frigiditate: aut ex fortitudine venarum ve-
nientium ad vuluam non recipientium sanguine
menstrualem. Quodlibet autem. verificat affom
et dicit q vnum quodqz hoz. i. vnaqueqz haz caru-
tuz sic accidunt egritudines saltem post longum
tps sue perseverantie. s. aut erisipile vel sclerosis.
aut flegmon seu cancer. Et hoc potest intelli. qz
retento sanguine in eius venis fm varietatem sue
qualitatis. aut humoris secum commixti in matrici
ce sunt vt plurimum talia apata. et hoc modo in-
telligendo infert in quarta parte q bene dicit ve-
nientibus a matrice. idest in matrice accidunt egrit-
tudines. qz non oportet ita fieri in matrice ex flu-
xu nimio. et ideo soli secunde parti est additum. vt
si no referatur licet quodlibet hoz ad causas rete-
tionis tm. sed ad causas vtriusqz dicit. tunc videt
mibi qoz 4. pars que incipit ibi. bene g dicit hoc
modo. q g ypo. dicit bene non venientibus a ma-
trice accidunt egritudines. ita supple. vt pars illa
a matrice vtriqz parti referat. nam aliter non vide-
tur qn eque bene principaliter possit fieri nimius
fluxus mēstruoruz ex causa matricis sicut nimia
retentio. Dubia autem hic moueri solita puta qui
morbi ex fluxu nimio. et q ex defectu et vtrū similes
morbi ab vtraqz possint euenire. et q sint deterioris
patent ex notatis si intelligantur dicta in prima
particula in illo affozismo. s. quito. intenusibus die-
nis peccant egrotantes.

In ano flegmonem

In ano flegmonem. In
phiti affo ypo. intendit tres conclusiones.
scdam ponit ibi. in epate. tertiam ibi. in
renibus. prima e 2. ista. patienti flegmonez i ano
aut in matrice superuenit stranguria. probat sic.
patienti flegmonem in locis predictis pprimis ve-
sica. vt multam quantitatem vrine simul tenere si
possit. g cogit par et sepe mingere. Et p phiti sibi su-
peruenit stranguria cu stranguria non sit nisi par-
ua et frequens mictura. 2. 2. patienti flegmonem
in epate nervi stomaci stimulant ad excutiendū re-
nociuam. vel sicut nociuam. g superuenit singultus
patet pha. ex diffinitione singultus supra posita. et
affm probabit statim. 3. 2. habenti sansem in re-
nibus superuenit stranguria. probat. in isto a reni-
bus frequenter mittit mala ma stimulant ad vesicam.
g et frequenter et par provice mingit. Et per

sequens patiuntur stranguriam. pha pz vt supra
et assumptum declarabitur in notatis. Et similem
sententiam quo ad primam et tertiam conclusionem
habetis. i. 9. tertij ca. de distillatione vrine et quo
ad secundam partem. i. 4. tertij ca. de signis apata-
tum epatis. Nota. tm primo circa primam conclusi-
onem q per anum quandoqz intelligimus rectum
intestinum q est vltimum ad exitum. quandoqz at-
sumitur pro extremitate huius recti intestini et col-
ligatis et vocatur futeri. et hoc secundo modo sumit-
ur. i. 7. tertij. Sed hic maxime sumitur primo mo-
do et ad hunc sensum dicit auic. loco allegato. i. 9.
tertij aut propter apostema in intestino recto. 2.
no. q hoc intestinum est immediate sub vesica et ta-
git eam. et cum ea et collo suo est multum colligatum
Et quo patet q existente apostemate magno in ob-
cto intestino comprimitur vesica et compressa mal-
tam qritatem vrine retinere non potest imo cogit-
ur paulatim mingere. Nota tertio. q flegmonem
quandoqz dicitur de omni apostemate vt a Joani-
nitio. quandoqz de omni calido. quandoqz de solo
sanguine vt patet ex auic. tertij. quarti. hic sumit
large. Nota quarto ex gal. in commento q ypo.
quando dicit vnam egritudinem nasci intelligit
q nascitur ex illa aut ad eam sequatur duz est ma-
gna. etiam ideo sensus conclusionis est q intestino
recto patiente magnum apostema. paruum enim
quqz non comprimit vt necessario stranguria se-
quatur. et idem intelligatis in omnibus istis con-
clusionibus. Quo ad secundam partem prime
conclusionis. nota primo q matrix ponitur iux-
ta vesicam in medio intervesicam et intestinum re-
ctum. sed fundus matricis est altior fundo vesice
collum vero eius coniungitur cum vesice collo. et
pars que est versus os matricis cum corpore vesice.
Et quo patet q ex apostemate matricis circa
partes ori vicinas comprimitur vesica. ex apostema-
tibus autem in fundo existentibus non comprimi-
tur. sed si magna sint. intelligit gal. in commento
vtrouz loco comprimitur. Nota tamen secun-
do et partium etiam prime conclusionis quod si-
cut experientia docet. q eorum que transeunt
per meri subtilis pars penetrat in canam pulmo-
nis propter vicinitatem illorum que sunt in suba
matricis vel intestini sumi comunicantur corpori
vesice. Et ideo acuta existente materia apostema-
talium locorum contingit q vesica stimuletur ad
emittendum vrinam propter fumos. et subtiles par-
tes sibi comunicatas mordicantes. et sic strangur-
ia semper duabus de causis accideret ex tali apo-
stemate. s. compressione et mordicatione. Circa
tertiam conclusionem nota q sanie existente in re-
nibus ipsa descendit cum vrina ad vesicam et ob-
uiat corpori eius. et ideo cum sit vitiosa et corrosius
stimulat vesicam ad expulsionem. et cogit mingere
etiam pauca existente vrina. et hoc modo fit stran-
guria et maxime quando sanies est multum mala
Ego at testor plures vidisse mingentes oi die sa-
niez a renibus in quibus no fiebat stranguria. neqz

fm sua dicta ardoz in mingendo. sz cu fuerit sanies acuta et corpora colerica. et malis humoribus abundantia et in principio mingendo saniem patiebant aliqd ardoz in pcessu at siue sanies fuerit bona siue fuerit mala. tade vidi qd puenerut ad excoiatione i collo vesice et ad straguria. qz paulatim primo impressit sanies in transitu tandem excoiauit. *Quantu ad has pclusiones no. qd straguria sumit qnqz p defectu vrinandi. et hoc modo videt gal. supsisse in pmento affoi. qbus in vrina liuida. qnqz p frequentia et parua mictura sicut in comento huiusmodi et vtroqz modo pot affo verificari.*

2o no. straguriam vtraqz qnqz ee cu difficultate mingendi. qz cu forti conatu imo fortiori qz ad tantu mictu proportional et qzdam ee cu dolore et difficultate. licet videat posse fieri ex apatibus diuersis sine dolore et sine difficultate. tn vt plurimum ad has cas seqt cu dolore et difficultate. Circa fam pclusionem principalem nota qd apata in partibus epatis qdam sut in gilbo. qdam in concauo. qdaz occupant vtraqz. et qn apostema est in gilbo nisi sit magnu non oportet causari singultu vt pz i 4. tertij cap. de apostematum signis in epate. et a galieno in comento. sed in concauo etiaz nisi sit magnu raro fit singultus. qz non multu comunicat epar stomacho magis tn valde ex apostemate in concauo accidit singultus qz in gilbo qz pars concaua etiam vicinior est stomacho. 2o nota. duobus modis causari singultum ex tali apostemate. vno modo propter malam materiam transmissam ad stomachum mordicantez. Alio modo propter compressionem sui grauitate. sed mala materia mordicans potest qnqz vomitu causare. qnqz singultum qnqz fastidiu. fm varietatem modi sui. et modo stadi in stomacho aut inhbita. aut natando. et fm mentem gal. Aliq tn volut qd propter colligatiam que est inter epar et stomachum mediante neruo valde paruo accidit neruos stomachi contrahi. oportet qd fiat nisi sit magnu apostema.

Straguria est parua

Gal. in comento primo declarat qd sit straguria et causas eius magis occurrentes. secundo verificat primam et tertiam conclusionem. tertio verificat secundam. ibi secunda. Et bene dixit. ibi tertia. Ego autez. De prima dicit qd straguria est parua. et sepius mictura et supplendum est coacta nam siqs sepius mingeret. voluntarie et paruo eo existente sano et fieri potest non diceremus esse ibi straguriam. sed tunc dicimus cum abstinere no potest. et addit qd causa e aut acuitas vrine. aut debilitas contentiue in vesica est. aut mala complexio aut apostema. aut supple aliquid proportionale sicut compressio a mola vel lapide vel vlcus. sz causa acuitatis vrine est. qz a colamento renum qz patiuntur renes receptionem humorum acutoru aut qz ipsi faciunt sanguinem vel aliquod acutu quod a renibus ad vesicam mandatur et facit vrinam acutam. et hoc est clarum cum aquositas no

fit acuta nisi ex alicuius rei mixtione. De secunda parte dicit qd ypo. bene dixit straguriam fieri flegmone existente in anovel in matrice. quia istis membris vesica colligatur. vnde compatit eis supple modo dicto supra in affoi expositioe. sed de renibus etiam vere supra dixit. qz cum in eis etiam congregabitur materia putrida. necesse est vt effluat per vesicam supple quando terminus debet ee bonus. scilicet quando apostema renum aperitur ad exteriora est mala terminatio vt. i 8. tertij. et qn effluit per vesicam pungit eam et cogit et commouet vt expellat saniem paulatim et frequenter. Sz ex apostemate in ano patitur vesica qz comprimif et ideo qz vicinantur anus et vesica necesse est vesicaz ex hac vicinitate pati. et ita est supple de matrice. De tertia parte dicit qd ipse alibi dixit qd cum ypo. dixit passionem aut presentem aut futura aliunde intelligit non absolute. sed quando illud aliud est positum in vltimitate. et de hoc intelligit qn asserit singultum prouenire ex apostemate epatis qz cum nerui epatis et stomachi sint colligati necesse est alterum alteri compati presertim cum apostema sit magnum in epate. Circa tres partes de straguria queruntur tria problemata. primo propter quid est qd intestino recto existente pleno secum non fit straguria sed bene propter eius apostema cum multo magis ingrossetur. et per consequens comprimat vesicam magis qz ex apostemate. Ad hoc respondetur qd quandoqz ex multa fece dura in dicto intestino fit straguria imo multotiens. sed qz plerunqz quando sex illuc ducta pelitur cito. ideo non percipitur. Dicit secundo qd no similiter fit straguria ex secum multitudine sicut ex apostemate. qz intestino sano existente potest coprimi sine dolore eius. et ideo vesica suam seruans latitudinem potest ipsum comprimere sed quando est apostemati compressum doleret. et ideo vesica si ita se latificat recte sicut apostemate existente in loco vicino pectori non dilatatur pectus vt patet secundo pronosticoz commeto quinto. et per hoc pz solutio problematis secundi quare ex pregnatione in qua multo magis tumet matrix qz ex apostemate. tamen non accidit straguria. Dico primo qd vidi plures pregnantes non potentes continere vrinam et parum et sepe migere. et ita aliquas molam patientes. dicitur. secundo qd causa est similis supradicte. et tertio potest dici qd in pregnatione repletio fit prope fundum et in concauo matricis aliter in apostemate. Tertium problema propter quid saniem habentes in vesica non patiunt straguriam sed bene habentes in renibus. Et respondet hic. Adarsilius et Jacobus imitator eius qd ca est qz sanies vesice est minus acuta. Ego at dico multos pauciores vidisse cum sanie ex vesica siue straguria qz cu sanie ex renibus nec memini que qz multam saniem et a vesica mingentem sine straguria sed de renibus multos. preterea multo magis putrida e sanies ex vesica qz ex renibus vt plurimum et ideo vt plurimum acutior cum putredo

*dupl sumit
straguria*

59

fit calor preternam vel saltem ipsum vt taliter coi-
cetur. dico q̄ pbleuma flm. ⁊ ypo. tacuisse de sanie
vesice tanq̄ multa nota. 4^m probleuma cu apo-
stema in fundo stomaci faciat compressionē q̄ est
in epate. sicut in ore. q̄ non ita irritat ad fluxū. ⁊
facit fluxū sicut singultū. Ad quod respōdet dicti
viri q̄ aliqui ex tali apate fit fluxus. s; si nō sit sicut
singultus est q̄ os stomaci est magis sensibile. Et
ideo magis fit nocuentū i ore stomaci vbi sit sin-
gultus. vel secūdo q̄ cu apate epatis sit attractio
ad epar. Adhibi at videt q̄ illō q̄ p̄cipit vt noctuū
⁊ res comprimens ⁊ ad illam repellendam q̄ est
epar mouet stomachus ad singultum excutientem
rem extrinsecam a se. non sic autez mouetur ex il-
lo ad fluxum vel vomitum faciendum. nisi aut. p-
pter materias transmissas. aut quando cibum cō-
pressum retinere non potest ⁊c.

Alii si non accepit ⁊c.

Conclusio afforismi talis est. Mulieres
que nunq̄ fuit inpregnata bene circun-
datam pannis ⁊ deorsum per vuluam fumigataz
percipere odorem vel saporem fumigij venientis
ad os vel ad nares significat ipsaz esse secundabi-
lem. Et per sequens q̄ si non generat hoc non ē
ex sui defectu sed viri. Conclusio probatur. ta-
lis p̄ceptio odoris vel saporis significat defectum
opilationum ⁊ super abundantiarum malarum
materierum ex quibus vt plurimum prohibetur
secunditas. ergo significat ipsam secundabilem
consequentia clara. ⁊ assumptuz circa litterā ostē-
detur. Et similem sententiam habemus. xxi. tertij
ca. de signis sterilitatis ⁊ serapi. quinto brenarij.
vbi presentem allegat. ⁊ suo modo verificat affo-
rismum. Circa tñ afforismum nota primo q̄ licz
multe sint cause sterilitatis vt patebit paulo post i
afforismis sequentibus. tamen vt plurimum muli-
er est sterilis propter opilationem venarum matri-
cis. vnde menstrū. conueniens non defertur ad
matricem. aut propter presentiam malarum mate-
rierum que in matrice multiplicantur earuzq̄ ne-
cessario corrumpunt sperma. aut faciunt ipsum la-
bi. ⁊ non tempore debito in matrice permanere.

2° no. q̄ quando fumus percipitur per vuluam
rei habentis odorem ⁊ saporem acutum si matrix
non sit multum densa ⁊ vne stricte. aut non habe-
at excessiuam compassionem corrupentem sapo-
rem vel sumi odorem. aut nō sint ibi humiditates
opilantes vias per quas fumus debet transire ad
os ⁊ nares aut corrupentes sumi odores ⁊ sapo-
res tunc transit fumus cum odore suo ad os ⁊ ad
nares. ⁊ per experientiam est probatum. S; istis
vel aliquo istorum est prohibitus transitus sumi
cum suo odore vel sapore aut etiam transitus im-
peditur omnino ⁊ ex hoc patet. q̄ quādo per hūc
moduz transeundi per corpus transire fumos cū
sapore ⁊ odore in naribus significatur carentia
omnium causarum dictaz sed cum mulier caret
dictis dispōnibus vt plurimuz est secundabilis q̄

iste sunt cause sterilitatis. q̄ talis perceptio odoris
⁊ saporis est signum fecunditatis mulieris ⁊ sic ap-
paret afforismi verificatio. Nota tertio. q̄ dixit
contegens eam pannis ad fugiendum errorem q̄
posset contingere. nam posset fumus per altam vi-
am transire ad os ⁊ ad nares ⁊ essemus ambiguū
in significando. quidam autez dicunt q̄ hec tectu-
ra facit fumum melius colligi. ⁊ ad interiora cor-
poris penetrare. Nota quarto. q̄ dicit si non ac-
ceperit in vtero. ⁊ hoc est q̄ si acceperit iam vt plu-
rimum scitur q̄ defectus non est ex ea. vel secundo
hoc dicit q̄ fumigatio in pregnante nō transit. q̄
propter conceptum matricis est clausa. ⁊ nō pene-
trat fumus. ⁊ ideo hoc signum in muliere signifi-
cat pregnationem. Nota quinto. q̄ quedaz alie
possunt esse cause impeditiue pregnationis vt pro-
prietas vel complexio insequens materiam vel de-
fectus in principali membro. ⁊ ideo hoc signum nō
est necessarie veritatis sed est verum vt in plurib⁹

Nota sexto non solum per fumigationez sed p
suppositionem rei odorate vt alei vel aristologie.
nota hoc idem posse significari vt dicitur. xxi. ter-
tij. c. allegato. ⁊ y. voluit q̄ illa p̄sta cognoscāt.

Ex hoc quod dixit.

Galienus
incommē-
tando afforismum. primo ostendit qualis fumiga-
tio est facienda ad experiendum afforismum. secū-
do verificat conclusionem afforismi. Tertio dat
utilitatez eius. 4° excusat se a p̄tractiōe quorūdā.
ibi fa. a qb⁹ tñ. ibi 3° quod non per se. ibi quarta.
Plato. De prima dicit. q̄ debemus intelligere
mulierem debere fumigari cum optimis fumigij
calidis ⁊ siccis sicut thure mirra storace ⁊ similib⁹
odoriferis quorum fumus peruenit ad os ⁊ nares
alio deducto impedimento. nam alia. ⁊ si non sen-
tiatur odor eorum non est mirum etiaz inferenda
q̄ non habent tantam virtutem. De secunda. di-
cit q̄ quando ab istis fumigatis nō sentiunt odor
in naribus significatur q̄ matrix est perfecte. i. ite-
gre opilata. ⁊ hoc existente. mulier nō potest gene-
rare. De tertia parte dicit h q̄ ypo. h innuit quō-
dam ponderosum iuuamentum. Nam multi ho-
mines ⁊ precipue nobiles cum non habent fili-
os ex vna vxore volunt scire vtrum sint habituri
ex ea. q̄ si ex ea habere non possent seperarentur
ab ea vt ab alia haberēt filios. qui heredes essent
suorum bonorum. De quarta parte dicit q̄ plas-
to in libro ad titum tetigit artificia ad generandū
q̄ hic ipse non vult p̄libare. sed potius vult hic
exponere omnes istos afforismos qui sunt de ma-
trice quare ⁊c.

Alii in utero ⁊c.

Conclu-
sio ē. si mu-
lieri pregnanti creant menstrua impossi-
bile est fetum esse sanuz. p̄bat impossibi-
le ē fetū eē sanū q̄ modicū hz nutrimentū s; ex-
untibus menstruis a pregnante fetus modicum
hz nutrimentū. q̄ ⁊c p̄sa tenet. ⁊ ass^m circa litterā
declarabit. Et simile iniam habet. xxi. tertij ca. de

signis debilitatis fetus. Nota 3° q^o nomē purgationis pprie dicit^r ē euacuatione alioꝝ humoꝝ a sanguine ꝛ cum medicina solutua sed h̄ appria te qñ de multarib⁹ loquimur. per purgationes intelligimur menstruum sanguinez. qz per illius expulsiōem. mulieres non solum sanguinem sed et alios humores emittunt a quibus purgantur.

2° nota q^o istas purgationes exire potest esse dupliciter. aut enim in quantitate ꝛ maior sicut ante pregnationem aut parum vel raro. ꝛ affo. maxime verificatur quādo in quantitate egrediuntur naz qñ in pauca quantitate egrediuntur stat fetum eē sanum. 3° no. q^o qñ egrediuntur in tali quantitate significatur q^o fetui subtrahitur debitum nutrimentum cum ex sanguine qui in tempore pregnationis retinetur nutriri debeat. ꝛ ideo fetus debito caret nutrimento. ꝛ per ꝑis est eger. 4° nota. q^o egritudo fet⁹ aut est mala cōplexio. aut mala ꝑpō aut solutio ꝑtinuitatis. nam possibile est feum ꝑmo nimiuꝝ impleri aut viscosis humoribus. vnde sunt in eo opilatiōes. aut debilitatis attractiua. ꝛ sic sanguis emittitur. ꝛ potest contingere q^o exuntibus purgationibus fetus desiccetur aut infri gidetur propter nutrimenti paucitatem. varij igit^r modi possunt esse cause egritudinis fetus. 5° nō q^o non solum mensuris multum venientibus sed propter aliam omnem immoderatam pugationē mulieris cōtingit fetum egrotare. sed qz magis ex sanguine accidit. ideo de eo tetigit ꝑpo. Ultimo no. quosdaz esse casus in quibus possibile est purgari per menstrua ꝛ fetum sanuz etiaz si sint multe quantitates in vice vna. vt qñ multus sanguis abundat in muliere vel ex regimine vel alio modo. ꝛ iō intelligitur affō⁹ vt in pluribus.

In purgatiōe hac intēdit

Gal. in commento ꝑmo limitat affōm. ꝑo ponit vnde egrediantur menstrua a pregnatibus. 5° verificat affōm. abi fa. Ego at. ibi tertia. Luz igitur. De ꝑma dicit q^o per purgationem intelligit ꝑp. in affō. menstrua venientia in tempore ꝛ in quantitate sicut ante purgationem super diminutione ꝛ ex isto significatur defectio fetus. sed si raro aut par. aut semel exeunt non oportet fetū infirmari

Ego autem. facit q^o dictum est dicens q^o ipse arbitrat^r menstrua impregnate egredi per venas que veniunt ad collum matricis tantum. qz secunda est suspensa oribus venarum que sunt in cōcauonde sequitur q^o nihil egredit. ab illis de mensuris. Cum igitur. facit quod dictum est dicens q^o cuz exeant menstrua aliunde q̄ per venas que veniunt ad cōcauum matricis ꝛ fetus sequitur q^o non veniunt supple vt opotet ad fetum nutriendū per venas cōcaui maricis. necessario fetum vtpote cui nutrimentuz deficit. Tu tñ no. q^o dicit ga. q^o sanguis mensuris egreditur ꝑ venas colli matricis q^o ora venarum cūcaui sunt obturata. quū ab illis suspendatur secunda esse ambiguum. naz potest fieri super impregnatio vt notatur quo

tidiana experientia. ideo non omnia ora matricis sunt occupata in suspendendo ꝑimum fetum ꝛ restant multa orificia a quibus nihil suspenditur preterea quando tantum in vna celula sit conceptio non sunt ab orificijs omnibus suspense secunde sed multotiens in vna parte tantum est facta conceptio. ꝛ ꝛ. ꝛ iō gal. h̄ affirmavit sꝛ dīx̄ estimo.

In mulieri purgatiōes

Talis est ꝑclusio defectus mensurorū cum abhominatiōe cibi ꝛ anxietate ꝛ defectiōe animi non precedentibus febre vel frigore significat. i. mulierem esse pregnantem. Conclusio probat. qz hec significant menstrua deficiē solum ex causa pregnationis. ꝛ ꝛ. Antecedens i notat^r habebitis. Et similem sententiam habetis. xxi. tertij cap. de signis impregnationis. Circa as forissimum nota ꝑmo q^o menstrua qñ retinētur sine causa manifesta vt plurimum retinentur propter conceptionem. ideo ꝑpo. ad excludendum causas retentionis manifestas aut prohibitionis fluxus mensurorum dixit neqz frigore neqz se. superueniente. nec semper existente alia causa manifesta prohibitionis. sicut esset multa euacuatio sanguinis aut ventris fluxus ꝛ. 2° nota. q^o qñ menstrua retinentur ex causis pregnationis seperatur sanguis mensuris ita q^o pars purior ꝛ melior est illa que vadit ad fetum nutriendum. relique autē partes remanent in venis matrici vicinis. ꝛ per consequens stomachi ꝛ remanēt magis male. qz separata est pars melior. ꝛ hinc est q^o ex illarum retentione vt plurimum ex cā pregnationis accidit magis abhominatiōes ꝛ anxietates ꝛ defectiōes q̄ ad lyptomiam ducētur q̄ in illis q̄ carent emissionē mensurorum ex alia causa. ꝛ hoc est q^o ꝑpo. dicit q^o ad significandum mulierem esse pregnantem oportet coniungi defectus fluxus mensurorū sine manifesta cā. ꝛ ad hoc q^o habeant abhominatiōes ꝛ anxietates sunt qz vt plurimum cum ista coniunguntur retinentur menstrua ꝑpter pregnationem ꝛ sic patet verificatio affōi. Nota 3° q^o anxietates intelligimus nocumentum in anhelitu vnde oportet q^o multum trahatur. ꝛ per defectiōnes intelligimus leues mor⁹ ad sincopi. ꝛ per abhominatiōes odium cibi. No. tñ 4°. q^o quādoqz contingit menstrua retineri ex alia causa ꝛ tunc et ꝑiungi abhominatiōes ꝛ. hic posita. ꝛ iō affō⁹ h̄ est semper verus sed vt plurimum.

Stud tantum de illis.

Com⁹ mētuz in tres partes diuiditur. In ꝑma affo. restringit. In fa. verificat. In tertia q^o nō est sp̄ vus oñdit. ibi secunda. q^o ex alia. Ibi 3°. Que tñ. De ꝑma dicit q^o istud verificatur tantum de illis mulieribus que ex consuetudine habent fluxum mensurorū ordinate ꝛ in quibus veniunt sine impedimento. q^o si subito ꝛ sine manifesta causa constringuntur significam⁹ pregnationē. De fa. pte dicit q^o sup⁹ ꝑpo. hanc restrictionem auctorizavit. i. sua auctor

tate affirmavit q̄ conditiones quas posuit nos de
bere perpendere q̄n̄ subdit per abominationem
angustiam defectuaz̄ et menstruoz̄ cessationez̄ q̄
intelligatur concepitse mulierem sicut hec facim⁹
ex pessimo et corrupto appetitu. qz os stomachi ledi
tur in conceptione ex causa assignata circa afforisi-
mum. De parte tertia dicit q̄ hec omnia possunt
contingere sine cōceptione propter malos humo-
res corpori dominantes. vnde oportet medicuz̄ p-
spicere. Et circa totum nota q̄ dicit menstrua des-
cere subito. qz in tempore in quo expectatur omni-
no nihil exit in causis enim alijs plerunqz prius i-
cipiunt inmorari et tardari. s; q̄n̄ est subito in prio-
re quo deberet venire ex toto deficit etiam hoc vt
plurimum cuz̄ additionib⁹ positi ē ex pregnatione.

Quecunqz frigidas. etc.

In presenti affo. quatuor ponuntur con-
clusiones ab ypo. secunda ibi. Et que-
cunqz humiditas. tertia ibi. Et quecunqz sicca. 4.
ibi. quecunqz est vtriusqz. prima est omnes mulieres
habentes matricēs valde frigidas et densas non
sunt conceptive. aut sunt steriles. conclusio proba-
tur. In istis nō conservatur calor spermatis vt oz
ad pceptionem nec nutrimentum fetus debite mā-
dari posset. nec secundina debite alligari matrici.
q̄ iste sunt steriles p̄na tenet. qz ad concipiendum
requiruntur ista tria quibus dicte conditiones sūt
opposite. 2.
conclusio mulieres habentes matricēs
valde humiditas non sunt apte concipere. qz in
illis semen viri extinguitur. sed in habentibus ma-
trices frigidas extinguitur semen. q̄ etc. p̄na p3. et
minor ponitur in littera. Tertia conclusio. omnes
mulieres habentes matricēs magis siccas et ardē-
tes non sunt generatiue. probatur. ille non sunt
generatiue in quibus semen corrumpitur indigē-
tia nutrimenti. sed ille sunt huiusmodi q̄ etc. 4.
conclusio. omnes mulieres habentes matricēs tē-
peratam moderate equalitatis vtriusqz prime
contrarietatis sunt generatiue. p̄na clara. et assūp-
ta statim per totū declarabuntur. Silis sentētia
hētur. xxi. tertij ca. de causis sterilitatis. et a serapi-
one 5.
breuiarij. ca. 33.
Circā primam faz̄ et ter-
tiam conclusiones simul est primo notanduz̄. q̄ si
quilibet lapsus in aliqua primaz̄ qualitatum suf-
ficat facere sterilem. nam ad experientiam videm⁹
mulieres diuersarum complexionum quo ad ma-
tricem concipere sed lapsus prohibens a concep-
tione oportet q̄ sit multus lapsus. et ideo illud ver-
bum positum in conclusione tertia vbi magis di-
cit. Et quecunqz sicca et ardētes magis debet ad
omnes hos lapsus replicari. et sumitur penes me
magis pro valde. nec dico lapsum ad siccum ad p-
hibendam conceptionem oportere esse maiore lap-
sus ad humidum vel frigidū. qz ad hoc non habeo
rationez̄ nec auctoritatez̄. sed bñ scio q̄ quicunqz sit
lapsus ad hec vt phibeat a pceptione oz vt sit ma-
gnus. Nota fo cum dicit q̄ non p̄cipiunt pōt in-
telligi vel q̄ non sunt apte ad p̄cipiendum vuz̄ ta-

lis lapsus perseveret vel q̄ absolute nō sunt apte
ad concipiendum. et primum videtur mihi verius
qz multe lapsē corriguntur adiutorio medicorum
Nota 3.
specialiter circa primam conclusionem
cum dicitur. quecunqz frigidas et densas etc. pōt in-
telligi copulatiue et de predicato copulato ita q̄ v-
uissim vel coniunctiz̄ verificari potest. et vtroqz mo-
do est vera. nam habentes matricem frigidam al-
terant sperma viri alteratione p̄ quam p̄dit vim p-
cipiendi cum oporteat ipsum esse valde calidum.
fo qz frigiditatez̄ sequitur strictura ouiscioz̄ vena-
rum p̄pter quam potest paucum sanguinis men-
strui venire ad concavum matricis. et phibetur cō-
ceptio. 3.
qz sanguis menstruus q̄ attrahitur infri-
gidatur igitur spermati commixtus ipsuz̄ infrigidat
et reddit impotens ad generandum. 4.
qz in ma-
trice frigida multiplicatur flegma. et humores frigi-
di q̄ sperma alterant et phibent ab operatione. Si
autem matrix dēsa fuerit hoc pōt intelligi. p.
q̄ nō
sit porosa. vel fo qz terrestris. vel 3.
dēsa. qz habēt
magnam profunditatem et spissitudinem que ē 3.
dimensio. et quolibet istoz̄ modoz̄um densitas q̄n̄
est multa prohibet conceptionem. nam que h3 po-
rozum p̄uacionem venas h3 constrictas. et illa q̄
est terrea p̄pter eandem causam. et ambe iste diffi-
culter contrabuntur super sperma v̄ colliguntur
super ipsum q̄ est tñ necessarius ad generationez̄
et similiter densa. 3.
mō p̄stat q̄ non facile circun-
flectitur circa sperma ad ipsum continendum cuz̄
igitur frigiditas et densitas vtraqz per se facit steri-
litate. aut ineptitudinem ad concipiendū et ma-
xime si sint a natura. si sint accidentaliter non oz
q̄ faciant sterilem sed prohibeant conceptionez̄ p-
tempore sue durationis. Circā secundaz̄ conclu-
sionem no. q̄ habentes matricēs humiditas duob⁹
modis maxime prohibentur a conceptione. vnus
est qz matrix nō bñ retinet sp̄ma sui lubricitate. nā
ad hoc requiritur asperitas quedam in matrice vt
vult gal. in libro d̄ anothomia matricis. 2.
mod⁹
est extinguendo sperma siue caliditate eius. Naz̄
a multitudine humiditatis que est in matrice pro-
hibetur calidum spumofum euentari. et extinguit
etiam p̄ commixtionem multoz̄um vaporuz̄ humi-
dorum cum suba spiritus ipsum infrigidantium
Ex quibus p3 q̄ siue sit humiditas naturalis siue
cum materia siue absqz materia quelibet cum est
multa excessiua prohibet conceptionem. magis tñ
cum ē cum mā. et cū in illa mā accidit putrefactio
et iste due cause narrate in hīs duabus p̄clusioni-
bus ex pte p̄plexionis sunt cause plurimum p̄tin-
gentes. Circā 3.
p̄clusionem nota quosdam vel-
le q̄ iō in hac p̄clusiōe est positum li magis qz lap-
sus ad siccū oz eē maiorez̄ q̄ lapsus ad humiduz̄
ad pceptionē phibendā. et iō v̄ ardentes. et nō v̄
xit calidas. qz ē lapsus ad calidū oz eē valde mul-
tum ad hoc vt impediat p̄ceptio. vt leuis recessus
p̄ calidū a t̄pamēto vigoret nālīa opa. nō sic at ad
frigidum vt p3 p̄ p̄. et 4.
eiusdē ca. fo. S; ego qz
vidi vnūqueqz lapsū oportere eē sat̄ notabilez̄ ad

auferendū opationem ſcripſendū. iſtud aduerbiū magis ſūpſi p̄ valde ⁊ referri oportere dixi ad oēs tres ꝑcluſiones primas. ⁊ ē q̄ in lapſu ad ſiccū non eſt ita manifeſtum q̄ oꝝ illū eſſe maiorem lapſu ad humidū ad hoc opus impediendū. 2º nō q̄ licet ſemen vel ſperma non vere nutriatur tñ p̄ ſanguinez venentēz a matre firmat. ⁊ ꝑhibet diſſolui. ⁊ iō ſanguis ille poteſt dici quoddammodū nutrimentum. ⁊ q̄ in ſicca matrice ē paucus talis ſanguis. iō dicitur q̄ in ea corrumpitur ſemen indigētia nutrimenti. vel aliter dicunt qdam pars corpulenta ſpermatū viri eſt mā ex qua ſpiritus gignitiuus regenerat alia partem ſpiritus ſibi ſimilem ⁊ q̄ niſi ita eſſet non poſſet tanto tempore ſuſtētarī. ⁊ iō pars corpulenta ſpermatū viri pōt dici quoddammodū nutrimentū ſpermatū. q̄ ē quaſi nutrimentum ſpūs gignitiui. q̄ igitur in ardēte ⁊ ſicca matrice corrumpitur pars corpulenta ⁊ ſpumofa indiget multa reſtauratione. iō accidit q̄ corrumpatur ſemē pro indigentia nutrimenti iproprie dicti.

Circa quartam ꝑcluſionem dicit primo q̄ q̄cunq̄ habent in matrice temperiem moderate ſunt ꝑcipientes. ⁊ debet primo intelligi quando dicit in vtriſq̄. ſ. contrarietatibus primarum qualitatum. ⁊ q̄ omnis complexio conſurgens habet ſaltes ꝑimum modum equalitatis. iō non ſufficit dicere q̄ omnes habentes temperiem ſicut concipientes. niſi addat hoc verbum temperate. per quod intelligit temperiem medio vicinam vel ad generandū proportionatam. 2º nota. q̄ matrix non ē mēbz concipiens. tamen per ipſam completur ſpermatū utilitas tanq̄ per membrum deſeruiens ſpermatū. quando ipſa eſt diſpoſita vt oꝝ fm intentionē nature. q̄ ꝑhibendo in debitas alterationes. ⁊ deſerendo materiam generationis. ⁊ ſituando ſperma iuuat ad generationem. ⁊ poſt deſerendo ſpiritu ⁊ aerem mediantibus arterijs que terminantur ad arterias ſecundine ⁊ fetus ⁊ deſerendo ſanguinem adiuuat ad vite fetus conſeruationem. ⁊ ꝑebet materiam nutritionis ⁊ augmenti ⁊ ad hunc finē facta eſt. Ex quib⁹ patet q̄ quando matrix eſt vt oportet ſecundum nature intentionem conuenientē ſetui ⁊ ſpermati pro fetus generatione ⁊ ſecundum gal. teſticuli ſui qui ſperma generant. 3º nota. q̄ dicimus aliquando iproprie matres generare. q̄ ſufficienter ſeruiunt ſpermati generanti. q̄ igitur quando matrix habet in qualitatibus primis temperiem moderate ſicut intelligit in primo notabili ſunt diſpoſite quo ad complexionem vt oportet ad nature intentionem. ideo poſuit in fine ꝑpter quaz ſunt facte a natura ⁊ iſta eſt deſeruire generationi. ⁊ per conſeque dicitur tales matrices conceptiue ⁊ mulieres quarum ille ſunt matrices hic dicuntur generantes q̄ intelligi habet quantum eſt merito complexionis. conſingeret. n. aut ꝑpter indebitā q̄titatē. vel alia naturam compositionalem q̄ non conciperent.

Si yocraticos auderez

transferre. Iſtud commentum diuiditur in quatuor partes ꝑcipales. primo ponitur ordo iſtus aſſerendi cum vno alio ꝑcedente qui eſſet conueniens cum generali intentione. In ſecunda exponit aſſerendum per ſuas quatuor concluſiones. In 3ª remouet dubium. In quarta ſatiffacit cuidam ꝑmiſſo. In quinta ſatiffacit tacite queſtioni. ibi ſecunda. Cum igitur matrici. ibi tertia. Quia igitur. ibi quarta. Quod igitur platonis. ibi quinta vltimitas. De prima dicit tria. primum eſt q̄ ſi auderez ꝑmutare aſſerendos yocraticos nihil faceret q̄ ꝑmutare prius vnum aſſerendum ſuprapoſitum. ⁊ ꝑponere ipſum iuxta hoc vt prius diſputatio de mēſtris compleretur. ⁊ poſt ſubiungentur cauſe generandi ⁊ concipiendi ⁊ ꝑponeretur ille in quo dicitur q̄ ſi mulier non acceperit in vtero ⁊ velis ſcire ſi concipiet ⁊c. Et ſequeretur iſte in quo dicitur q̄ ille que habent temperiem moderate ex vtriſq̄ ſunt generantes quoniam immoderate ſi non ſunt in vltimitate generant difficulter ſed ſi ſunt in vltimitate ſunt ſteriles. Et ſecundus eſt q̄ ex dictiſ comprehenditur quare fiat ſterilitas in maribus q̄ multum occultatur. ſed ꝑſpicaciter intuentib⁹ ſit palam poſtq̄ patebit eis vtroſq̄. ſ. tam mares q̄ feminas generantes eſſe complexionis medie iſt temperamento vicine q̄ complexionem ſi excedunt non generabunt. ⁊ ſic tangitur aſſerendū intentio. Tertius dicitur eſt q̄ incipiendum eſt modo a locutione de mulieribus ſterilibus que habent malam complexionem vel compositionem matricis in vltimitate. vt quibus dominatur vna primarum qualitatum aut due. Nam oſtenſum eſt in libris de complexionibus q̄ complexiones diſtemperate ſunt octo. quatuor ſimplices. ⁊ quatuor compoſite. Et igitur. Declarat aſſerendum particulariter per ſuas concluſiones ⁊ diuiditur in quatuor partes ſecundum numerum complexionum. ſecunda ibi. Et que matrices. tertia ibi. Et queſq̄ ſiccis. ibi quarta. Quecuq̄. in prima dicit tria. primum eſt q̄ ſi matrix fuerit frigida aut denſa. tñc vene matricis ſunt paruiffime. ⁊ ſtrictiffime. ideo vene ſecundine non poterunt ſolidari: iſt eſt cōglutinari cum alijs. ⁊ ſi poſſent tamen ad ſetum non deſertur nutrimentum niſi paruiffimum. quia vene facile condenſantur. ſecundū eſt q̄ ſanguis eſt talis matricis debet eſſe frigidus ⁊ flegmaticus. quia conſiderare debemus q̄ habet qualitates ſimiles matricis. Et ideo ſi intenderet in ſpina refrigeraret ipſum ⁊ ꝑhiberet a generatione. tertium eſt q̄ ypo. incepit a frigido ⁊ dixit. quecuq̄ habent frigidas ⁊ denſas matrices ⁊ cetera. Et quibus datur intelligi ſupple ad ꝑhibendaz cōceptionem frigiditatis denſitatem commiſceri ⁊ cū hoc ⁊ ſemper commiſceri humiditati vel ſiccitati. Et ideo dubitatur nunquid ſemper ex frigiditate ſubſequatur denſitas. Et oportet ꝑpter hoc eſſe ſterilis. et ſupple hoc non videtur veruz cū iam ſit dictū q̄ alia ē frigida tñc. Et reſpondeſ

q̄ oz hñ p̄sideranti apparere q̄ dixit s̄z matrix frigidā sit & densa q̄ si cōcipit pp̄ stricturā venarum sed tñ voluit q̄ densitas sit tñ cā sterilitatis. i. q̄ si ne dēsitare frigiditas nō sit cā qz si ductalī putauit vos supple intelligere q̄ etiam frigiditas sine densitate pōt eē causa sterilitat. Et q̄cūqz. Declarat fam̄ p̄clonem di. q̄ quecūqz hñt matrices hūidas i vltimate sunt steriles qz extingunt semē i eis sicut videmus in grano & ordeo qñ seminat i loco paludis. Et q̄cūqz. Declarat tertiā conclonē qz ille q̄ hñt matrices siccas nō cōcipiūt pp̄ defectū nutrimentū mō supradicto sicut qñ granūz seminat i loco petroso aut arenoso aut i culto. sed in matrice calidissima sp̄ma patitur illud q̄d patet in terra calidissima. aut si seminare in diebus canicularibus & sic satisfecit nobis de p̄mis qualitibus ostēdens quas hñt v̄tutes sigillatim p̄ hoc dāns vobis intelligi quid in compōne faciunt.

Quēcūqz. Declarat quartam conclonem dicens q̄ cū dixit q̄cūqz ex v̄s̄qz tēperiem hñt moderatā sunt generātes p̄ lī v̄s̄qz nō intellexit qualitū. qz v̄s̄qz est distributū p̄ duobz & qualitates sunt quatuor s̄z intellexit p̄ria. i. p̄rietates q̄ sunt due & nos ostēdimus in libris de cōplonibus tēperatis esse ex frigiditate cū caliditate & humiditate & siccitate ex puritate remissive hoz p̄riorū quoz duoz parū si vnū deficiat a tēperamento sufficiat p̄ faciēdo sterilē. Si enī ad sit temperamentum in caliditate & frigiditate sed deficiat supple mltū in humiditate & siccitate. tñ p̄manebit sterilis. qz igit̄ ypo. hic satisfecit dubio di. q̄ qz ypo. d̄ sola sterilitate multoz locutus ē. iō solū de complone matricis dixit pp̄ alterā duaz causarum. qz fidē hñt q̄ p̄ dicta intelligeremus de masculis aut qz posterius ē de eis dicitur. S̄z successores ei? hñc affo^m sequētes protulerunt multipliciter tamē interpretatiue dicunt eos esse longe ab ypo. intellectu in maribus vt possumus intelligere. sed dicunt q̄ sp̄ma frigidūz difficulter potest ex coqui. sed si sp̄ma parū fuerit frigidū. & intrauit matrices valde calidam possibile est fieri generationem. Si autē fuerit plurimū fr̄m nō pōt concipere. Si autē fuerit humidū pp̄ humiditātē non bene excoquitur. Et ideo si fuerit in vltimate humidū impossibile est generationē fieri. Si vero fuerit calidissimū erit sicut quelz res ardentissima & incensa & nō poterit generare. Et similiter cū fuerit nimis siccū nō extenditur. Et ideo non generabit cuz ostensum sit in libro d̄ sp̄mate quod oportet sperma ad plurimam concavitatem matricis spargi si debeat generare. aliter semina nō posset cōcipere. Quod autem platonis. Satisfacit p̄misso dicens q̄ ipse subintulit illud quod ipse p̄misit se dicitur de dictis ypo. & p̄lonis. & hoc p̄misit se i alio p̄mēto dicitur s̄z p̄us velle disputatōne d̄ mēstruis p̄pellere. Dicitū ē q̄ glōsissima ē auctoritas scire qualiter duo cocuntes debent inuicem conuenire ad hoc vt generent & hoc potest ex dictis cōp̄ndi. naz si sunt temperamentovicini pōt p̄cipere s̄z si sine

distemperamento oz q̄ iungantur cum sibi cōtrario non in vltimo. sed si iunguntur cum simili im possibile est concipere. vnde si frigidū sperma incidat in frigidam matricem impossibile est concipere. & similiter si humidū in humidam & sic d̄ alijs sed bene pōt cōcipere frigidū i calida matrice. & calidū in frigida matrice. Vltimitas v̄o.

In iste q̄nta pte docet. vnde cognoscatur lapsū esse v̄tūm di. q̄ vltimitas lapsus que p̄hibet impregnationem potest cognosci ex quodā affo^o supraposito. vbi dixit de subfumigatione aromatica. cum nimia eius frigiditate tanta ē opilatio vt non permittat penetrare odorem aromaticum ad os & nares. Idem facit siccitas sicut diximus humiditas semen extinguit quia aromata ingrossantur & inspissantur q̄ non permittūt tunc transire sursum. Calor autem vltimatus matricis sic permutat qualitatem aromatis & corrumpit & intensam facit. vt si ascendant non tamen cum sua proprietate & p̄auitate odoris veniant ad os & nares & iste calor intensus. licet alī adsit rariū. tamen est in feminis q̄z maribus qz sunt frigide complexio nis. & ita per hanc subfumigationem inuestigam^o siue per hanc inuestigationem subfumigationis aromate cognoscuntur que sunt steriles & que non & que patiuntur vltimitatez male complexio nis & hoc idem cognoscitur ex figuris. i. ex habitu dīne mulieris sicut si sunt macilentissime vel gracillime vel leuissime vel asperime tunc enim non concipient.

Similiter autē et mari

bus &c. Qui composuit hunc afforismū intendit in eo vnicam conclonē que talis est. Sicut accidit sterilitas in mulieribus ita etiam propter similes causas accidit in maribus. probatur in feminis accidit sterilitas propter lapsum in aliqua p̄marum qualitatum in quacūqz fuerit. & similiter in maribus ergo &c. maior ponitur in afforismo precedenti minor ponitur in littera quia aut corpus spermatum est rarum & fluidū pp̄ hūiditātē. & tūc sp̄s egredit̄ ab eo vt non icidat. i. n̄ remaneat i semine. & sic fit sterilis aut ē siccū sp̄ma & sic ē densū & tūc hūidū nō diffunditur & sp̄ḡ i vulua vt oz. vt hūidū sufficiens ad generādū nō emittit̄ a corpore viri. Et p̄ p̄ns fit sterilitas. aut pp̄ frigiditātē ē lapsum & tunc nō calefit vt p̄greget̄ ad hūc locū. & in hoc loco matricis ita vt generet. & ita fit sterile. aut ē lapsum pp̄ caliditatem & tunc fit idem. i. non cōcipe sed per aliū modum. & ita fit sterile. aut est lapsum pp̄ caliditātē. & tūc fit idem. i. non concipere. sed p̄ aliū modū quia resoluūt cito & humidū cito eius non patitur debite a calido & proportionato pro gnātōe s̄z qz hic p̄ corpus corpulētā mām sp̄matis. & gal. corp^o bois. iō post hāc expōnē q̄ eēt iāq̄ d̄a & p̄formis dicitis ga. in quo aliter irreprensibiliter intelligitur afforismus.

Hic afforismus lz non.

Galienus. cōmētum in duas diuidit ptes. In p^{ma} ponitur generalis interpretatio positorū affo^{rum}. In p^{sa} spālis p^{cl}usionū p^{bat}io. ibi 2°. Sz iste a raritate. In p^{ma} dicit q^d hic affo^{rum}. lz nō sit. ypo. tamē esse d^{icit} supple a q^{bus}dā. sed q^d nō sit ypocratis oī d^{icit} q^d latrator huius affo^{rum}. in tantaz venit temeritatem vt seipsum non intellexit q^d de ypocrate si est dicēdū. q^d cum dicit ypo. in principio idem esse in masculis quo ad rōnez sterilitatis quō est in feminis. debebat subiungere quatuor modos malariū cōplonum sicut fecit ga. in cōmento precedētis q^d non fecit. vt p^z ex textu. Et iō non intellexit se

Sed iste a raritate. Nunc p^{tic}ulariter p ^{cō}cl^usiones increpat. et diuidit in quatuor ptes. p^{imo} improbat p^{ma}m ptem p^{tic}ularem affo^{rum}. p^o secūda tertia. quarto quartā. ibi 2°. Itē pp corporis ibi 3°. Quod si sperma. ibi 4°. In sequenti. In p^{ma} dicit q^d iste incipit a corporis raritate quem sibi posuit in feminis vt asserit in principio affo^{rum}. q^d sic nō est cum de raritate femine non sit dictū. sed si p ^{sp}icaciter indagauerit inueniet se dupl^r errasse. p^{imo} q^d si ita esset in maribus sicut in feminis fuerunt posite supra quod nō fecit. 2° q^d mentitus est. i. dixit s^{im}. Nam inueniuntur masculi rari qui ad generādū sunt calidissimi. i. fortissimi. et hoc nō est mirādū. q^d raritas sit p ^{caliditate} et humiditate. Et hec cōplexio ē abūdātissima spmatis et ad generādū p^{fect}issima q^d mā spmatis q^d creatrix. i. ex qua fit generatio fit in ista cōplone abūdātissima. et virtus ad exequendū fortissima. et emissio spmatis si sit nisi ex vasis fortissimis et nō ex emissione spūali. et pp motum spūs ad eē quē sequatur saba spmatis lz quāvis spma hēat humiditātē comixtā quādā substantiā spūalez. tñ necessaria ē humiditas quādā corpulenta pp quā emittat q^d supple abūdat in huiusmodi corpore raro calido et humido. vnde cōprobat q^d iste latrator decept^{us} ē et s^{im}. dixit. Itē pp corpus. Nunc improbat secūda p^{te} p^{tic}ularē di. q^d pp corporis densitatē nō effundat extra humiditātē. et hic aut intellexit de humiditate alia ab humiditate spmatica et tunc supple fuisset alienus sensus qui supple d^{icit} haberi ad p^{ban}dā sterilitatem. Si vero loquebatur de spmatica humiditate et dixit ipsam nō effundī extra pp densitatē alterius corpis nesciuit cōplonem vasoz spmaticozū. q^d ista vasa hnt manifestam cōcauitatem per quam fert spma quātūcūq^{ue} ista vasa eēnt densa. lz melius dixisset si assereret fieri ipotētiam emittendī pp stricturā vasoz spmaticozū. Quod si spma. improbat tertiā p^{tic}ularē ptem. et dicit q^d si dixit spma pp frigiditātē cōplonis non calefieri dixit v^m. lz tñ ex sequētib^{us} v^bis falsauit veritatē cū dixit vt cōgregatur ad locum hunc. Cum enīz venominasset locū hūc videtur fiducia nō intellegere quis locus esset ex v^bis suis nō bene determinat. hic tamen est p^uum viciū quātūz ad matas suam in alijs locis habitis. In subsequenti

hic improbat quartū dicens q^d error in pte sequenti est in p^{pat}ulo cū dixit. aut pp caliditatez hoc ipsum sit. in hoc enī quod dixit hoc ipsum sit innuit se p^{re}mississe aliud vnde hoc dictū penderet. i. ad quod referet cū li ipsum sit relatiū. cum igit^r prius non aliud ad p^{po}sitū dixit nisi q^d pp frigiditatem non calefit ita vt congregatur ad hunc locū sequitur q^d hic dat q^d p^{pter} caliditatem hoc sit. i. q^d nō calefit vt congregetur ad hunc locum q^d maluz ē dicere. Cum autem calor dissipet melius erat p^{pter} caliditātē intendī. vel q^d aliud attinens caliditati non q^d p^{pter} caliditātē nō calefit vel cōgregetur ad hunc locū. Et sic patet quādo ga. aliter intelligat affo^{rum}. q^d modo fuerat expositus supra in quo intellectu ē falsus et varius et diuersus q^d etc.

Ac dare

et. In p^{ti} affo. ypo. p^o nit. x. cōcl^usiones p^{tic}ulariter ad vsum lactis. vij. de sui incōuenientia et tres d^{icit} cōuenientia in q^{bus}dā dispositiōibus et fm hoc diuiditur in. x. ptes. et patebunt ptes legendo. P^{ima} igitur conclusio talis est. Adalum est dare lac caput dolentibus. probatur illud est malū dare quod capitis augmētatur dolorē. sed lac est huiusmodi q^d plurimi ex eo vapores generantur petentes caput ergo etc.

Et circa istā ptem et sequentes nō q^d ypo. maxime intelligit de maneriebus lactis que sunt i cōi v^{su} sicut ē lac mulieris lac capraz asinaz pecudū et vaccaz. et itelligit de eo nāliter sibi disposito nō nōb. lz i sapore alūto. sicut v^bigra. Conuersio ad acetositatē. Nō secūdo q^d i lacte aialū iueniūt tres sube cōplexionate ab inuicē differētes quarū vna ē butiroza temperamento satis vicine. sed pp sui v^{nc}uositatem inflāmabilis. Alia est aquosa q^d vocatur serum et ista cōiter ponitur calida. licz de hoc sit dubiū. tertia est casealis magis grossa terrestris que est frigida. et tñ fm totalitatem suam ponitur frigide et humide cōplexionis. Tertio nō q^d lz lac sit frigidū tñ facilliter conuertitur ad coleram a calore forti. patet ex auic. 2° canone ca^o d^{icit} la cre vbi dicit. et lac q^d i se ē velocis p^{uer}satiōis et p^{pe} ad caliditātē. et h^o cā ē subtilitas et v^{nc}uositas i eo iuēte et forte debilitas cōplonis i p^{pati}ōe ad sepans et si ita i cōplone ad p^{string}ēs lz facill^r ab vtroq^{ue} patiat. Nō 4° q^d lac ē fm plurimas ptes i vapore p^{uert}ibile. h^o p^z. p^{mo} ex subtilitate et v^{nc}uositate p^{ti}is. 2° ex passibilitate a calido q^d plurima illoz q^d a calido facile p^{uert}ūtur sunt cōuertibilia. 3° ex hoc q^d nocet capita hntes debilia vt loco allegato q^d nō ē nisi pp mltā vapoationē. 5° nōndū q^d a caliditate nālī agēte vt nālī non p^{ti}cipate eēntitate lac facile conuertitur et digeritur i humores temperamento vicinos hoc patz q^d qñ ei dñetur caliditas bona reducit id ad nām sanguis velociter equalem et p^{pr}ie cum calor est fortis. Nam nocet slegmaticis et frigidis et cōfert habētibus cōplonē calidam et siccam nisi inueniat coleram in stomaco. et hoc non esset nisi facile digeretur a forti calido. Et quia dicit auic. loco al

legato q̄ equat humores. constat q̄ conuertitur i humores tēperamēto vicinos nec hoc repugnat tertio notabili si bene consideretur siue itelligat.

¶ Ad sexto q̄ cū infrigidatōe ⁊ humectatōe ⁊ facti digestiōe dat plurimū nutrimentū ⁊ cū hoc est i eo absterſio rōne aquositatē ⁊ solidatōe. rōne caſitatē ⁊ prohibitiō corosionis. qz se ponit mediū iter substantiā mēbrū ⁊ hūoris corosiuū. h̄ ē colligunt. 2° cañ. ca° allegato. Ex quo pz q̄ i eo ē virtus porri opilatūia pp̄ ptē caſealē ⁊ q̄ ē v̄toſum pp̄ il lam p̄ez ⁊ viſcoſitatē ptis eiūsdē. Sed quo ad capitis dolorē nō q̄ est multoz modoz. quidā pp̄ter ſolutionē p̄tinitatis. qdā propter malā cōplonez ⁊ q̄ pp̄ malā cōplonem aut cū mā aut ſine mā. et mā aut est calida aut frigida. Quo ad id quod d̄ dare nō q̄ dare idē est q̄ administrare ⁊ h̄ p̄t eſſe aut in forma cibi aut potus aut exterius appli cādo aut p̄ modū embroche vel epithimatis v̄l in emplū. ⁊ hoc aut ſimplr aut cōmiſcēdo cum alijs hec oia ſunt de ſe nota. Ultimo nō nō eſſe icō ueniens duas diſpōnes ſimul inueniri in corpore ⁊ merito lac aut altam medicinā vel rē eſſe cōueni entē ⁊ merito alterius nociuā. Et iō auctores n̄i cum nominant egros aliqua manerie vel ſanos i aliqua cōplone. ⁊ dicunt aliquid aut pueniēs. aut eē malum eis intelligūt merito illius diſpōnis ex quo tamē non tollitur qn rōne alterius tāto ma gis pueniret q̄ merito illius diſconueniat q̄ abſo lute erit administrādū vt q̄uis carnes. febribus ſint incongrue vt tertio almāſoris ca° de carne. tñ indigentibus nutrimentō multo cū pauca quātita te cibi ſunt p̄grue. Et iō multoties febribus exhi bent. H̄ijs igit̄ habitis pro mā p̄me p̄cluſionis huius aſſo. teneant̄ aliq̄ue p̄cluſiones dubiozum remotiue. p̄ma in nullo dolore capitis pueniente in multa materia humida puenit lac interius vel exterius approximātū capiti regulariter. pz qz in terius ſumptum multiplicadno vapores humi dos implet caput ⁊ notabile faceret nocumen tum. Exterius aſt opilaret ⁊ prohiberet debitaꝝ resolutionem ⁊ opilaret materiam. igitur faceret notabile nocumētū. Secūda p̄. In dolore ca pitis a mala cōplone calida ⁊ ſicca nō p̄iſta ma teriei humide notabili p̄babiliter lac puenit regu lariter. pz qz remouet ⁊ tēperat cāz doloris abſqz alio nōbili nocumēto. ⁊ p̄ hoc q̄ntū ad intus ſum da v̄l in aperto verborū ſic auic. p̄ma t̄rij ca° de cāu curationū egritudinū capitis cū dixit. Adate rie vero calide digōnem faciunt medicine cū agre gatione ſue ſube ⁊ aptiōe cū hoc ⁊ incisione ⁊ iſta quib̄ ſunt infrigidatūa humectatūa i qbus ē abster ſio ⁊ ablutio ſicut aqua ordei ⁊ lac capraz recent̄ mulctū. Et v̄l q̄ lauare intēdat interius ⁊ digere re. Et iō v̄l q̄ lauare interius adminiſtr̄. quo at̄ ad applicationē p̄ exterius pz ex ſerapione q̄nto breuiarij capitulo ſeptimo. ⁊ p̄ma quarti ca° de cu ra a cutaz ⁊ de ſuccurrendo dolori capitis i febre. dixit tñ p̄babiliter qz ſaltē interius poſſet dici nota bile eſſe nocumētū pp̄ multitudinē vaporū caput

petētū cū ſit debile. ⁊ ſibi eē notabile nocumētū ⁊ iuamētū ſit maius. ſ. equatio ⁊ digō colere.

¶ Tertia p̄cluſio. in nullo dolore capitis indicatio ne ſumpta a dolore puenit lac pz. qz ſumpta indi catione a dolore caput eſt repletū p̄ternām. cū do lor attrahat ſicut v̄toſa. Sed exhibitio lactis eſt apta augere hanc plenitudinē p̄ternām cū lac ſit vaporosum ⁊ capitis replectiuū vt d̄ ḡ ⁊ c. ⁊ hanc potuit ypo. in aſſoſimo intendiſſe. Quarta con cluſio. Multoties in capitis dolore irregulariter cōpetit lac. pz qz multoties cū dolore capitis con iungitur diſpoſitio indicans de lactis datione q̄ ſit indicans de prohibitione non obſtante igitur nōbili nocumēto dabit. ⁊ p̄ hoc ſolutū eſt ad du bium h̄ic moueri ſolitū de veritate p̄me p̄cluſiōis.

¶ Ad alium vero in ſe. Secūda p̄cluſio eſt iſta lac eſt malū febricitantibus. Cōcluſio p̄bat. Iſtud eſt malū febricitantibus q̄ eſt febris augmētū tātū ſz lac ē huiusmodi ḡ ⁊ c. maior eſt clara. minor ſta tis patebit. Circa p̄tem nō p̄mo qd̄ ſz lac ſit frigidum ⁊ humidū. tamen propter ſui v̄ctuoſitatē ⁊ permixtionē ptis frigide cū aquoſa que ē calida eſt faciliſter inflamabile precipue qn agit i ipm ca liditas p̄ternaturaz vt dictū eſt ſupra ⁊ ſm mul tas p̄tes in ventoſitates calidas conuertitur. Ex quo patet q̄ febricitanti indicatōe ſumpta a febre nō cōpetit. Ad ſecūdo q̄ q̄nqz cōpetit indica tione ſumpta a cā febris aut ab alia diſpoſitōe ſe cum coniuncta in cauſone. 4°. regiminis acutorū d̄ cōueniens eſſe lac aſtinū vt ſoluat colerā aſqz inflammetur ⁊ i ethicis dat̄ ḡa humectādū ⁊ reſtau rādū ⁊ i qbusdā febricitantibus q̄ aliud a lacte cape re nō poſſent. ⁊ ex hoc pz ſolu° ad dubiū de veri tate iſtus p̄cluſionis. q̄ ſi dicat̄ aquā mellis pue nire i ſe. igit̄ ⁊ lac cū aqua ſit calida ſubtilis ſicut lac d̄ q̄ i aqua mellis q̄ dat̄ in febribus d̄z eē paz mellis. d̄ 2° q̄ ps inflamabilis i ea ē groſſa ⁊ reſi ſtens ⁊ multa ⁊ ſubtilis. qz aqua citius digeritur q̄ inflammetur ⁊ qz magis fortē h̄z cōplonem faz reſiſtentem diſſoluenti q̄ lac. ſz in lacte. p̄mo iſtū maſ faciliſter p̄tes ſubtiles calide quazuz inflama tionem ſequitur inflamatio groſſazum que in eis permilcentur. Et quibus ypocūdr̄ia. Secun da concluſio. eſt iſta lac eſt malū iſtis quozuz ypo cūdr̄ia ſunt tenſa ⁊ rugientia. p̄batur qz illud eſt malū iſtis quod addit in cā tenſionis ⁊ rugitus. lac eſt huiusmodi ergo ⁊ c. Et minor cū lac ſit faci liter ventoſabile vt ſuit dictum in notabilibus p̄i me cōcluſionis. ⁊ ad ventoſitatez ſequitur tenſio ⁊ rugitus. Circa hāc cōcluſionem dubitat̄ v̄trū lac cōueniat in ypocūdr̄ijs tēſis. Et arguitur ſic lac conuenit in duritie ſplenis ſed in illa ſunt ypo cūdr̄ia tenſa ergo ⁊ c. Aſſumptuz eſt auic. 2° cañ capitulo de lacte. 2° lac eſt conueniens in ydrope aſclite. ergo in ypocūdr̄ijs tenſis. p̄ha clara ⁊ aſ ſumptum patet ex auic. ſecūdo cañ. capi° de lacte.

¶ Pro dubio nōndū q̄ lac q̄nqz exhibet̄ via cibi q̄nqz via medicine ſicut ad euacuādū ⁊ alterādū. Ad 2° q̄ lac capraz ⁊ camelaz ⁊ pp̄te ex ara

bia sunt euacuata de proprietate matris aquosam et lac camelarum et caprarum est calidum ut videtur innuere auctores quodammodo aut saltem facilius calefactibile cum alijs.

Non tertio quod lac quicquid administratur parum calidum quicquid commixtum. Et tunc sit ista prima conclusio. maneris es lactis que sunt in usu hominum ad comedendum sunt male habitibus hypochondria suspensa et subrugientia indicatione sumpta ab hac dispositione. conclusio ista sit pro mente proprio et probatur ut supra. et per discurrendo de lacte ouium bouum et caprarum non utentium nutrimento oportuno ad soluendum. et similit de lacte mulieris. oia enim ista sunt augentia vetustitates. Secunda conclusio. aliqua maneris lactis est pueniens etiam simplex et sine alio administrata habitibus hypochondria tensa et rugientia. probatur quod aliqua talis est optima ydoprius asclitis est sine alio administrata loco cibi et potus ut per de lacte camelarum arabicarum. 14. tertij ca. de cura asclitis ibi dicitur. ymo scias quod hoc lac est vehementis iuuamentum. nam si homo assidue uteretur ipso loco aque et cibi sanaretur pro ipso. Ex quibus patet quod lac commixtum cum alijs medicinis multoties intensio hypochondriarum est pueniens sicut sunt medicine subtrahantur et iuuantes ad euacuandum. et ex istis patet argumetorum solutio. nam non vadit per prima. Et siticulosus

Quarta conclusio est ista. lac est malum siticulosus probatur illud non est bonum siticulosus quod in eis est aptum facere cito redire sitim sed lac est huiusmodi ergo et. patet per ista. et assumptum. quod lac in illis cito inflamat. Non ergo per siticulosos intelligendos illos qui valde cito sitim incurrunt. Non 2. quod sitis alij fiat defectu humiditatis sicut accidit in ydrope asclite que non euacuat a sitim clamorosa. tunc plurimum siticulosi sunt quibus pro colera in stomacho aut eius inflammatione cito inflamat et exiccatur stomachus. Ex istis patet quod quibusdam siticulosus puenit quidam lactis maneris sicut ydoprius ut patet in prima conclusione. 2. patet quod plurimis siticulosus lac non puenit quod lac licet sit frigidum et humidum tamen in stomacho inflamato et habente colera cito inflamat. et facit redire sitim et hoc vult proprio. tertio sequitur quod in stomacho tepato puenit ter sedaret forte sitim et tunc in siticulosus facit redire sitim. quod in primo puenit ad benignum in fo inflamat.

Ad alij vero quibus. Quinta conclusio. lac est malum illis qui habent egestionem selles. probatur quod in eis est aptum hanc egonem augere. Pro conclusio non quod quicquid administratur in propria forma et tunc in hijs in quibus in stomacho et intestinis et epate abundat colera est aptum inflamari ex causa superius dicta. quicquid autem administratur permutatur a proprie natura sicut quod daret acetosum aut abstracto ab eo butiro aut decoctum cum ferro vel lapidibus in disinteria vel colerico fluxu ut patet. xvi. tertij et 2. ca. de lacte proprio. igitur iten dit quod lac in propria forma non est administrandum illis qui bus egones sunt selles quod colerice ex causa dicta. sed permutatis potest puenire administrari. vbi in disinteria ponit lac decoctum cum lapidibus aut ferro esse valde pueniens ut. 16. tertij ca. de cura excoctiois intestinum. hoc non repugnat intentioni yprocratis. Et in acutis febribus. Sexta conclusio yprocras. lac va

re est malum in febribus acutis. probatur per dicta in fa conclusio. et ideo hanc posuit ut in acutis maxime caueamus pro multa inflammatione in eis existere. Et quibus sanguis. Septima conclusio. Ad alij est dicitur lac illis quibus est scilicet multa egestio sanguinis intestini Adarsilius videtur conclusio. probare hac ratione. quod in illis non puenit lac in quibus acetositas et non digerit. sed isti sunt in quibus est scilicet multa egestio sanguinis. 3. et minor patet quod sunt infrigidati. Et ideo in eis non bene digerit. unde est fo casus. dicitur quod non puenit habitibus coplonem frigidam. sed nos videmus quod in ethica senectutis et in siccitate totius parte siccitatem stomachi datur lac. et tamen in istis est tanta coplonis frigiditas et tanta digestiue debilitas sicut in illis in quibus multa sanguinis quantitas fluxit. Puto igitur dicendum quod multa sanguinis quantitas per fluxum ventris raro venit nisi ab opilatio fluxu. nam si esset ex fractura vene in intestino non multa sit sanguis egestio. Adodo quando est ab opilatio talis fluxus et corpus ex multo fluxu est infrigidatum erit lac aptum addere in opilatio et in frigiditatem et hoc modo nocebit. Sed hic queritur quare conuenit ad restringendum fluxum et sputum sanguinis et non post multum fluxum sanguinis. Hic dicitur quod in fluxu sanguinis qui est per vene apertione vel fracturam et similit in sputo lac est pueniens refrigerando et claudendo sed multum fluxus de quo dixi non indiget opilatio imo vitupantur qui fluxum opilatiu curant cum superticis xvi. tertij. Conuenit. Octaua conclusio. et est de lactis puenientia. lac est pueniens puficis non valde febricitantibus. probatur quod in eis multum facit resumptionem et ab lutionem et solidationem vlcis quibus oibus indiget Dicitur autem non valde febricitantibus ad denotandum quod cum forti febre multoties merito febris malum esset nocumertum dandi lac quod iuuamentum pro puficis. Et nota. quod hoc sumitur puficis per hijs qui proprie sunt puficis. quod cum vlcere pulmonis consumpti. Sed hic cadit dubium. quod ois puficus est valde febricitans. sed si non conueniat valde febricitantibus nullis puficis puenit. et probatur alij. quod ois puficus est ethicus. modo ethica febris est valde intensa. primo quod calor ethici est maior calore tertiane ut supra prima ca. de causis doloris. et 2. quod membra ethici sicut ferrum ignitum stat intensa ut decimo terapetice. Dicitur per non affo. esse verum. et cur dicitur quod ois puficus est valde febricitans procedit quod febricitantibus ethice sed non ois puficus est valde febricitans in puficis. quod ille qui cum ethica habet puficam putridam est magis febricitans. ille vero qui sola habet ethica aut leuem putridam dicitur in eorum numero non valde febricitans et istis puenit lac. Ad si diceret non puenit in tertiana quod inflamat. igitur nec in ethica quod multo magis dicitur inflamari cum sit calor intensior. Dicit Adarsilius virtualiter procedendo quod nocet in ethica nisi cum aliquo administratur. prohibete inflammationem. Aut dicitur fo quod in ethica est malum iuuamentum nocumertum. quod multum requirit resumptio. In tertiana vero non est tanta resumptionis necessitas. quod si ponatur tanta erit possibile quod pueniat. Ego autem existimo quod multo calidior est humor colericus in tertiana quam membra ethici. 13. forte procedere

tur q̄ mēbra ethici sint magis calida mēbris tertianarij. Et q̄ lac nō solū patit in tertianario a calore mēbroꝝ sed fumoz̄ et colere. iō magis inflammas i tertianario q̄ i ethico. vel 2° dī q̄ calor ethici nō agit vt p̄ternā. q̄ ē factus mēbro quasi nālis. vt dī p̄ma p̄mi capitulo de ethica. nō autē se calor tertiane. **Dare vero.** Nonā conclusio lac est vtile i febrib⁹ longis nō p̄ite aliquo accidētium supra noiatoꝝ i q̄bus dicit nō cōuenire patz q̄ in istis febribus p̄cipue q̄n̄ diu durauerūt ē necessitas multe resumptionis q̄ fit a lacte. et non est valde nocumētū ex sua inflamabilitate q̄ ille sunt repidi calozis. Et iō iuuamētū ē maius nocumto. Et vide q̄ posset oppositū p̄tingere. vbi nō eēt m̄te refectionis necessitas nec humectatiōis vel vbi essent valde calide febres. Et ex rōnem. **Ultia 2°.** lac est p̄ueniēs tabefactis ex rōnez. p̄batur q̄ illud ē eis p̄ueniēs ex quo restaurānt vel a cita dissolutione p̄hibētur. hoc autē ē lac sui nutrimentate et humectate. Sed hic p̄mo q̄ritur q̄ intelligantur extra rōnem tabefacti cū nullo sint tabidi nisi ex cā rōnabiliter tabefactiua. Idic puto dicit ex rōne. i. rōnalē mēsurā maciei potētis inueniri in corpore nāliter disposito. Secūdu dubiū cū i istis sit virtus digestiua debilis et cōplexio frigida vt q̄ lac nō digerat et q̄ noceat in frigidādo. hic dicit mar silius q̄ lac ē dādū illis cū melle q̄ p̄hibet acetositate et frigiditate. s̄ ga. et autē. p̄bēt sine melle cū nō timeat sua caseatio in istis casibus. Iō oz dicit q̄ cū virtus est debilis i pua quātitate vt triū vñc. Et iō nō obstāte. q̄ sit frigidū tñ bene digerit. Et cū dī q̄ in frigidat. dī q̄ q̄n̄ ē cōuersuz i sanguinē calefacit vt p̄z 2° p̄mi ca^o de eo q̄ comedit et bibit Infrigidatio igit̄ qualitatiua nō ē quātitatiua. vī co tñ 2° q̄ in quibusdam casibus valde debilibus indigenus a mixtione mellis.

Lac unum est

zc. Istud cōmētū diuiditur in duas ptes. P̄mo ponit̄ q̄dā de opationibus lacē notiaua. 2° exponit̄ cōclusiones. 3° mouet dubiū et soluit. ibi 2° Infirmis. ibi 3° Et cū supradixerit. In p̄ma dicit q̄ lac est vna d̄ rebus facile mutabilibus ab vtroq̄ p̄riorum. Nā si inueniat forte calorem cōuertitur in sumum. et si inueniat frigus p̄uertitur in acetositate. et hoc facile intelligit̄. Si lac nouiter mulsū coquatur et ita dimittatur. et aliud lac nō nouiter mulsuz coquatur et ita dimittatur. Coctum. n. in fumositatem. nō coctū vero in acetositates mutātū erit. lac tñ digerētibus ipsuz bñ dat multū et bonū nutrimentū. s̄ duz digeritur et coquitur efficitur inflamatio. In alio tñ textu i flāmatio sub dyasfragmate et dolor in capite sūt et ab eo et h^o i sanis et infirmis. Nā sic verificat cōclusiones p̄ites tres. et sic diuidit̄ i ptes septem. p̄mo verificat p̄mā. 2° faz tertio quartā quarto quintā quinto octauam sexto decimam septimo loquitur de nona. ibi 2° Quod autem. ibi tertia. Nocet siticulosis. ibi quarta. Nocet et selleo. ibi quinta. Cōuenit. ibi sexta. Cum dicit. ibi septima. Ad inoz tñ.

De p̄ma dicit q̄ infirmus aliter facit q̄ dicit ex perimentum sed oportet intelligi quare. et si lac facit in sanis inflamationem ypocundrie et dolorem capitis non est mirum si facit in egris p̄cipue istis egritudinibus sicut dolore capitis et inflatione v̄s scerū. De secunda pte dicit quod bene subintulit q̄ maluz est dare hijs quibus ypocundria sunt suspensa q̄ lac nō nocet istis locis nisi q̄ ypocundria quo quomō sunt suspensa ex apatibus existētibus sub ipsis. s. flegmōe erisipila sclitrosi et v̄ndimīa q̄bus omnibus attinet facere ea suspensa. et semper in istis apatibus nocet lac p̄cipue administratū sicut est. et id quod est magis vsuale et pecudinuz et vaccinum. Nam asininum confert vt supra dī in apate splenis et nocet rugitationibus istoz̄ loz̄orum. Etia si sint sine apatibus. q̄ rugitus nō est quo ad cām nisi quedam ventositas et inflatio quibus nocet lac cum in acetositate cōuertatur et v̄tositate. Addit tñ q̄ aln̄ cōceditur i istis infirmis tibus cū sale et melle q̄ humectat v̄tres. i. facit fluxū aliquale v̄tris euacuādo aliqualem mām rugitus. In tertia pte dicit q̄ nocet siticulosis taz̄ sitibundis a nā q̄ etiā ab accēte. q̄ in istis cōuertitur in fumositatē supple facientē sitiz. In 4° pte dicit q̄ nocet secessui selleo vel sellico q̄ transit in fumositatem et supple facile in eis adurtur et ampliat q̄ similr nocet vomētibus coleram.

Idic tñ cadit dubiū quō noceat istis cū tñ valeat valde p̄ venena calida vt p̄z 2° cañ. ca^o de lacte q̄ p̄fert potui succi rute agrestis et elebori et cantharidaz et similiū. et q̄ in frigidat lenit et humectat et abstergit et lubricare facit. Idic dī q̄ p̄fert añ q̄ p̄ ista sit v̄hemēter inflamātū. q̄ istoz̄ v̄tual caliditas nō inflammat lac nisi pus inflamaret corpus.

In q̄nta pte dicit q̄ cōfert p̄ficis v̄lceratis in pulmone. In sexta pte dicit q̄ p̄uenit tabefactū nullo p̄dictoz̄ accitium p̄ite et v̄triusq̄ rei cā ga lac v̄liter ē bonū indigētibus bono et facili nutrimento. Et subdit q̄ cōuenit inuestigari quare dixit p̄ficis nō valde febricitātibus. In septima pte dicit q̄ mirat̄ quare dixit q̄ detur i febribus longis et tu in dubio hūisti solutionē. Et cū supra. In ista tertia pte mouet q̄onem et soluit et ē manifesta snia. Et tu nō q̄ nō p̄bauit q̄ nō p̄fert i febre acuta nec ē q̄bus sanguinis multa egestio scā est q̄ de febribus erat manifestū. Et q̄ egō multa feci dum expositionem marsilij facit frigiduz cui non p̄uenit vel fm me ē plurimū ex apate vel opilatōe epai q̄bus constat ex dicitis ibi non conuenire.

Quibusq̄ i vulnere

bus zc. In isto affozismo ponuntur tres conclusiones. secunda ibi hijs vero. ibi tertia. Quibus vero. Cōclusio prima ē ista. Illi in quoz̄ vulneribus apparēt tumores non valde spasmanē neq̄ insaniūt. p̄bat. Cōclusio. Illi si valde spasmanē neq̄ insaniūt i q̄bus materie male si mouentur ad nervos neq̄ ad cerebrum sed q̄bus i locis vulneraz̄ tūoz̄ apparēt si huiusmōi q̄ zc.

Secunda conclusio. Illis oibus in quibus vulne-
ribus existibus in parte posteriori subito delitescunt
vel occultantur tumores sunt spasmi aut tethani. probatur.
In istis male materie mouentur ad nervos. quod
illis sunt spasmi aut tethani. Tertia conclusio.
In illis in quibus tumores subito occultantur in vulne-
ribus existibus in parte anteriori accidit. aut mania
aut dolor lateris acutus aut empima aut disinteria
scilicet tumores sunt rubei. probatur sic. In istis male ma-
terie facientes tumores aut mouentur ad cerebrum.
aut ad pleuram. aut ad spacium pectoris. aut ad inte-
stina. scilicet si ad cerebrum mouentur faciunt maniam. Si vero
ad pleuram faciunt dolorem lateris pungentem. Si autem
ad spacium pectoris faciunt empimam et si ad intestina
rubeis existibus tumores faciunt disinteriam quod etc.
Assumpta istarum conclusionum cum suis partibus statim in-
notatis declarabuntur. Et inquam habet simile quar-
ta quarti tractatu tertio capitulo primo. illa parte imo quam ap-
parent in ulcere sanies et aqua est signum bonum.
Circa tamen primam conclusionem non quod cum in vulneri-
bus apparet tumor. scilicet in carne circudare signifi-
catur quod materia que est in motu transit ad carnem circudam
et vulneratam. et ideo plerumque non vadit ad loca intrin-
seca. Et per partem et cerebrum et nervi in parte interiori re-
manet absque lesione. et ideo neque sunt spasmi neque in-
sanita. Ad secundo quod non repugnat in aliquo cor-
pore materiam tantam contineri quod posset per eius transmitti
ad locum vulneris et cum hoc est ad cerebrum vel nervos
et ideo possibile est quod apparet tumores in vulneribus
et tamen infirmi spasmen et insaniret hoc tamen non est multo-
tius. quod multoties non est plurima materia nec etiam cum natura
ad unum locum derivat materiam accidit multoties ut ad
alium locum derivet. Ad tertio quod cum dicitur ab ypo. non
valde quicquid intelligit non frequenter ut infra in illo affo-
accidit ructuantes non valde pleuretici sunt. Et hoc
modo famit in affo. non. quicquid autem significat idem quod non
intense vel multum ut in parte affo. cum dicitur non valde
febricitantibus. id est non intense. Et ex his partibus affo. veri-
ficatio. quod raro accidit quod cum istis signis fiat spasmus
vel insania. Ad quarto quod tumores apparentes
quicquid sunt exiccantes vulnera ut in punctis. et ista
exiccatio est causa spasmi quicquid. et ideo intelligamus de tu-
moribus non exiccantibus. intelligat est de valde ap-
parentibus quod magis. nam propter puos tumores quicquid si
prohibet spasmus etc. Et ideo dixit apparet ad hoc de-
notandum. Ad quinto quod quidam dicit hoc ipsum esse in aqua
tibus siue vulnere. scilicet hoc non puto ita verum. nam
antraces et aqua pestilentialia magna sepe sunt cum
insanant. Alii etiam licet a vulnere aliquid sanguis
fluxerit non propter hoc est forte signum putrosorum spasmum
sed habet tumor et sanies. Circa fam conclusionem
notandum quod auctores medicine faciunt dramam iter
occultare tumorem et quiescere aut non apparere
Nam occultare dicitur quando subito delitescit
sed quiescere quando paulatim et hoc sumitur a
ga. fo pronosticorum. 66. commento quotatione
supra illa parte. quod si aqua evanuerit ypo. igitur dixit hic in
non apparentibus repete. id est subito occultantibus. id est quod
non est sensus ypo. quod si in vulnere non est tumor signi-

ficat spasmus etc. Stat. n. quod aqua paulatim fuerit
curatum. scilicet sensus est quod si primo appareret tumores et
post repete non apparent. id est occultantur sequuntur
ista accidentia. Ad fo quod cause certe occultationis
posite a ga. loco allegato sunt quicquid. scilicet subtilitas hu-
moris et posset et vici paucitas eius. 2. est raritas
membra. 3. ab eo posita est caliditas aeris continentis.
4. est fortis medicina. 5. fortitudo virtutis totius. et quod
dam addit forte caliditate membra in quo est de qua non
vtrum referat ad virtutem vel virtutis fortitudinem est dubi-
um iste autem oes aut alique aut vna earum concurrunt
ad delitescentiam propter istas autem est alii motus humorum
ad interiora. scilicet cum delitescit ex causis supra positis
resolventibus ista delitescentiam est vocata a medicis
fina ratione. quod rationalis modus cure et aquatis et tumo-
ris est per resolutionem materie. Quis autem litescit. vltio
modo dicitur non finem rationem quod non est bonus modus cure
cum materia mouetur ad nobilia ut plurimum. modo
principaliter tertio quod illa loca dicuntur posteriora que
sunt dorso vicina. Ad 4. quod hec loca sunt vicina
origini nervorum motuorum. scilicet nuce et posteriori parte
cerebri a quibus plurimi nervi oriuntur. Et ideo quod in
illis locis delitescit materia per motum ad interiora signum
est quod mouetur ad membra magis vicina. Ad quin-
to quod non solum quod delitescit vulnus in parte dorso vi-
cina timeatur de spasmis et tethano. sed etiam quando
delitescit in alio membro multum nervoso sicut accidit
in vulneribus que sunt in anteriori parte coxe precipue per
pe genu. quod ista loca est cum nervis a posteriori natis
habent colligantia. Ex his partibus verificatio conclusionis quod
quod sunt vulnera in parte posteriori et tumor delitescit
subito propter rationem quod non ex causis supra notatis. quod
materia mouetur ad nervorum origines et nervos. Et per
partem quod fiat spasmus aut tethanus. cognoscit autem
quod sit occultatio propter rationem ex consideratione eorum
que apparent in membris interioribus quod si est rationalis
alleuiat infirmus. et est cum incolumitate interiorum
membrorum. sed quando est propter rationem infirmus gra-
uatur et in interioribus sit aliqua lesio. Circa co-
clusionem secundam non quod membra anteriora sunt ma-
gis arteriosa et nervosa respectu membrorum poste-
riorum. et sunt etiam longinqua a posteriori cerebro et
nuca. Et ideo ex delitescentia tumoris in eis plurimum
non expectatur materiam mouere ad nervos. sed ad
alia loca nisi forte in collis et crure et manibus quod
ad partes valde nervosas. Et ideo hic per partes an-
teriores intelligemus aut toracales aut ventrales
aut gutturales. aut faciei. Hic. n. magis comuni-
cant alijs quam nervis. Ad 2. quod cum materie ab
illis membris delitescit quicquid declinat ad superiora
quicquid ad inferiora quicquid ad medias partes. cum igitur
declinant ad superiora et ad cerebrum tunc faciunt
corruptioem operationum cerebri que hic vocat large
mania. Si autem ad pectus tunc aut ad spacium aut ad
panniculum et si ad spacium faciunt empimam. Si ad
panniculos faciunt pleuresim. si ad ventrem faciunt
fluxum ventris ut plurimum scilicet alii vomitum. et cum
materia est sanguinea faciunt fluxum sanguineum. et
ille large uoquendo ab auic. locatur hic disinteria.

Et quo pz q̄ dixit dīstīnterīa sī tumores rubei fuerint quia illi significant sanguinis dominium.

Quod si q̄rat q̄ q̄nq; ad vñū istorū mēbrorū mouet q̄nq; ad aliud vadit mā. R̄ndet q̄ est fm̄ varietatē vicinitatis aut colligatīe mēbrorū aut debilitate membri recipiētis aut varietatē materie in leuitate subtilitate grauitate et grossicie, aut pp̄ mē p̄petatē. Non enī repugnat imaginatōi sicut inueniūtur venena q̄ a p̄petate respiciunt datum mēbrū ita inueniri malas mās. Ultio nō q̄ nō esset impossibile talē mām moueri ad splenez vel aliud membrum, et nō fieri ista accidentia, sed bec accidunt vt plurimum.

Tumores hic. Istud cōmēru; dī uidit in tres ptes. Primo exponitur hoc nomē tumor incidenter exponēdo nomē flegmonis. In 2ª pte declarat conclusiones affo^o. In 3ª pte remouet dubiū. ibi 2° dicit igit̄ ypo. ibi 3°. nō tamē absolute. De p̄ma dicit q̄ p̄ tumores intellexit oē ap̄a vel grossiciē emine tez p̄ternām inī quos est flegmon de quo flegmone qdā dicit q̄ est ap̄a acutū. qz calidū. tñ antiqui p̄ flegmonē intellexerūt oēm nimisū calorē vel itē tionē siue sit ap̄a siue nō. Dicit igit̄ yp. hic declarat cōclusiones p̄mam 2° duas alias. ibi 2° s̄ subito. In p̄ma dicit ypo. igit̄ dixisse q̄ si in vulneribus appareant ap̄ata nō valde spasmūtur neq; i sanūnt. et ex hoc dat̄ intelligi q̄ aliqui spasmūtur vel insaniūt. sed hoc ē raro sicut si ap̄a sit magnū valde et hāc in se pessimitatē. i. pessimā mām. sicut in cauernis accidit multoties. Sed si subito. Declarat alias. Et p̄mo ponit snias eaz. fo causas v̄ficātes. ibi 2° Retro enī locus. Dicit p̄mo q̄ ypo. vult q̄ si isti tumores sint retro et subito non appareat qz delitescūt significat spasmus et thetan^o. s̄ si appareāt in anteriori et delitescant subito volunt passionē aliam q̄ spasmum. i. illas positas i affo^o.

Retro enī locus. Verificat p̄ causas dī. q̄ locus retro ē neruosus et anterior ē venosus et arteriosus. et hic ē q̄ q̄n de locis vulneratis aliqua mā pessima trāsmittit ad aliqd̄ mēbrū nobile si vulnera sint retro necesse ē expectari spasmū et thetanū qz iste passioēs sūt i locis neruosis sed si vulnera sint an̄ et mā fluxerit ad pectus sit dolor lateris et plurimi sūt inde empici puta q̄n ad cōcausū pectoris mittit mā. si aut̄ mā tendit ad intestina si tumores sint rubei sit egestio sanguis. Et intellexit egōnem sanguis q̄ sit sine vulneribus intestinoz q̄ passio sepe cōicat h̄ntibus vulnera in dorso et h^o pp̄ cōitātē magne vene et h̄ntibus vulnera in anteriorib^o dorso oppositis si mā subito venerit retro.

Non tñ. R̄mouet dubiū dī. q̄ p̄ posteriora nō intelligit absolute q̄ solū de posteriorib^o tumorib^o i ficere q̄ ex delitescētia sūt spasmī et thetanī q̄n et manus et pedes p̄nt hic intelligi. i. q̄ p̄pter delitescētia suoz ap̄atū subito sūt spasmī et thetanī. et rō ē qz lz in proza. i. in anteriori pte nō multū sit de lacertis qz sunt cōiuncti cū magnis et fortibus cordis cosse. tñ h̄nt maxime cordā in proza genuū

i. in anteriori pte prope genu. et iō possibile est pedes sēp magnos incipientes ab ancha facile icurrere spasmī passionē cuz delitescit tumor in vulnere. Et ego multos huius vidi et maxie lacertozū i locatorū maiori pte cosse. cū illi lacerti sint ex maiori pte carnosī. ideo sit primo tumor. postea cōicato nocumēto verius delitescit. Et ideo spasm^o nō solum nascitur ex cā retro. sed ex pedibus et manibus que loca sunt longe a nuca remota. sed nerui manū et pedū a nuca pcedūt. et sum̄ nerui dorū.

In vulneribus malis

In p̄nti affo^o ponuntur tres cōclusiones de signis bonis vel malis in vulnerib^o p̄ma est. Tumore nō apparēte in vulneribus malis et fortibus est malū signū. p̄batur. Istud ē malum signum in eis q̄ significat mām malā aut fluxere aut fluxisse aut fluxuram esse ad mēbrum nobile. sed non apparere tumorē i huiusmodi vulneribus ē huiusmodi q̄ et. Secunda p̄clusio vulnera laxa sunt bona. p̄bat illa sunt bona q̄ significant dñūm virtutis sup mām currētē ad mēbrū vulneratū et materie obusā. sed vulnera laxa sunt huiusmodi q̄ et. Tertia p̄clusio vulnera cruda sunt mala. p̄bat qz illa q̄ significāt inobediētiam materie et virtutē ipotētē sup illam sed cruda sunt huiusmodi q̄ et. Similis snia hētur quarta quarti tractatu tertio ca^o p̄mo. Circa p̄mā p̄clusionē nō p̄mo q̄ vulnera dicit̄ mala qz piculosa et fortia qz causant difficilia accētia. sicut verbigratia. dolorem fortē sincopim et similia. Nota secundo q̄ etiam dicuntur mala. aut ratione sue essētie. aut ratiōe actiōis lese. aut rōne virtutis corpus dispē santis. sicut morbū dicimus hīs modis magnum maxime tñ intelligitur duobus vltimis modis.

Ad tertio q̄ ad locū talis vulneris maloz nā dispēsans corpus inclināt et trāsmittit sp̄m et sanguinē ad succurrēdū loco leso. Et ideo nisi aliud superueniat dz locus pati tumorē. Ad quarto q̄ q̄nq; in talibus vulneribus mēbra nobilia compatiūtur. et nā mām ad illa mēbra trāsmittit q̄nq; aut scō magno nocumēto in mēbro leso virtus mēbrū illius trāsmittit ad intrinseca et in hīs duobus casibus tumor aut non apparet in principio. aut delitescit. et constat q̄ vtrūq; est malū siue nobile mēbrū ita cōpatiat q̄ mā currat ad ipsum siue q̄ tam maligna sit mā q̄ membrum lesum trāsmittatur ad nobilia. qz igit̄ non apparentia tumoris in fortibus et malis vulneribus significat aliqd̄ istorum. ideo constat q̄ significat malum. Ex quibus patet quare dixit in vulneribus malis et fortibus qz si i puis et non malis hoc non appareat non ē malum cum non sit rōnale trāsmitti mām facientem tumorē. probat 2° differentiam inter sniam huius affozimī et precedentis i p̄clusionibus hīs qz ibi per nō apparere intellexit delitescē p̄ apparitionē. h̄ intendit d̄ omni modo nō apparendi siue p̄ delitescētia siue qz a principio nō appareāt.

Circa fam p̄clusionē nō p̄mo p̄ vulnera laxa

67 68

Intelligit in quibus apparet sanies, sicut enim dicimus rem mollem lassam, ita vulnus quoniam molle ex sanie maxime bona et laudabile. Ex hijs patet conclusio verificatio quod lassa sunt in quibus apparet sanies maxime bona et talia significant quod materia currens est obediens et virtus fortis ut plurimum lassa igitur sunt bona. Circa tertiam conclusionem non vulnera dicitur cruda per quaedam similitudinem. Nam sicut humor dicitur crudus quod ita resistit nature ut nam de eo nihil posset expelli ita dicuntur vulnera vel ulcera cruda, quando ex illis aut omnino non currit sanies aut quasi nihil.

Ad hoc quod cum vulnera sunt fortia materia fertur ad ea amplius quam posset virtus membri ad carnem mutare. Et ideo hoc superfluum quoniam est benignum et virtus membri fortis convertitur in sanie et ut plurimum laudabile quoniam autem nihil in sanie convertitur significat quod virtus talem materiam non mutat ut oportet maxime in illis in quibus apparet tumor de quibus solis loquitur. quod iam dixerat quod in quibus non apparet tumor est magnum malum. Cum igitur dicat lassa bona non intelligit de hijs et de eisdem intelligit in tertia cum dicit cruda mala. Constat, nam ex quo est ibi tumor quod est ibi materia superflua, et cum hoc significatur materiam esse inobediens. Ultimo quo ad ambas conclusiones ultimas quod quaedam exponit lassa, id est medicina mollitua lassum faciens est bona in ulceribus et cruda, id est repulsiua est mala, quia non est conueniens cure ulceris. Sed ego puto hanc non esse ad mentem Hippocratis.

Quod magnum dixit.

Comentum diuidit in tres partes. primo exponit primam conclusionem. 2º duas alias. 3º ostendit medicorum errorem in cura. ibi 2º lassa quaedam, ibi 3º Sicut autem. In prima dicit quod si magnus potest referri ad vulnera et apata, nam si dicat in vulneribus magnis et fortibus si tumor non appareat malum est magnum intelligit quod vulnus est multum malum et sic refertur ad vulnus. Si autem intelligat in vulneribus etc. Si non appareat tumor magnus est malum tunc infertur ad tumorem et sic ad apata. In nostra tamen littera quod tumor est masculini generis et magnus neutri, non ita caderet aptitudo referendi ad tumorem, sed in greco est aliter. De 2º parte dicit quod pessimitas, id est vulnera dicitur mala, quod sunt in fine laetorum vel in capitibus vicina magnis nervis aut cordis. De tertia parte dicit quod sicut ante in immediate precedenti affo dicit quod apata subito non apparentia significant malum, ita hic asserit omnia apata ex illis malis vulneribus non apparentia dicit esse mala, et hoc supplet siue prius apparuerit siue non. Et causa est quod in istis vulneribus supplet siue apatis non sumus securi quod humor non moueatur ad aliqua membra nobilia si vulnera sunt cum dolore, et ratio est quod in dolore oportet fluere humores, quod nam ad hoc eos agitat, sed quoniam vulnus maliciosum nam obilitat et humores supbiunt, id est cresunt in sua malicia et sunt inobediens et distempant. Et ideo si non fluant ad locum vulneris quod cognoscitur per tumorem est dubitatur quod diffusi per totum corpus, id est ad aliquam partem corporis quecumque sit faciat spasmos et tetanos et inania. Lassa quaedam. Verificat duas conclusiones dicit

quod vulnera laxa quoniam sunt de illis, id est fluentia a quibus stillat sanies sunt bona et cruda indigesta opposito modo se habentia sunt mala. In hijs. Ponit errorem medicorum dicit quod in istis vulneribus malis supradictis medici errant stringendo humores fluentes, et cum medicina frigida sicca et stiptica, quod dolor fit in istis locis nervosis ex talibus medicinis, unde est adhibenda medicina calefactiua non tamen multum sed antidona in istis locis quia etc.

Posteriora capitis

est. Flobotomia scilicet de vena recta in fronte exite iuuat in dolore partium posterioris capitis, probatur per illam euacuam materiam faciens dolorem et diuertit a loco doloris, aut prohibet fluxuram materiam ad locum aut membrum lesum fluere etc. patet per philosophiam et aliam circa istam declarabo. Et simile inquam collige, primo breuiarij, et prima tertij in sexto epidemiarum.

Circa affo non quod per posteriorem capitis intelligimus sinciput in quo est postremus cerebri ventriculus. Ad 2º quod dolor in hoc loco quoniam est sine materia que nec est sanguinea nec sanguinis admixta, et in istis casibus non fit stomia vene frontis nisi quoniam caput est plenum sanguine sine repletione totius, et ista fit ne sanguis currat ad locum lesum non ad materiam doloris euacuanda, quoniam vero dolor est a materia sanguinis mixta vel sanguinea et sine multa repletione totius, et tunc conuenit stomia partis anterioris que euacuat et sufficenter diuertit. Et dico non tamen non exite repletione in toto quod tunc plus noceret trabendo materiam materiam ad caput quam prederet euacuando illud quod est in capite.

Ad tertio quod dicit de incisione vene recte quod est maior venarum que sunt in anteriori parte et magis colligata per ramos suos cum posteriori parte capitis. Et quibus patet quod etiam scarificatio et vicosatio et fluxus sanguinis narium profertur in doloribus et est ista facta in posteriori conferunt in doloribus exantibus in parte anteriori, vnde fit per dolore oculorum cauterium aut laqueus aut vicosam positio in occipitio. Ad quarto et ultimo quod ad bene flobotomiam istam venam ligaturgula cum pano ita quod stringat et tumescat vena capitis aliter difficulter flobotomaretur.

Non solum intendit purgare.

Comentum diuidit in tres partes. primo ponit generale intentionem affo. 2º infert applicationem eius. 3º confirmat suo experimento. ibi 2º Si igitur, ibi 3º. Nos autem De prima dicit quod Hippocrates, hic non solum inuinit euacuanda esse per partem partem, sed multoties satagit euacuari per partem oppositam, et hoc euacuatio fit ex loco primo. De secunda parte dicit quod ex hoc inuinit quod si dolor est in dextro euacuatur per dextram, et si prietas fuerit per profunditatem euacuentur per posteriora et est. Et ideo Hippocrates dicit posteriora capitis dolentia recta vena in fronte incisa iuuat. Et tu ex hijs que dicitur quarta primi intellige quod exite repletione in toto non sufficiunt ita puer distantie sed pauca existente repletione, et in solo membro patiente ista conueniunt ut dicitur hic. In tertia parte dicit quod ipse sanauit multoties dolores oculorum ad quos humores

si in dextera capitis
lesio est ad inferiorem
in ista tractus

humores lōgo tēpore fluxerūt cū appōstīōe v̄eto
sarū ⁊ scarificatiōe in pte posteriori. s. in sumitate
cranei versus posterius.

Rigores quidem

ꝛc. In p̄
ypo. duas ponit p̄nes. p̄ma ē. Rigores
incipiūt magis i mulierib⁹ ex lūbis ⁊ p
dorsum. p̄cedūt ad caput. p̄bat i illis magis icipi
unt rigores retro ex lūbis ⁊c. q̄ sūt frigidiores. s. q̄
mulieres sūt huiusmōi q̄ ⁊c. Alī m̄ cū p̄ circa l̄raz
deklarabūt. Et viris retro. Sc̄da p̄. In viris
icipiūt rigores magis i pte posteriori q̄ aīriori sicut
i cubitū ⁊ collis. p̄bat i viris icipiūt rigores ma
gis i pte frigidiori. s. ps posterior ē frigidior q̄ ⁊c.
maior ē clara. minor. p̄bat. q̄ ps aīrior ē pilosior.
q̄ calidior p̄. ⁊ q̄ d̄clarat calitatē p̄tis. Nō igit
tur p̄mo p̄ rigore itelligi p̄motionē iuolūtariā mē
broꝝ ad pellēdū rē nociuā q̄ plerūq̄ p̄iugit frigo
ri. ⁊ maxie accidit p̄tib⁹ frigidiorib⁹ a q̄b⁹ reuoca
to calore oē ip̄mēs ⁊ moleste mordicās p̄cipit. ⁊
iō p̄cutit sicut genua ⁊ man⁹ ⁊ pedes i p̄ncipiis
proximoz. Nō 2⁹ q̄ cū dicitur mulierib⁹ iciper
rigores magis a lūbis p̄t itelligi duobus modis
vno mō q̄ magis icipiūt i mulieribus a lūbis q̄
ab alia parte corporis. Alīo mō q̄ magis icipiūt
a lūbis i mulieribus q̄ i viris. Et p̄mum sensuz
vult Albert⁹ d̄ placētia ex p̄mēto i 3. particula epi
dimiaz cui⁹ cām dicit q̄ matrix ē valde neruosa
⁊ frigida ad sensuz de mēbro neruoz positū sup̄.
⁊ iō lūbos eē frigidos i eis q̄b⁹ matrix vicinat. ego
aut vidi. s. ex snia ypo. nā i. 6. particula 3. ca. q̄
ad l̄ram dicit vt h. s. clari⁹ inuendo q̄ ē i viris icipi
ūt a dorso. ⁊ ga. i p̄mēto dicit hic. ⁊ maxie i mulie
rib⁹ cū frigidiores sūt mascul. ⁊ iō sensuz p̄nis p̄
me erit q̄ rigores magis sūt i mulierib⁹ q̄ i ma
rib⁹. s. i v̄isq̄ magis icipiūt a lūbis ⁊ dorso q̄ ab
aīriori parte corporis. ⁊ iō i v̄isq̄ magis i partib⁹
exteriorib⁹ q̄ interioribus vt extremis sicut cubi
ti ⁊ genua ⁊ hoc vult. 2. p̄. vñ ita dicit text⁹ sexti
epidimiaz. Rigores icipiūt mulierib⁹ q̄dā magis
a lūbis. ⁊ per dorsuz ad cap. ⁊ ēt viris a retro ma
gis q̄ aī ⁊ horrent exteriora magis q̄ interiora si
cut brachia. cutis ēt ē rara q̄ d̄icat pilus. h. ypo.
vbi p̄stat illā partē ⁊ horret exteriora magis q̄ ite
riora itellige de marib⁹ ⁊ frigidis. Alteri⁹ nota
per lūbos itelligi dorsales musculos q̄ q̄ sūt col
ligati cū nuca cōscat frigus. p̄mo nuca viciniori ⁊
molliori. 2. capiti q̄ ē neruoz origo. q̄b⁹ mltū par
ticipāt musculi. ⁊b⁹ ē cōe viris ⁊ mulierib⁹ s. mu
lieres magis rigēt q̄ frigidiores. ⁊ ex hīs p̄ v̄is
catio p̄nis 2. q̄ aut d̄ p̄lū d̄clarat calitatē. iō d̄
q̄ pars aīrior ē calidior. nā cū p̄lū regrāt partez
p̄ilosaz porosaz per quā egrediet eoz suba ⁊ mē
sductionē v̄trūq̄ sit a calitate. ⁊ iō pilosiores ptes
alijs partib⁹ sūt calidiores. ⁊ itelligat affo. d̄ rigozib⁹
icipiētib⁹ a cā i tr̄nseca nulla d̄terminata parte cor
poris h̄ite passionē p̄paz. nā si ps aliq̄ eēt v̄lcerata
Lōtingeret ab illa rigores icipe vt d̄clarat p̄mē
tator in cōmento sexti epidimiaz loco allegato.

Rigor vero

ꝛc. Comētū diuiditur
i duas partes q̄. p̄mo
declaf. p̄ma p̄. 2. 2. ibi 2. Anterior pars. In p̄ia
dic q̄ rigor icipit sensibilt cū frigore. i. cū rigoz cō
uenienti sensatio frigoꝝ ⁊ stridoꝝ q̄ ē mot⁹ cōcul
siuus cū tali frigoꝝ plurimū p̄rigēs icipit a dorso
maior ⁊ venit magis subito. Et iō ypo. dicit rigozē
ab hīs locis icipere ⁊ maxie i mulierib⁹. q̄ sūt fri
gidiores mascul. ⁊ talē rigozē h⁹ mō icipiētē neces
se ē p̄tingē ad neruoz inittū q̄ p̄stat eē i capite
⁊ q̄ nuca ē i dorso. iō necesse ē q̄ i tali rigoz. p̄mo
patiat. ⁊ p̄ cerebrū a q̄ p̄cedit nuca patit per eā
i. ea mediante. ⁊ hoc ē q̄ nuca ē mollior ⁊ ad mu
tādū facilior. s. ad frigus q̄ frigidior. Et nō hunc
locū q̄ nuca sit mollior cerebro p̄p̄ oca p̄ma p̄mi
In 2. parte dic q̄ pars aīrior corporis nō ita rige
scit q̄ sua cōplexio ē rarior. ⁊ p̄p̄ hoc calidior ⁊ te
stant hic p̄lū inde exeūtesq̄ p̄lū d̄clarant raris
tem ⁊ raritas caliditatem.

Quartanis habiti.

ꝛc. ypo.
duas p̄nes. p̄ma ē hoies mltū patietes
quartanā raro spasmaf. p̄bat q̄ raro p̄
gregat i eis mā superflua humida debēs igredi
neruos. igit nō valde spasmanf. 2. p̄. si hoies pa
tiant spasmi d̄ repletōe ⁊ superueniat quartana
liberāt a spasmo. p̄bat q̄ per quartanā resoluit
⁊ excutit mā faciēs spasmoz. q̄ ⁊c. ⁊ similitē sniam
bētis sexto epidimiaz ca. allegato. ⁊ 2. tertij ⁊ p̄
ma quartā ca. d̄ quartana periodica. Presup
posita v̄o. In isto affo. nōte q̄ trib⁹ mōis quarta
na. p̄hibet ab euētū spasmi q̄q̄ ē lōga ⁊ fortē sicut
itelligit a quartana. p̄m⁹ ē p̄p̄ fortē resolutōez q̄
i lōgo tpe scā ē a quartana. 2. ē p̄p̄ mltā euōnem
factā i mult⁹ sudozib⁹ q̄ sūt i fine proximoz quartāe
itū ē p̄p̄ mltā p̄cussionē scāz i rigozib⁹ p̄ncipioꝝ
quartane i q̄b⁹ oz aut māz excuti aut euāri a ner
uis ⁊ cēbro p̄fertiz hūidā aut saltē p̄parari ad ex
pulsionē sicut p̄parat mē alie agitate. ⁊ sic p̄z v̄is
catio p̄me p̄nis ⁊ 2. q̄ hīs d̄ trib⁹ mōis curat q̄
b⁹ p̄hibz. s. nō q̄ d̄ nō valde q̄ nō ē ex toto ip̄of
sibile q̄ mltiplicat mā flegmatica i q̄rtana q̄ pul
sa ad neruos facit spasmi. Nō ēt q̄ l̄z febris i
gnē sit spasmi curatiua vt d̄c̄m ē illo affo. Febrē
i spasmo meli⁹ ē ⁊c. In quartana v̄t magis po
tēs p̄p̄ sui durationē multā ⁊ sui securitatē ⁊ per
manentiā virtutis in ea ⁊ sudores ⁊ rigores in es
p̄tingentes. ideo ypo. voluit spāliter explicare.

Spasmus ex inanitiōe.

Ba. i p̄. p̄mo ofidit d̄ q̄ spasmo ypo. itēdit. 2. v̄is
cat p̄ cām affo. ibi 2. ⁊ hūc quartana. De p̄. dic q̄
spasm⁹ d̄ inanitiōe ē acutissim⁹ ⁊ mortal⁹ max⁹ si ē
cōis ⁊ p̄firmat⁹. s. q̄ p̄tigit ex plenitudine vasoz sicut
i epilēsia ⁊ similib⁹ nō ē ita mal⁹. ⁊ d̄ isto ypo. i
v̄traq̄ p̄ne itēdit. Et i 2. pte dic q̄ hūc spasmus
quartana supueniēs venit nō p̄mittit dissoluēs cū
q̄ tā venit. nā cura spasmi ē p̄ digonē ⁊ euōnē mē
q̄ ambe sūt i quartana cūo p̄ rigozē mouētē māz

exteri et q̄ postea pellit sudore et insensibili resolu-
tione. et digestio fit per calorem suum supple diu du-
rantem et cum conseruatione virtutis.

70

Aibus coria et. y. p. itedit du-
as p̄nes. fam

q̄ sibi. q̄b̄ vo. p̄ma ē hoies p̄ping morti
q̄b̄ circūtedat̄ cutes ouf̄ et extēte finit̄
v̄l mortis sine sudor. p̄bat q̄ i istis deficit mā su-
doris. 2. p̄ p̄ping morti q̄b̄ circūtedat̄ cutes
laxe q̄ molles et raf̄ mortis cū sudor. p̄bat i istis
circa cutē ē mā supflua et v̄ie apte et v̄t̄ p̄tētua p̄
pe mortē debil̄ et conat̄ expulsua vltio cōatu mā
guātes expellē. q̄ sudat̄ circa mortē. Et iste mod̄
p̄batōis declarat̄ dubia q̄ solēt h̄ moueri. et similem
sniam inuenies secūda quart̄ de spēbus mortis
et. 16. cōtinentis et sexto epidimiarum.

Propinquus morti Sal. in

ponit sniam ambax p̄ns. 2. dat cam. sibi 2. prius
Et inde. partes patent et.

71

Ictericus non valde et. Et
clusio ē

ictericus non sit valde inflatus. p̄bat i istis non
multiplicat̄ mlt̄a v̄tositas. igit̄ non sunt
valde inflati. ass̄ patebit̄ statim. Ad p̄ qd̄ icteria
ex vici i illo affo. itici si añ 7. Ad 2. q̄ cōes ex
p̄ditores itelligit̄ d̄ va icteria dicētes q̄ q̄ i ea abū
dat colera si p̄mittit̄ agregari v̄tositates. Ego at̄
dico me plurimos vidisse icteros va iticia et ydropi-
cos mixtis ex mlt̄a v̄tositate et aquositate maxie
q̄ si ex apate epaē itici. p̄t̄ igit̄ vici q̄ icteria q̄nq̄
sūt p̄ p̄ternāli cōnitate i cute q̄nq̄ p̄ cōnitate co-
loris non p̄ternāli. s̄ nāli. Et h̄ mod̄ puto sumi h̄ et
tūc p̄batō ē c̄a q̄ isti s̄ colici nāli i talib̄ sūt p̄
caliditatem nālem compsonalem non valde mul-
tiplicatur ventositas.

Quod ypo. hic et. Sal. i p̄ tris
dicit. p̄m̄ ē. q̄ oz

adiuerti. illud q̄ y. p. itedit hic. nā v̄tositas egre-
di sup̄ cū cructuatōe et iseri suo mō si retineat̄
facit̄ inflatiōez et extēsiōē v̄tis aliq̄n p̄p̄ debilita-
tē v̄tut̄ expulsue q̄nq̄ ex adiuuatiōe flegmat̄. 2.
vici q̄ itici si p̄rii huic v̄tositati q̄ si colici et ex h̄
p̄z m̄ expō quā posul. 3. vici q̄ si iticia v̄tositatez
h̄eat non erit magna q̄ calitas cito eā dissoluit. ex
quo patet q̄ per non valde intelligit̄ non multum
et ita sit finis huius quinte particule ad laudē dei

Sequitur sexta particula.

Diuturnis liente

ris et. In p̄nti affo. ypo. vult h̄c p̄
nē. oxiremia supuenies i diuturnis li-
enterijs i q̄b̄ pus si fait ē bonū signū
Et clusio p̄bat h̄ significat̄ i ill̄ p̄for-
tationib̄ caloris digerēt̄ et retētue v̄tut̄. q̄ et. totū
ass̄ i nōi declabit̄. simile sniaz h̄ētis. 13. tertij ca.
Et labilitate stomaci et. 16. tertij ca. d̄ fluxu v̄tris

oīuz mōz. Circa affo nō p̄ lieteria eē cū ex
tū cibi et pot̄ postq̄ ass̄ fuerit p̄ viā itestinoz abf̄
q̄ digōne. et h̄ i p̄. pot̄ colligi. Ex quo seq̄ q̄ ad
hoc vt flux̄ aliq̄s dicat lieteria due p̄ditōes req̄rū-
tur. vna q̄ cito res egrediat̄ p̄ ei ass̄ptionē. 2.
q̄ egrediat̄ idigesta siue cruda. Ad 2. lieteria
plurib̄ d̄ caus̄ posse accidē ex p̄mitiua cā puta ci-
bo medicinali v̄l medicina ass̄. et a cā corpea. s̄.
mala p̄plone cuiuscūq̄ mōi sine mā et mala p̄plo-
ne cū mā max̄. cū mala p̄plone hūida sed et sicca
cū imoderata discrasia deiciat̄ acū p̄pe v̄tut̄ p̄t̄
ēt puenire ex mala p̄plone puta lenitate sup̄ficiē
stomaci. et quarto p̄p̄ solutionē p̄tinuitat̄ puta p̄
p̄ vlcera i stomaco v̄l i itestinis. Ad 3. q̄ pluri-
mū diuturne lieterie sūt aut p̄p̄ cōplonē malaz
frigida cū h̄iditate absq̄ mā. aut p̄p̄ malā p̄plo-
nē cū flegmatica mā. nā q̄ a calitate absq̄ mā cito
tollit̄ et similt̄ p̄p̄ calidū h̄iorē v̄l vlcera cū salu-
bres s̄. h̄ q̄ ypo. signū istud t̄m i diuturnis ponere
volait̄. Ad 4. q̄ lieteria v̄l q̄ p̄. itestinoz sine
null̄ obstātib̄ cibū facit̄ plabi vt ysidorus 4. et h̄
mologiaz. Ad 5. lientia q̄nq̄ sumi p̄ cibo emis-
so sine digōne. et hoc mō ē accidēs q̄ v̄l mutatum
exies q̄nq̄ sūt p̄ actu per quē cib̄ h̄ mō emittit̄
et hoc mō ē accidēs q̄ v̄l actio lesa. Ad 6. q̄ in
oī lieteria iuenit̄ lese opatōes saltē duaz v̄tutuz
s̄. digestiue et retētue. nā q̄ cū debito emittit̄ retē-
tūa nō pueniēt̄ retinet et q̄ idigest̄ emittit̄ ipedit̄
digestiua. s̄ t̄m hoc p̄t̄ vario mō p̄tingē q̄nq̄ i ea
eētialit̄ ad modū loq̄ndi medicoz ledit̄ retētua
vt puta q̄ defect̄ i istro p̄ se subordinato retētue
vt i v̄lo trāsuersali v̄l tēperamto p̄plonis q̄ med i
ante operat̄. q̄nq̄ at̄ per acc̄is ledit̄ vt q̄n h̄ retētuz
p̄p̄ i debitū modū trāsmutādī scā a digestiua vel
p̄p̄ fortitudinē operatiōis expulsue nō obstante
q̄ merito instrumtoz per se retētue defuiētū pue-
niētia obiecta v̄t̄ eēt apta debito tpe tenē. et similt̄
p̄t̄ h̄is mōis p̄portionib̄ defect̄ eē i digestia. hoc
sūt maxie itelligit̄ q̄n i digestia et retētua ē lesio p̄
eētia. Ad 7. q̄ oxiremia ē eructua acetosa c̄
cē fm auic. 13. tertij. ca. d̄ signis dispōnū stomaci s̄
aut multitudo melacolie effuse ad os stomaci. aut
flegma acetosuz i stomaco aut 3. calitas stōaci p̄
nāli ebulit̄ faciēs cibū ita vt in acetosel. vt accidit̄
lacti calefcō et musto 4. aut friḡ faciēs diminutā
digōnē quā seq̄ acetositas sicut i mlt̄ fructib̄ ac-
cidit̄ diminuta digō facit̄ eos acidos. et d̄ eructua-
tōe h̄ vltio mō maxie v̄sificat̄ affo. Ad aut v̄sifica-
tōis ē q̄ lieteria diuturna ē plurimū p̄p̄ flegma et
malā p̄plonē frigida. s̄ lienteria q̄ ē absq̄ acetosa
eructuatōe nō ē a flegmate acetoso. q̄ tūc ē i tpe
lieterie eēt acetosa eructua. et iō si i tali lienteria
appeat eructua acetosa hoc nō ē nisi q̄ cib̄ dige-
rit̄ et quo ad p̄tē grossā aliqua diuturna digōne. Et
iḡ pus nō digerit̄ ita vt i eo nōbil̄ tal̄ ip̄sio seq̄ q̄
ea apparēte debem̄ significat̄ v̄tutē digestiua for-
tit̄ agē i cibū q̄ pus. et iō aut p̄ se. aut p̄ acc̄is p̄for-
tata eē digōnē q̄ hoc significat̄ bonū. et si hec eru-
ctuatō acetosa nō p̄leuerat sed mutat̄ ad magis

significā dū dīgōnis bonitatē ē certū signū salut
 ⁊ meli⁹. Ad 8° q acetosa eructuatio nō solū b⁹
 mō ē bōa. s; ēt p viā cē. nā mā acetosa duo facit iu
 uatiua i liēteria. p̄mū ē q; icidit flegma q; ē cā liē
 terie. fm ē q; corrugat stomachū ⁊ ita duo adiuuāt
 ad remouēdum fluxū vētris. ⁊ hoc sensit auic. 16.
 tertij loco allegato.

Lienteria ē velox exitus. Cōmētuz
 istud diuidit i pres duas
 nā p̄mo. ga. p̄metat affo. 2° ip̄robat op̄inōnē ori
 strati circa dīffinitōnē liēterie. 2° ibi. or̄strat. p̄.
 i tres. nā p̄mo ponit duas dēscriptiōes liēterie q̄i
 in idē redeūtes. 2° dēterminat d̄ causis liēterie. 3°
 v̄sificat affo. ibi 2° heleni. ibi 3° quoz vnū. In p̄ma
 pōit duas dēscriptiōes. p̄ma ē liēteria ē velox exit⁹
 cibi ⁊ pot⁹ i eisdē qualitātib⁹ i qb⁹ sūt comesti vel
 supple bibiti. 2° ē liēteria ē ciboz indigō qb⁹ egre
 diētib⁹ supple p viā anī n̄lla mutatio v̄tuz dīgēstie
 luenit neq; i calore. neq; i sapore. neq; i odor. imo
 i n̄lla qualitate. ⁊ p; q; ambe dēscriptiōes p̄suppo
 nūt in liēteria egredi cibū idigēstū. s; p̄ma v̄t
 le q; p̄pe liēteria nō ē indigō cibi. s; fluxus vētris
 p̄nōndo q; p illū exeat cibus idigēstus. ⁊ hoc ē il
 lud qd̄ cōit tenet. v̄t ponit maneries flux⁹ vētris.
 S; fa dēscriptiō d; intelligi causalr. i. q; cā q̄ flux⁹
 aliq; ē liēteria ē indigēstio ciboz egrediētis i tali
 fluxu nō pmutatoz i aliqua qualitate a dīgēstia
 v̄tute. s; tūc v̄t q; nulla posset eē liēteria diuturna.
 nā ip̄ossibile ē corpus diuturno tpe stare sine cibo
 nouit assūpto vt p̄stat. s; ex̄te liēteria nullū reci
 pit nouū nutrimentū cū cibi nullo mō dīgerentur
 iō ip̄ossibile ē diu viuere cū liēteria. Cuius oppo
 sitū inuit ypo. i affo. h dī q; i patiēte liēteriā si sem
 p ex toto ē ablato opatio dīgēstie cōis stōi ⁊ inte
 stinoz. nā cū ista totali ablatiōe nō staret v̄t diu vt
 pbat argu⁹. s; sufficit adeo dīminutā eē vt pluria
 ps cibi p̄fertiz grossa egrediat p viā itestinoz non
 pmutata nōb̄it p op⁹ dīgēstie v̄tuz i aliqua qua
 litate. ⁊ cū hoc pōt diu stare vita. ita vt dicat egrī
 tudo cronica. s; v̄t q; si cū ista liēteris de qua loq; f
 ypo. semp ē p̄tū cibi quazūdā dīgō. seq; q; liēteria
 ista nō d; sine oxiremia q; ē cū debilitate opatiōis
 ⁊ talē seq; oxiremia. ⁊ iō saltē nō eē liēteria diutur
 na i qua p̄tis nō fuit oxiremia. P̄terea dī ve
 lox exitus cibi ⁊ potus. Et p̄ p̄tis potus d; egredi
 absq; pmutatiōe q; tñ ē subtilioz cibis h̄ijs si obstā
 tib⁹ r̄ides vt supra. Heleni. Hic declarat de
 caus liēterie. Et p̄mo ponit op̄inōnē helenoz
 cū sua ip̄robatōe. 2° dat veras cās ⁊ d̄iaz inī ma
 neries liēterie a diuersi caus puenient. ibi 2° q; h̄iq;
 aūt sit. B̄t igif de p̄ma pte p̄mo q; heleni addide
 rūt dēscriptiōi liēterie lenitas itestini. i. hoc mō q;
 lenitas ē exitus velox cibi ⁊ potus i eisdē qualitāt
 bus ⁊c. pp lenitatē itestini ⁊ hoc mō vidēt itēdere
 q; ois liēteria ē pp h̄ac lenitatē. q; vt dicūt in hac
 passiōe ex lenitate itestini. nec retinēt nec restrin
 gūt comesta ⁊ bibita. mō stomach⁹ ⁊ itestina qcqd̄
 retinēt. retinēt pp sui asp̄itatē tñ ex quo seq; q;
 cū patit hoc. i. q; nō retineāt ē pp lenitatē. B̄t dī

2° q; cū multi antiq; posuerūt noīa laudabilr tñ in
 hoc nō s; tollerādi illi q; ignorāt actiōes v̄tuz p̄ten
 tiue. Cuius v̄tus opus ē fm n̄z amplecti ⁊ tenet
 recepta ⁊ cū fuerit dīgā mittēt ad iferiora. ⁊ h⁹ tā
 i stomacho q; i alijs itelligēdo p iferiora mēbra alia
 sequētia siue fm situz sint supiora vt cor respectu
 opat siue iferiora vt itestina resp̄cū stomachi. B̄t
 cit 3° q; si strāgurā vesice nō tā diu retinet vrinas
 q; usq; dīgerat. s; v̄t mittit eā foras pp ḡuitatē sūt
 v̄t pp acūmē sic cibi ⁊ potus q; h̄iq; a vētre emittit
 ⁊ hoc ē cōe oib⁹ egrediētibus. ⁊ quo ad hoc s; nō
 q; strāgurā nō emittit foras vrinā s; ē emissio v̄t
 ne s; dicam⁹ q; cā strāgurā ē cā q; vrina mittit fo
 ras v̄t q; grauat v̄t q; stimulat. ⁊ hoc ē cōe oib⁹ q;
 a corpe expellit. q; expellit. vel q; ḡuat vel q; sti
 mulat. Et iō 4° subdit q; si eleni itellexissent n̄ sic
 dīffinissent liēteriā sp̄ limitādo tñ ad lenitatē ite
 stini. s; dīxisset q; liēteria ē pp stomachi dēscm cū co
 mēsta ḡuat stomachū ⁊ itestina siue ex lenitate siue
 ex alia cā. H̄iq; aūt sit. Adō narrat cās lien
 terie ⁊ dīffinitōnē quozūdā suoz mōz. ⁊ dīc p̄mo
 q; liēteria q; h̄iq; pp excoziatā eē sup̄ficiē iteriorē sto
 maci ex h̄uozib⁹ acūi s; sit mltū defecta p̄tentia
 stomachi quātū ē n̄cūm dēscē i simili exitu. si ex
 debilitate p̄tētiue tñ fieri deberet tal expulsio q;
 expulsio isurgit p̄ p̄gētia. nā cū cibus venit ad
 illa loca excoziata ⁊ nocet q; p̄gīt nō pōt retineri
 ⁊ tūc n̄cē ē vt exeat sine aliqua dīgōne. s; appare
 ant cū eo qd̄ p̄gētia. i. h̄uozes p̄gētiui q; sūt cā
 excoziatōis sicut colerici l̄ p̄gētia qd̄. i. sentiant
 p̄gētia. Et subdit q; illud q; ē ex lenitate stomachi
 ⁊ sine p̄ctura hec ē p̄ma d̄ia. d̄it 2° q; q; h̄iq; ē li
 enteria gessente cursu h̄uoz acutoz ad stomachū
 aut sic cito curat cū stipticis. s; q; nō ē p̄fūda ex
 coriatio aut venit ad exitū saniei q; excoziatio est
 p̄fūda s; q; h̄iq; ē pp̄ defectū p̄tētiue tūc est ex mala
 p̄plone q; si p̄fecte d̄iat mēbro cū duritie ⁊ dīffic
 tate sanat. Et alā est ex h̄uozibus se claudentibus
 inī stomachū ⁊ itestina. Ex qb⁹ p; q; ex cā extriseca
 pōt eē liētia pp lenitatē stomachi ⁊ itestinoz ⁊ pp
 vlcera ⁊ pp malā p̄plonē cū mā ⁊ sine mā ⁊ s; ois
 extrema mala p̄plo posset esse h⁹ cā. q; mala p̄plo
 cū fuerit mltū lapsa dicit actū p̄pe v̄tuz. tñ vt plu
 rimū mala p̄plo frigida ⁊ hūida. aut cū mā. aut si
 ne mā ē hūial. cā. Quoz vnū hic. Et sup̄ dī
 v̄sificat affo. Et dīc p̄mo q; vnū istoz dīctoꝝ d̄ cau
 sis liētie. ex qb⁹ sit extrema i p̄nō est frigiditas
 d̄ians stomacho s; q; h̄iq; elogat multā a t̄p̄anto finit
 ⁊ dēfinit oxiremia. q; cā oxiremie est aliquantula
 mora cibi i stomacho. ⁊ iō cū passio frigiditat q; ē cā
 liētie maiorat necesse ē q; stomachus i retinēdo d̄
 bilites. ⁊ iō sp̄. cū nō retinet sit oxiremia s; cibo ali
 quātulū post minoratē icipit stomach⁹ fieri magis
 dīgēstibil⁹ ⁊ potens dīgē. s; q; nullo mō minorat
 nullo mō dīgerit. ⁊ iō nullo qualitas n̄cō sp̄. p̄
 mutata n̄ ēt pa⁹ cibi a stomacho appebit. ⁊ in isto
 casu nō icipit neq; apparet oxirema nisi cū in sto
 maco nimis ab̄dat flegma ⁊ maxime acetosum.
 B̄t 2° q; pp̄ istā cām q; flegma acetosuz ex̄si

Stomaco potest esse causa oxiremie et si cibus non digeratur
 id non dicitur propter absolute quod oxirema est bonum signum
 in licentia. scilicet solum in licentia diuturna in qua prius si ap-
 paruit oxirema. unde dicitur prius non ex his causa passio de
 flegmate accidit. quod aliquando oxirema in stomachi refru-
 geratione multo tempore cessat cum sit in seipsum passio-
 nis species quoniam est a flegmate acetoso. Ergo intentio propter
 est quod cum oxirema est a principio licentie et post cessat
 quod licentia non est a flegmate precipue acetoso quoniam sup-
 uenit post aliquod tempus oxirema significat quod cibus
 in stomacho aliquid diu moratur. et id necesse est quod postea
 digeratur. quod a natura redit ad suam actionem. et id species signifi-
 ficat bonum. et subdit quod sibi versus quod sua disputatio suf-
 ficiat pro expositione habet affo. scilicet quod vult cape fundamenta le-
 gat librum suum de virtutibus naturalibus. et librum de signifi-
 cationibus et accidentibus excrementum quod ut puto est de accenti
 et morbo. Oxistratus tamen. In tertia parte narrat
 opinionem oxistrati circa licentiam. et diuidit in duas
 primo ponit opiniones 2o improbat. 2o ibi. Nescio
 autem. De prima dicit quod oxistratus in 3o particula de iuesti-
 gationibus est metitus refragans et opponens se anti-
 que in passionibus licentie quod ut intelligat subdit verba
 oxistrati quod dicit quod antiqui diuiserunt licentiam in tres ma-
 neres fluxus. quod alia est disintia. alia est licentia. alia
 tenasmon. quorum diuersitates antiqui putauerunt esse
 in excrementibus dicentes quod si aliquid egreditur de genere san-
 guinis vel mucosum vel viscosum et reliquum quod egreditur
 tur sit digesta quod hoc est disintia. si vero egrediat res
 non cocta sanguini admixta est licentia. et si egreditur
 mucosum vel vinctuosum sanguinolentum. et aliquantu-
 lum digestum dicitur quod est tenasmon. Nescio autem. Im-
 probat per auctoritates deca oxistrati. Et primo genera-
 libus auctoritatibus et post pluribus specialibus. pri-
 mo quod dicit quod nescit quod coegerit oxistratum ad dicit
 dum quod hoc repugnat et anterioribus et posterioribus
 promiscendo rem indigestam cum indigone sanguinis in descri-
 ptione licentie cui nullus concordat. sic neque sithenus
 nec oratheus. nec alius ad gal. etatem. neque orige-
 nes et socij sui neque alij potest esse. 2o dicit quod orathe-
 us in libro suo de morbi causa et curatione dicit. passio quam
 antiqui vocant disintiam. alij autem licentiam hac liquidis-
 sima sequitur egestio multa spumosa fetida. et sic nihil
 de sanguine dicit. Dicit 3o quod poragoras in 2o particula
 de accidentibus sequentibus morbum inquit quod illi qui habent le-
 nitatem intestini necesse est eos pati quadam lubrico-
 sitate maxime quoniam si ieiunij. et hijs semper cito egreditur
 unde ego et multi alij medici presentiam nihil aliud esse
 hanc passionem quam velocem exitum cibi et potus. et idem in-
 telligunt et ceteri antiqui. dicit 4o quod in libro de
 licentia egreditur cibus subtilis et non coagulatus et si-
 ne dolore. tamen corpus inde resumitur. et constat quod hic per
 subtilis. et non coagulatus intelligitur indigestus quod ita an-
 tiqui solent intelligere. Dicit 5o quod in libro propter. de
 regimine sanorum quem quod negat esse propter. scilicet cuiusdam
 filij dei siue fenicio ita iuenit scriptum. Aliquando aliquid in-
 uentum a quibus cibus crudus indigestus et subtilis
 exit et sine dolore non propter aliam passionem nisi licen-
 tiam. Et hijs omnes si oxistrato antiquiores scilicet posteriores
 non multi fuerunt qui oxistratum faterentur se ve-

disse et concordat in licentia passione. unde dicit gal.
 quod nescit quod coegerit oxistratum ad tale quid dicen-
 dum ut obuians anterioribus et mentiens posterioribus
 dicit licentiam esse cum re indigesta mixta cum
 sanguine. Ex quibus omnibus elige quod quibus perueni-
 do possemus dicere licentiam esse rez egredientes
 indigestam et possemus dicit quod sit egritudo stomachi
 et intestinoz quam egritudinem sequitur exitus talis rei
 veritas tamen est quod est ille exitus rei indigeste et est ac-
 tio lesa. sed cum in hac actione lesa vnicum sit extens
 tris tamen virtus operationes iueniunt lese. scilicet digestiue unde
 cibi egrediuntur indigesti. et est ablatio operationis eius to-
 talis aut quod et similis expulsiue et est corruptio operatio-
 nis expulsiue expellent illud quod non vix in dispo-
 nabili. 3o est operatio retentive et est ablatio operatio-
 nis totalis quod quod cibus nullo modo retinet quod secundum naturam vix re-
 tinere. aut saltem paucissimo tempore retinet. per est ex du-
 ctis. 2o quod in licentia stat vnicuiusque virtus operatio
 ne ledit per essentialia. et stat alicuius istarum virtutum operatio
 nis ledit per essentialia quoniam ledit per defectum in aliquo natu-
 rali instrumentorum illius virtuti sibi puenient ministraret
 vbi gratia. in loco morseato quatuor digestiua et re-
 tentiua. et alie ministrantes debite fuerunt. tamen propter malam
 complexionem loci operatio asimulatiue est lesa tunc autem di-
 cimus ledi alicuius virtus operationem per colligantiam
 quoniam lesio est propter debitum fuit alterius virtuti sibi sub-
 ordinate. ut cum operatio digestiue ledit. quod retentiua non
 seruit oportune aut expulsiua impedit actum digesti-
 ue. Ad id constat quod est possibile in stomacho et intestinis
 esse mala complexionem per se impediens operationem cuiuslibet ista-
 rum virtutum et stat quod ledat operatio retentive propter defectum
 in suo instrumto immediate deseruiens digestiue non sit
 defectus quam per se operatio digonis sequeret. Et tamen
 quod digestiua non potest digerere nisi tempore debito retineat
 id accidit nobilis lesio in operatione digestiue per collig-
 antiam. et sic dicitur de alijs. scilicet oxirema potest esse sequi
 per se nocumens virtuti retentive et per colligantiam digesti-
 ue. 03 tamen semper in oxirema esse defectum in operatione
 digestiue. sed si virtus non debite retineret cibum imo
 cum fluctuatione et agitatione tunc staret fieri debile di-
 gestionem et diminutam. unde sequeret oxirema simul
 diminuta distione siue propter frigus siue propter calorem
 ut ostendit. scilicet tertij esse possibile et acetoso cibo stat
 fieri oxirema et propter raritatem texture et alias causas de-
 bilitatis digonis. Ex quibus patet quod quoniam futura est licen-
 tia propter defectum digestiue ut plurimum in principio
 est oxirema. scilicet non de necessitate. In statu autem non
 scilicet quoniam est futura salus est in declinatione.

Aibus nares humide

In pnti affo. propter. duas intedit 2o nes. p
 ma est. oes hoies quibus nares si naturaliter abun-
 dantes supfluitatibus et semper est humidum si magis egrit-
 tudini quam prius modo dispositi. probat in talibus complexio est
 humida et abundant facili humiditates supfluitates re-
 spectu prius modo disposito. igitur 2o va. pna probabit
 et affo patet quod non propter aliam causam si abundantes nares
 secundum naturam supfluitat et semper humidum nisi quod complexio est
 humida. et supfluitates multiplicat. Secunda 2o ha

res se i naribus et semine modo opposito difficilius infirmant. probat quod hinc copionem sicca et paucas superfluitates. Et per hinc difficilius infirmatur.

Circa affo. non quod in hac compatiōe debemus intelligere alioz pitate non potest esse tanto maior lapsus in siccitate quam in humiditate quod corpus fieret magis egrotatum. Item 2º quod corpora humida sunt facilius permutabilia alijs paribus quam sicca. pro quod humiditas parat corpus ad patiendum. cum dicat qualitas maxie passiva. et hoc pro de alteratiōe de resolutiōe et de solutione p̄tinitatis etc. Item 3º quod corpora naturaliter abundantia superfluitatis tam p̄t̄ superfluitatē p̄ternam retinere in quantitate sufficente ad faciendum egritudine. et p̄ternaliter ad aliqua membra transmittere quam non abundantia. et p̄sertim quoniam abundantia superfluitate corpulenta non vaporosa. ista pro per se. Ex hijs pro quod tam morbo mali quam in mali facilius sunt egrotare corpora humida et humiditatibus superfluis abundantia quam eisdem carentia. Item 4º quod habentes nares humidas naturaliter intelligunt illi qui in sua natura sunt humidi sunt cerebrum. nam in talibus abundantia maxie ut pro 2º tegni d̄ signis copionis cerebri. Et ideo ut plurimum sunt humidi sunt totum. primo quod totum ut plurimum proportionat cerebro in copione. 2º quod ubi multa humiditas egreditur significat multos vapores a toto ad caput ascendere. Item 5º quod habentes sperma humidum intelligunt illi qui habent sperma fluidum. tales autem ut plurimum sunt humidi sunt totum cum sperma decidat a nutrimento toti et totum proportionat in naturali copione suo nutrimento quod ex semine humido significat humidum. et quod superfluitates cordis et epatis sunt ita sensibiles sunt nam expellunt sicut superfluitates cerebri et sperma. ideo de hijs duabus maxie fecit pro mentionem. utilitas autem affo. est in cognoscendo patos facile vel difficile egrotare. et ampliat ad utrumque sexum. et p̄cordia habetur primo theorice disponis regala.

Quibus complexio ^{naturaliter.}

Sal. in 2º. primo ostendit quod si habentes nares humidas et semine humidum. et est 2º. verificat prima pro non ex qua apparet veritas 2º. ubi 2º. Quorum igitur complexio tota. Dicitur d̄ prima quod illis quorum naturalis complexio est sicca. nulla superfluitas sensualis ad nares ex cerebro effluit neque apparet sudor in cute eorum. et ideo superfluitas eorum. 3º. dignis expellit subito per resolutionem quam a medicis vocant occulta. scilicet illi quorum complexio naturalis est humida maxie ex corpore emittunt abundantiam superfluitatis et maxie ex cerebro cuius suba est naturaliter frigidior. et similiter eorum semine est humidius et liquidius. Et illorum quorum complexio est sicca. quod aquositas presumit ideo semine exsiccatur et spiritus non fit fluidus. Ex hoc tu elige quod apud galienum per habentes nares humidas etc. intelligunt habentes complexionem humidam in toto et est per habentes nares siccas et semine. Quorum igitur. Verificat prima pro non dicitur quod igitur stabit. scilicet ex dicitur procras aut statim dicitur quod illorum quorum pro toto corporis aut est cerebrum est humida sanitas est corrupta. Et assignando causam dicitur quod est quod ex pua coctiōe eis eveniunt catarrhi. Et tu ex hoc vides ipsum non intelligere sanitatem corruptam

nisi aptitudinem. Et subdit quod si isti catarrhi descenderint ad inferiora nocet gutturi et canalibus pulmonis. et pulmone meri et stomacho et alijs membris. Sic ubi gra intestinis etc. Et ideo necesse est quod a facili causa incidat tussim aut anhelituz. i. difficultate anhelitus aut signaria aut corrupta indigestibile. i. corruptione digestionis et aliquando dyariam et si materia fluxerit salsa aliquando disinteria ut dicitur pro. in libro de aqua et aere et regionibus.

Ubitat. Utrum afforsimus sit verus negative arguit. primo auctoritate pro. 6º. epidemiarum ubi dicitur. quibus nares humidiores nam et semine humidum et plus sani sunt humidiores quam est. ut igitur illud ex toto opposituz huic dicto. 2º sic nocumetum humiditatis et pinguedinis est minus nocumetum siccitatis et macilentie. g. afforsimus istus 7º. quod tractatu ultimo. Confirmat spasmus de iniantione est deterior spasmus de repletionem g. defectus humiditatis deterior abundantia. 3º quod humiditas est pro forma sanitatis. ideo pro humida sanior. ass. pro prima pro mi ca de proplombus virtualiter. et quod vita persistat per calidum et humidum. 4º si sicce egritudines sunt deteriores humidis. igitur copio sicca deterior t3 p̄na. quod sicca pro proportionat deterior morbo. et pro ass. quartum 2º. ca de vlibus signis crisis. 5º quod dieta exiccantia est deterior humectantia ut prima p̄tula quod tenuis desiccet grossa humectat. In opposituz est pro. in isto dubio Jacobus a forlivo in soluendo argumeta alii rident et aliter Marsilius. pro ponam ponem Jacobi. 2º illam marsilij. Quantum ad prima. non primo quod duo videntur Jacobo modi probabiliter rident. primus est supponendo quod non fuerit corpora multum habitia humiditatis et superfluitatis in naribus et semen multum humidum nisi sint multum lapsa a temperamento et cum hoc frigida. aut saltem plus proportionabiliter humida quam calida hanc supponem non declarat. Sed tamen quod ipse in vno notabili circa lram dixit maxime intelligi d̄ superfluitatibus multum humidis et aquosis. ideo significat quod in istis debilis est digestiva multum. et hoc contingit frigiditate aut lapsu multo ad humiditatem. quod ois imoderata discrasia deicit actuz p̄p̄tutis aut saltem proportionabiliter magis augmentata humiditate et non ita obtineat calidum super humidum et tunc patet suppo. Secundo supponit quod pro corpora quorum nares sunt sicce intelliguntur illa a quorum naribus non effluunt superfluitates aut humiditates et talia docet esse non multum sicca nec multum frigida quod non requirit multum lapsus in siccitate a temperamento ad hoc ut non effluunt superfluitates nec mixta frigiditas est in istis. Ex hijs puto ipsum voluisse quod patet exite lapsu in humiditate et siccitate a temperamento siue sunt totum. siue sunt cerebrum magis apta egrotant sunt sicca quam humida. et hoc probat rationes an opposituz ut inuit in fine quoniam non videt quod soluant ille quoniam aut arguitur si intelligunt quod alijs paribus pro humida est vltim magis egrotantia quam sicca. Secundus modus ridentur est quod h̄ companionem frigida et humida ad calida et sicca et flegmatica ad colica et

stat q̄ flegmatica s̄t m̄ō sana colicis. q̄ calitas ē
 p̄formior corpori q̄ h̄uiditas. ⁊ sicca q̄ frigiditas
 ⁊ t̄c argum̄ta solūtur. q̄ ypo. d̄ h̄uidis t̄m non
 intelligit s̄z de humidis frigidis. Cōtra t̄m hunc
 modū v̄r cōmētū ga. nā nihil dixit de frigidis sed
 de h̄uidis. Quoz igit̄ p̄plo totius corporis vel ēt
 cerebri h̄uidior fuerit sanitatē eoz esse corruptam
 cōstabit. Et q̄n̄ компанē humida sicca d̄z itelligi
 alioz paritas. Et iō 2° expositio q̄ intelligit apud
 eū compationē frigidū ⁊ humidū ad calidū ⁊ siccū
 ē volūtaria. P̄terea pinguedo est cū frigiditate
 ⁊ h̄uiditate ⁊ ista est laudabilior macie. vt p̄z. 7°
 quarti ⁊ primo canticorum. ⁊ iō nō v̄r ita clarū q̄
 p̄plo frigida ⁊ humidū sit deterior calida ⁊ sicca.
 Itē v̄n̄ habem^o q̄ ad multiplicandū supfluitates
 cerebri oz lapsus eē itensum s̄z ad p̄bandū suffici
 enter puus lapsus in sicca. nā cū siccatas nō mul
 tū agat p̄sumendo ⁊ resoluendo. h̄uiditas aut ob
 tundat calitatem. iō v̄r magis sufficē h̄uiditatez
 ad p̄hibendū resolutionē q̄ siccatas ad p̄sumēdū
 P̄terea i oī h̄uida p̄plone siue cū caliditate si
 ue cum frigiditate siue cū t̄pamento nāliter abun
 dat supfluitas vt p̄z in 2° tegni de signis harū cō
 plonū in sicca nō eniz deficiunt vt in frigida ⁊ sic
 ca a leui cā abundant. Et ideo potentior est humi
 ditas ad faciendum abundare q̄ siccatas ad faciē
 dum deficere. Et ideo respondendo conformiter
 ad lacutiones gali ⁊ antiquoz. Itō primo q̄
 aliud est corpus esse magis sanum. ⁊ aliud minus
 patum egrotare. Corpus enim magis sanū q̄ alijs
 paribus magis aptum opationes p̄ficere. s̄z para
 tuz egrotare est id qd̄ ē a leuiori causa p̄mutabile
 ad egritudinem. Quis enim dubitat cerebri p̄u
 dentis hominis ⁊ ciuils naturaliter eē sanū cere
 bri rustici duri sensus ⁊ inepti s̄m nām cum sit ap
 tius operationes p̄ficere vtroq̄ existente i dispo
 sitione sibi nālissima facilius tam egrotare ciuils
 hominis cerebrum q̄ rustici. Et ideo dico hanc p̄
 clusioem licet quibus sunt nares humide ⁊ semē
 humidum naturaliter sunt alijs paribus magis sa
 ni q̄ habentes contrario modo tamen sunt patio
 res egrotare. primam p̄tem istius vult ypo. i sexto
 epidimiarum loco allegato. ⁊ probatur quodam
 modo ex rationibus ante oppositum. sam p̄tez vo
 lūt ypo. i affo. ⁊ ga. i 1° nec argum̄ta scā maliciant
 p̄ faz p̄tē p̄ntis istius ⁊ sic patet dubij solutio.

In longis disinteriis.

In p̄nti affo. ypo. duas itēdit p̄nes. p̄
 ma est. abstinentia est malum signuz in
 disinteriis diuturnis. probatur illud est malum si
 gnū in eis q̄ significat magnitudinem vlcera ite
 stinoz aut apatam eoz sed abstinentia tibi in diu
 turnis lienterijs ē huiusmodi. igit̄ abstinentia ē ma
 lum signum in disinteria diuturna. Secunda
 conclusio. Abstinentia cū febre est deterius signū
 in disinteriis diuturnis. probatur id est deterius si
 gnuz q̄ significat maiora ⁊ deteriora nocumenta
 sed abstinentia cum febre est respectu abstinentie

sine se. ḡ ⁊c. Assumpta istaz p̄naz in nōtis decla
 rabunt. Circa affo^m nō p̄mo per abstinentiā itel
 ligi defectū appetit^o quē cōiter sequit̄ abstinentia.
 Itō 2° q̄ i disinteriis diuturnis abstinentia aut
 est ab ipso p̄nci^o aut i p̄cessu cū nō fuerit i p̄ncipio
 si ē i p̄ncipio ē malum signum significās mē mul
 titudinē cum disinteria diuturna debeat eē a cā ū
 multuz acuta ipressiua. q̄ tunc nō facēt morbum
 diuturnuz. ⁊ iō si t̄le accūs ē i p̄nci^o vt plurimum
 erit cum multitudine mē q̄ significat rē esse peri
 culosam. Si vero fuerit i p̄cessu ⁊ fuerit merito
 disinterie. h non erit nisi aliquo trium mōz vt plu
 rimuz. aut eniz erit q̄ vlcera sunt magnificata ⁊
 facta profundū propter quod stomachus compatiē
 vbi prius non compatiēbatur ita. ⁊ hoc est valde
 malum signum cū tale vlcus sit incurabile vt plu
 rimum vt dicitur particula quarta illo affo. Si a
 disinteria hito velut itestinoz carnes. Aut 2° ē
 q̄ vlcera intestinoz secutum est ap̄a magnum ad
 quod sequitur compassio stomachi ⁊ hoc etiam est
 piculosū. aut 3° q̄ ad disinteriā secuta ē debilitas
 v̄tū aut toti^o aut epatis aut stomachi. ⁊ hoc est et pi
 culosum. Et iō abstinentia ē signū piculosum in
 disinteria diuturna. Attēde t̄m q̄ maxie itelligi
 tur de disinteria in qua postq̄ diu durauit supuer
 nit ablatio appetitus vtz ex galieno i p̄mento. Ex
 qbus patet qd̄ in isto affo. intelligimus per maluz
 quia signū significans periculuz mortis. tertio p̄
 sidera quid sit disinteria ⁊ quot modis dicatur di
 ctum est in quarta particula. Et licet gal. proprie
 videatur in p̄mēto itelligere d̄ disinteria q̄ ē flu
 xus cō excoitatiōe intestinoz pōt t̄m etiā ampliari
 ad disinteriam epaticam. Nota quarto q̄ si cū
 defectu appetitus superaddatur etiā febris signi
 ficatur nocumentum non solum cōicari stomacho
 s̄z cordi ⁊ toti. Et per p̄ns p̄cius. Nota quinto
 q̄ non solum abstinentia est malum signum i diu
 turna disinteria. vt videtur itelligere ga. i p̄mēto
 sed etiam mala causa cuz corpus indigeat multa
 refectione. quia est sanitas. abstinentia ē valde mala
 ⁊ deterior cuz febre que addit in resolutione. ⁊ pa
 tet ex h̄ijs verificatio affo! Similez sentētiam ma
 gis vniuersalē. t̄m hēmus 2° quarti ab auct. ca^o de
 signis ex p̄te appetitus. Et vtilitas p̄z i p̄nosticā
 do. Et ampliatur in vtroq̄ sexu ⁊ ad alios mor
 bos diuturnos in disinteria cum habet sp̄alem si
 gnificationem vt est dictum. Sed si queratur
 vtrum in disinteria breui vel acuta abstinentia ci
 bi sit malum signum concedendum est q̄ sic. sed
 tamen non est ita speciale sicut in diuturna. nam
 sepe contingit in disinteria diuturna quod hoc si
 gnū accidit ⁊ alia signa significantis maliciam
 non apparent de nouo. quia neq̄ exitus amplio
 ris saniet nec cortices maiores exhibunt nec in pul
 su erit notabilis varietas. In disinteria autem
 acuta malignitas non solum per abstinentiam
 significatur malitia. Sed ex pulsu qui sit valde
 subtilis aut ex qualitate excrementium. aut ex loco
 doloris ⁊ modo suo ⁊ multis talibus. Et ideo

33

abstinentia non est ita solita rita in significando maliciam. accidit ad hoc quod quandoque in breuibus disinteris sit appetitus prostratio. imo sepe propter malos humores petentes stomachum licet nec sit magna excoatio. neque magnum apostema. et ideo non oportet ex illo solo in breui disinteria ita malum significari sicut in longa.

Disinteria nascitur sicut.

Galienus in commento primo ostendit quomodo si at abstinentia ex disinteria diuturna. ut plurimum secundo quomodo in breui post initium disinterie Tertio verificat assorsum. ibi secunda. Que ab initio. ibi tertia. Et per abstinentiam. De prima dicit quod disinteria sicut fuit dictum in quarta particula nascitur ex humoribus calidis excoantibus intestina. et ista excoatio in principio est in superficie intestinorum sed quando durat diutius magis uocat et efficit vulnera vel ulcera in intestinis unde propter colligantiam stomachi. et intestinorum existente magna passione et morbo oportet quod subsequatur abstinentia: id est defectus appetitus. et patet intelligenti quod hic loquitur de colligantia absolute non que est per transmissam. quomodo autem unum membrum patitur ex alterius colligantia non oportet declarare. quod sepius dictum est. et tu vide si remanet similis complexio compositio et unitas. Secundo utrum supposito quod remenerent similes lederentur operationes. De secunda parte dicit que abstinentia que succedit ab initio morbi in disinteria fit propter humores colericos ab epate vel supple alio membro ad stomachum defluente qui humores cum sint de genere vel saltem ipsa participante corrumpunt. id est excoant intestina et isti humores repulsi ab intestinis ascendunt ad superiora natant in stomacho. et inde fit abstinentia id est defectus appetitus propter colligantiam intestinorum. Et nota quod hec colera non est absoluta. sed est per transmissam et per. De tertia parte dicit quod per abstinentiam aufertur quedam actio necessaria et naturalis: sine qua nullo modo potest vita regi. et ista est nutritio. et ista abstinentia cum accidit cum diu permanerint patientes supple disinteriam necesse est intelligi duo diuisim. scilicet vel quod vulnera sunt valde saniosa. vel quod maxima innascent apostemata. Et quando ista euenerint et stomachus patitur modo dicto excoantitate intestini infirmo sine dubio incipit periclitari. id est esse in periculo manifeste. aut prius incepit. Nota. igitur primo circa commentum quod nomen disinterie quandoque sumitur large pro fluxu sanguineo ventris siue cum illo sit excoatio siue non. et hoc modo disinteria epatica dicitur disinteria. Et modo stricte pro fluxu ventris qui est cum excoatione intestini. et quod hoc sit prius modus capiendi per ex gal. 2. tractatum cum dicit. Restat de vere disintericis pertransire in quibus neque epate patitur neque est alia dispositio propter ulcerationem intestinoz et hoc modo sumitur in 2. 2. no. utrum talis disinteria sit causata ab humoribus calidioribus dicit gal. in 2.

res non est ita certa. nam auic. in 6. 3. vult quod alii sit a fece dura. quod ab humore viscoso ita adhereret in superficie psupficie intestinoz sepe. et patet quod hoc est flegma mucilaginosum aut vitreum. Similiter et a sanie et virulencia quandoque causatur debemus igitur gal. intelligere ut in pluribus. 3. no. quod calidi humores possunt esse per essentiam ut species colere aut per putrefactionem ut multotiens virulente materiam et adhuc per adustionem ut alij aduisti qui saltem sunt calidi virtualiter et de omni modo intelligit gal.

4. no. quod primo incipit excoatio ab interiori cortice in disinteria. quod ille est paratior egreditur non tam est impossibile prius factum esse apostema et venisse ad exituram. et antequam aperiretur soluisse in profundo intestini. et sic prius etiam incepisse solui in testinum in profundo quam in superficie. sed non prius egrediuntur ut plurimum partes profunde quam superficiales. et plurimum in primis egreditur mucositas que est nutrimentum appropriatum intestinis post autem cortex et post caro intestini. et hoc ultimum est mortale non solum ulceris profunditatem sed significatur ulcerum corrosiuum et maligna valde materia. et cum hoc profundus in illo membro. Nam ego curavi vulnera anni unius et vidi curari annorum trium que pro certo erant profunda sed non erant cum ita mala materia imo ad visum nec ad cortices. nec caro intestini egrediebatur. sed sola sanies. Et ex istis patet quod licet aliquando species disinterie distingueretur penes exeuntia que sunt de suba intestinoz ad bonum sensum quod quod est pinguedo vel mucilago intestini quod cortex. et quod caro intestini. et hoc modo tres species eius tamen rationabilior est distinctio penes modos exeuntium et causarum propinquarum ut fecit auic. in 6. tertij. quomodo multe plures sunt species. Et idem mihi fore quod sane intelligat solutio dubij hic moueri soliti ut abstinentia cibi sit deterius signum in disinteria diuturna quam in breui et que modicum durauit. nam dicitur quod licet quod in breui abstinentia sit signum morbi oio interficientis. tamen ut plurimum disinteria hoc signum solum inter mala coniunctis non tamen mali significat quantum in diuturna que diu durauit. Sed ut in quolibet morbo diuturno sit periculosius signum disinteria quam in acuta est questio pertinens ad fam. 4. que non verificat nisi ut plurimum.

Ultimo nota quod ad ablationem appetitus sequitur tandem ablatio nutrimenti quod multum durat. et ideo sequitur ablatio operatiois necessarie ad vitam. unde vidi placetie nobilem ciuem in proprio sensu exite cui non potuit quoquoque per detectionem persuaderi ut aliquid aut premederet aut biberet donec mortuus est in fine sex dierum. Et nicholaus bibi sentis quod non per desipationem. sed abhoiationem neque cibum neque potum per multos dies sumere voluit donec est mortuus. et filie accidit per gemitu nicolatorum disinterie.

Tricula uulnera.

Conclusio affertur ista. vulnera a quibus circa. siue in circuitu cadunt pilis sunt male consuetudinis et mala complexio probat. In istis

ulceribus est p̄iuncta mala mā pruritiua ⁊ corrosiua s̄z talia sunt mala. ḡzc. p̄na p̄z. ⁊ āns statiz d̄clara b̄is. Circa affōm n̄o. p̄o q̄ per vlcera circumflu entia intelligimur illa circa quoz labia in sat̄ no tabili distantia cadunt pill. naz raro p̄tingit q̄ i val de p̄pe nō cadant. aut p̄pter mē defectuz q̄ facile ab illis tēdit ad locū vlceris aut q̄z sumi a sanie q̄z tuncunq̄z laudabilē elemētū sunt corrosiui q̄z sanie es est nitrosa vt dixi supra affō. Quicunq̄z ex pleu retide empici. Et ta'es cōicant partibus valde vi cinis de necessitate aut p̄pter vnguenta superposi ta. s̄z nō ita est oportunum in partibus distātibus nisi ex cā alia. 2° no. q̄ cā casus piloz in talibus vlcerebus q̄n nō ē nisi ex vlcere vel sua cā āncedē te sunt humores acuti ībentes partes circundā tes vulnus aut vlcus. ⁊ isti humores corrodunt ra dices piloz ⁊ p̄hibent eoz adherentia vñ cadunt nō eēt ita ēt imaginabile p̄pter nimis cursum hu mox. aut p̄pter defectū nutrimentū i loco p̄pter ca dere pilos. Sicut cadūt in ethicis. s̄z hoc est id q̄d sp̄ est cā quasi. 3° no. q̄ humores hoc mō corrol dentes piloz radices nō solū illas corrodunt sed faciūt in vlcere pruritum ⁊ humiditatem nālē per quā d̄z fieri incarnatio p̄hibent coagulari. ⁊ ideo p̄hibent incarnationem ⁊ bone carnis generatio nez. 4° no. q̄ vlcera d̄cunt mala ⁊ male p̄suetu d̄nis q̄z cum difficultate curant. ⁊ p̄sueuerunt eē molestoz acchitū. Et tunc p̄z affōi verificatio q̄z i talibus vlcerebus p̄ huius mē p̄seuerantiaz p̄hi bef p̄solidatio. ⁊ cū fiunt pruritus ⁊ fiunt scarpel latōes ⁊ vigilia ⁊ igetudo īfirmi. ⁊ multotiēs male carnis ḡnat. p̄cordiā at̄ q̄re 4. 4. tractatu 3° c° p° ⁊ vtilitas p̄z tā i p̄nostica q̄z i p̄ctica ⁊ āpliatō ⁊c.

Abi pilos cadere uideris.

Sal. i p̄mēto v̄ificat affōz. ⁊ p̄z modus ex dict̄ ⁊c.

Dolores in lateribus.

Dolusio affōi est. Ad alū est q̄ dolores latez ⁊ pectoroz multuz durent ānq̄z disti ete cognoscant. vel sic. Adulta dilatatio cognoscē di dolores latez ⁊ pectoroz ⁊ aliaz p̄rium est mala. p̄bat. Illud est maluz per quod īpedit̄ debita cu ra ⁊ debita p̄nosticatio s̄z dilatatio cognoscēdi hu iusmōi dolores est huiusmōi. igif ⁊c. p̄clasio vera. fm̄ tñ vnā l̄ram nō positam a gal. Conclusio affōi esset ista. maluz est dolores latez ⁊ pectoroz ⁊ aliaz partiuꝝ corporis stare multum ad recedēduz. pro bat q̄z h̄ debilitat virtutē ⁊ mām trahit ad locum. s̄z ego p̄sequar expōnez s̄z primū moduz. Juxta quē mōz nōndū q̄ nō solū i doloribus. s̄z i oī alia d̄spōne multū molesta ⁊ piculosa ē mala dilatatio cognoscēdi s̄z y. maxime de dolore specificauit. q̄z dolor est de maxime p̄sternētibus virtutē. ⁊ q̄z per cognitionem doloris talem qualez intēdit y. mul te male d̄spōnes cognoscuntur. 2° no. q̄ per la tera intelligimur partes pectoris corrdentes lo cis costaz i q̄bus maxime apparet dolor ex pleure si. ⁊ per pectoris partes intelligit loca q̄ r̄ndēt an

teriori vbi cartilagine in extremitate costaz quaz partem gal. fo tegni vocat toracem. ⁊ in isto maxi me apparet dolor ex periplemonia. per alias autē corporis partes intellexit generaliter alias. has tñ duas explicauit. q̄z in istis maxima diligētia h̄nda est p̄pter periculuz egritudinis a qua dolores illi pendent. 3° no. q̄ de dolore plures ⁊ varias pos sumus habere noticias. quedam. n. est p̄fusa q̄ do lor est. ⁊ q̄ est in pectore. verbiq̄. nō tñ distincte su mendo in qua parte sigillatim. Alia vocatur a me dico distincta que est per cognitionem proprii loci fo proprie maneriet. 3° proprie cause proprieq̄. Exemplum primi si scio q̄ dolor est in pleura aut in rene. aut in colon. Exemplum secundi sicut si scio q̄ ē acutus aut corosiuus aut grauatiuus aut continuus aut cum interuallis. ⁊ sic de alijs. Exe plum tertij. vt si scio q̄ est propter malam comple xionem calidaz sine mā aut cum mā colerica. aut si scio q̄ cum flegmatica aut ventosa. aut cuz solu tione continui. aut cum apate. ⁊ tunc aut erisipila aut flegmone ⁊ sic de talibus. ⁊ ypo. de istis mōis specialibus oibus intelligit vt dicitur in commen to. 4° no. q̄ hoc est malum per viāz cause. q̄z me dicus nō pōt tunc debite curare nec debite p̄nosti care nisi h̄ndo taliter notitiā. ⁊ tō ista dilatatio co gnoscēdi est mala. fo est maluz per viā signi mul totiens. q̄z cā p̄pter quaz medici hesitant p̄cipue eruditi est p̄iunctio p̄ditionū quodāmō opposita rum ⁊ d̄raz vt verbiq̄. p̄iungit dilatatio doloris in ventre cū remanentia doloris fixi apud renes aut in pectore dolor vchemens sine tussi. ⁊ pungitiuꝝ ⁊ sine notabili fe. ⁊ tūc significatur aut pluribꝝ lo cis cōicari. aut plures ⁊ varias cās concurrere ad ipsum faciendum. ⁊ p̄ p̄ns difficultas cure. gal. tñ in commento solū de cā videtur intelligere. Ex q̄ bus patet verificatio affōi. ⁊ tu cape p̄cordiā sexto epidimiaz. vtilitas ⁊ ampliatio p̄z ex dict̄is.

Oporet ut differentia ^{cogno} ^{scatur.}

Sal in p̄mēto dimittēdo diuisionē marsilij q̄ mihi nō appet ad mēiē gal. vt oñdaz facit duo. p̄o oñdit q̄ oz medicū vltra loca doloroz cognoscere q̄titate eorundez in fortitudine ⁊ debilitate. fo oñdit q̄ vl tra loca ⁊ q̄titate oz alia inuestigare. fa ibi. si at̄ y. ad hoc intēdit. In p̄o p̄te. ponit p̄o intētionē. fo h̄ declarat p̄ tria exēpla. 3° oñdit q̄ sit cā fortitudinis doloris in eodē mēbro. ibi fa. si. n. costis. ibi 3° q̄ti tas. In prima dicit q̄ y. dicit q̄ oz q̄ doloris d̄ra cognoscat a medico. q̄do sunt in lateribus. ⁊ pec toribus. ⁊ alijs corpis p̄tibus. ⁊ intellexit q̄ nō so luz sunt intelligēda loca doloroz s̄z oz q̄ cognoscat doloruz q̄titas. ⁊ hoz duoz cognitio ē necessaria medico. q̄ ipsa ē p̄nostica. i. faciēs prius cognoscē qualis ē futura in firmitas. ⁊ quō ē medicāda. Et tu nota q̄ cum ex quantitate doloris apparentis in vno corpis situ sciatur que mā peccat ⁊ in quo mēbro. ⁊ mā diuersa indiget vario mō medicamif ⁊ silr varia mēbra. iterūq̄ aliter ē futuz piculū ex vno q̄z ex alio. tō ista cognitio fac̄ nob̄ p̄cognitionē

S. 9

et difficultatē morbi et morbi medicādi. Si. n. co
 stis. i. hac pte ponit ex. et p^m pertinet ad partes la
 tex i quo dicit q^d si i costis. i. i dircō costarū magn^o
 dolor inascat et ascendēdo qⁱ disgradiatur vsq^{ue} ad
 furculas. i. supiores exites in sine colli. aut descen
 dat inferius versus ypocūdrā i vtroq^{ue} casu per hūc
 modos cognitōis dolorū significant tria. p^m est q^d
 apā ē i pellicula cooperiēte costas iterius q^{uam} vocat
 pleura. q^{uod} i possibile ē dolorē eē huius nisi patiēte
 illa pellicula s^{ed} q^{uod} significat ē q^{uod} passio ē molesta et
 periculosa. 3^m ē q^{uod} fortē ē adhibēda medicā. et iō si
 passio se extēdit ad furculas. stomia ē necessaria.
 descēdit ad dyastagma farmacia ē necessaria vt d^e
 fo regimīs acutoz. quē dicit pitonoxomatō. S^{ed} si
 dolor fuerit pu^{er} i vno loco latex remanēs fixus q^{uod}
 venit q^{uod} sicut pūctura nō ascēdēs ad furculas ne
 q^{uod} descēdēs ad ypocūdrā tūc passio ē i locis carno
 sis costarū. et nō indigemus fortē medicā et nō est
 molesta. et hoc^o in alijs doloribus indigemus cogni
 tiōe mēbroz dolētū et magnitudis dolorū. Attē
 de igi^{ter} vt dicit fo regimīs acutoz 2° 4°. q^{uod} i pleu
 resi dolor ascēdit ad furculas indigem^{us} stomia ba
 silice. et rō ē. q^{uod} ex ascēsu significat calitas mē. et q^{uod}
 plurimū talis ē sāguī pmixta. iō stomia ē faciēda
 de basilica q^{uod} ipsa ē p^{er} quā p^{ri}ncipaliter et de p^{er}pe
 fert sanguis ad nutriēdū loco p^{ri}marū 4° costarū
 supioz s^{ed} vt d^e p^{ri}mēto. 4. l. et textu. si passio descēdit
 ad dyastagma oz purgare cuz eleboro nigro. aut
 fellibino. q^{uod} significat māz p^{ro}gruā. et per p^{ri}ns aut
 flegmaticā aut melācolicā. et iō purgari debere. et
 p^{ro}stat q^{uod} tā hec stomia q^{uod} farmacia dicunt a gal. me
 dicina forē. et hic ē cañ. ca. 4°. p^{er} q^{uod} in egritudinib^{us}
 in q^{uod}bus ē timor incipēdū ē a medicā forē. et no.
 quō stomia vocat medicā. si at dolor q^{uod}escit signi
 ficat māz nō multā influere et iō nō penetrare in
 p^{ri}niculū s^{ed} in carnē. et iō passionē eē nō piculosa
 et sufficere leuioza adiutoria. Nō dixit at q^{uod} si do
 lor sit vehemēs et getus. nā ēt in isto dū nō sit ven
 tosus indigemus fortē adiutorio. et ē piculosus q^{uod}
 q^{uod} ducēs ad mortē cū ad epīma p^{ro}uertit. 2° at. ex^m
 ponit ibi. Sicut si apāta. et ē q^{uod} si apāta sint i loco
 carnofo q^{uod} ē pessimū ad apāndum. i. aptissimū ad
 apāndū dolores erūt graues sicut ypo. dixit in li^{bro}
 epidimiaz vbi dixit q^{uod} in venis graue pōdus porta
 re innuēs de locis dolorosis. s^{ed} cū dolor ē i ceteris
 p^{ri}tibus renū dolor ē acutus. et p^{er} id q^{uod} y. i loco illo
 epidimiaz dic^{it} i celis p^{ri}tib^{us} itelligi p^{ri}ctas circūdā
 tes singulos renes et ēt venas et artarias renū et p^{er}
 cauitatē renū et portā p^{er} quā exit vrina. Ex quo p^{er}
 q^{uod} dolor ē in directo renū ex fortitudine doloris et
 mō possumus cognosce^{re} vtz sit in carne renū vel
 in p^{ri}niculis vel in venis vel artarijs et isto i loco ē
 error diuisiōis marsilij. nā in ista pte cū dicit gal.
 q^{uod} at ceteris dixit p^{ri}tibus. Marsili^{us} inchoat faz
 pte p^{ri}mēti d^e q^{uod} exponat h^{ic} fa ps affōi nri s^{ed} si ē ita
 q^{uod} vt p^{er} h^{ic} nō exponit in h^{ic} vbo nisi dictū y. in libro
 epidimiaz q^{uod} loq^ut de renibus. Cadit tū difficul
 tas quā thadeus diffuse disputat. vtz apāte exite
 in venis aut artarijs dolor sit acutus. et v^{er} q^{uod} sic ex

gal. hic. s^{ed} q^{uod} nō p^{ro}bat q^{uod} venae et artarie sūt obtusi
 sēsus nō sit rigor p^{er} motū mēz in eis s^{ed} h^{ic} p^{er} mo
 tū mēz in musculis et in exitu ab eis. p^{ro}terea ipse s^{ed}
 plurimū ligamētales et ligamēta nō sentiūt hic d^e
 venas et artarias nō eē acuti sēsus. s^{ed} tū q^{uod} caro re
 nū nō sētit. iō apāte exite in vena q^{uod} sētit aut arta
 ria sit acutior dolor. s^{ed} ex apāte carnis renū sit gra
 uior. q^{uod} si dicat q^{uod} si artarie et vene sētit q^{uod} tūc de
 beret fieri rigor in motu talis mēz. d^e q^{uod} sūt obtusi
 sēsus et iō nō sit ex illo motu rigor. 3^m at ex^m po
 nit ibi. Idē ēt itellexit d^e q^{uod} y. idē itellexit q^{uod} de
 epate in quo si dolor sit in carnosia locis dolor est
 grauior. nō tū q^{uod} velit carnosia loca volē epat. q^{uod} il
 la caro nō sētit. s^{ed} vult q^{uod} si mā q^{uod} ē cā dolorū faciat
 apā in carne epat dolor ē grauis s^{ed} si ē in pell. cul
 aut venis eius ē acutus respēctū eius q^{uod} ē cū est in
 carne. et subdit q^{uod} q^{uod} apāt sūt in silibus mēbris et
 alia sūt p^{ri}ca q^{uod}ntitas acumis dolorū ē s^{ed} nāz. i. p^{ro}pler
 tionē humorū illos faciētū. q^{uod} si humor erit coleri
 cus dolor erit fortissimus alijs p^{ri}tib^{us}. et similit^{er} q^{uod} ē
 grossa vētositas nō h^{ic}ns exitū dolor sit fortissimus
 et si mā fuerit flegmatica dolor erit mollior. i. remis
 sior. Ex q^{uod} i fert q^{uod} ex q^{uod}ntitate doloris nō solū itel
 ligimus qualitātē doloris. s^{ed} ēt ex illa itelligimus
 q^{uod}līter deat morari. i. multū aut paz. et h^{ic} q^{uod} cogno
 uimus a quo humor depēdet. Si at y. hic oñdit
 iudicio meo q^{uod} oz nō solū q^{uod}ntitatē s^{ed} alia p^{ro}sidere
 ad h^{ic}ndū debitā noticiā doloris et diuidit i duas
 ptes. p^{ri} facit q^{uod} d^ecm ē magis p^{ro}fulse. fo d^eclarat d^efaz
 qualitātē et q^{uod}ntitatē doloris rñdēdo tacita obōni. ibi
 fa h^{ic} at. In pte p^{ri} itroducēda expōnē suā mō reto
 rico dixit. q^{uod} si y. nō intēdit in affō medicū facit at
 tēti nisi ad cognoscēdū q^{uod}ntitatē doloris sufficit id
 q^{uod} ē dictū in 2°. S^{ed} si p^{er} q^{uod} ēt voluit aliud eē iue
 stigādū sicut vbiq^{ue}. quale mēbz paties dolorē sit vi
 gnus aut nobilius et qualevilius et quale ē magis
 decliue ad piculū et silia. i. alia q^{uod} i dolore sūt p^{ro}siderā
 rāda tūc ē itelligēdū ab y. ac si diceret. nō sufficit
 sola inuestigatio q^{uod}ntitatē doloris in diuersis locis.
 neq^{ue} ēt si sint in eisdē locis sufficit inuestigat^{io} si sit
 vnus dolor vel multiplex vt vbiq^{ue}. Si origines pa
 tiant in latere in eadē pte nō debemus ex istis in
 telligere dolores eē equales. i. in piculo vel mō cu
 re. et cā qua depēdet imo oz inuestigare si sint siles
 vel d^entes in d^eris dicēdis. Deinde cū dicit. h^{ic} at
 specificat magis p^{ro}siderāda in dolore. et dicit p^{ri} q^{uod}
 ad integre cognoscēdū vtz dolores in eodez loco
 exites sint similes vel d^entes. oz p^{ro}siderat vtz sint
 eiusdē q^{uod}ntitatē et eiusdē q^{uod}litatē. In qualitate at p^{ro}
 deramus vtz sit p^{ro}gnitius vel inflatiuus. vel gra
 uis vel corosiuus sēpiternus. i. p^{ro}tinuus vel induc
 tuosus equalis vel diuersus. s^{ed} in q^{uod}ntitate fortitu
 dinis oz itelligere plus et minus et h^{ic}. i. itēdimus
 q^{uod} vicim^{us} magnitudinē aut p^{ro}uitatē v^{er} q^{uod}ntitatē ma
 gni doloris. et rñdēdo tacite q^{uod}ni dic^{it} q^{uod} medici cō
 sueuerunt rez fortiozem appellare maiozez q^{uod}ntis
 fortitudo non pertineat ad quantitatē sed ad qua
 litatē q^{uod} dicunt se. esse magnam vel paruam cū se.
 nihil sit aliud q^{uod} calor. Et ideo non est mirum si

dolorē dicit fortiorē vel maiorē neq; si dicat rē in qualitate eē maiorē volētes q; dicit grauitas in dolore apūgēte et silib^o. i. volētes nōre dīam in doloribus pūgitiuis aut grauatius et alijs q̄do dīnt s; magis et minus et hoc facit per nomē magni. et parui. **¶** Mo. tamē circa totū affōm q; multoties est vtilis dolor vt dolores facimus in subethicis et apoplecticis et i multā diuersiōib^o nō tamen ē vtile q; multum duret anteq; dolores cognoscantur.

¶ **Escretici et circa vesicā dolētes** ^{tes. 2°}

¶ affōi ē. **¶** Hītes passioēs dolorosas circa renes et vesicā laboriose sanant si sint senes. 2° pbat. In illis iste passioēs laboriose sanant in qbus virtus ē debilis et dclinat. et cū hoc humor salis multiplicat. s; senes sūt butusmōi q; et maiorē et minorē declarabo in notandis. Et hanc sniam allegat auic. l. 8. 3° ca. de lapide renū. et est vtilis affō. in pnostico et ampliā ad vtrūq; sensuz **¶** Adulti et sūt alij morbi q; in senibus laboriose sanant. s; ppo. hos tm in pnosticis voluit specificā q; de alijs alias dixerat. **¶** Mo. tm q; nefretici dicit illi q; patiunt in renibus sicut splenetici q; in splene. **¶** Mesres. n. solēt renes dicit. et iste passioēs sūt sicut verbiq; lapis aut vlcus siue ab intrinseco siue ab extrinseco pueniat et similes maxime tm verisimiliter de passioē q; ē vlcus. nā a lapide renū pmi senes qnz librant in trāsitu ad decrepitā etatē. 2° no. q; dolētes circa vesicā dicit patietes dolorē in mēbris secū colligat sicut collū vesice et porū vritides et in ipamet vesica. 3° no. q; s; i vlcibus vesice fiat dolor i loco vlcerato. tm multoties ē valō remissus. et i hora emissiois vrine sit magn^o dolor in ipsa virga ppe caput eius. et iō nō dicit solū dolētes in vesica. s; circa vesicā q; et ex passioē ppij corpis vesice dolēt corpa circa vesicā. et loco doloris ppiēdit locus vlcis. s. ex loco alio a loco capiti virge. q; in illa hora mingēdi pueniūt oē vlcera siue in colo siue in virga siue in vesica. 4° no. q; mēbra soluta q; nō qescūt cū difficultate sanant vt dicit. 4. 3° ca. de pti. q; vlcera indigēt qete. **¶** Itēz et mēbra q; sūt via expulsiois supfluitatū multaz et acutaz vel duraz difficulter sanant vt dī de ano xvij. 3° Itē mēbra q; sūt receptacula supfluitatum difficulter sanant. et hec oia pueniūt renibus. et vesice. s; in oi etate mō talis q; i oi etate sūt difficilia ad sanādū vt plurimū in senectute cuz sūma difficultate sanant. aut nō sanant. et iō ista vlcera in senibus. aut nō sanant. aut cuz difficultate maxime at in decrepitā. 5° no. q; vltra has difficultates q; i senectute generat humor barrachi^o et salis q; ē mordicatiu^o et talis addit i vlcibus renū et vesice. iō hac cā et in senibus difficiliter ista curant. et.

¶ **Passiones i renibus** ^{et vesicā.}

¶ mēto p^o assignat vnā cāz difficultatē sanādī passioēs horū mēbroz. s. renū et vesice. fo. aliā. 3° spālez exītez in senibus. ibi fa. **¶** Itēz ad sanādū. ibi 3°. q; passio. In pzia dicit q; passioēs renū et vesice diffi-

culter sanant. q; ista mēbra nūq; qescūt et qes est necessaria in sanatiōe horū mēbroz q; sūt egra.

¶ Et no. q; nō ē intelligēdū q; nūq; qescūt oio s; q; quasi nūq; qescūt. neq; renes sere p̄tinue reci- piūt et emittūt vrinā et vesica quasi sp̄ aut recipit aut pellit. Et no. q; hoc maxie h; vey de solutiōe p̄tinue. nā lapis p̄ motū remouet. s; p̄tinue solutiō p̄ motū phibet sanari. nō tm ē necessariū sp̄ phibe- ri. q; qnq; virtus et medicina plus possūt ad sanā- dū q; motus ad impediēdū. **¶** De fa pte dicit q; p̄- dixit duos eē ad sanādū morbos hāz ptiū q; hic trāsēūt supfluitates acute q; renouāt vlcera. i. ma- gnificāt et si eēnt ppe p̄solidationē renouant. **¶** De 3° pte dicit q; in senibus has passioēs curare ē du- rius q; etas eoz dclinat sicut de aliqb^o alijs mor- bis dicit ppo. alibi q; illis passioibus p̄moriunt.

¶ **Dolores et tumores** ^{et}

¶ clusio ē. dolores et tumores exītes fm vētrē supiores et magis supficiales si le- uiores exītibz interius et in p̄fūdo. 2° pbat. q; isti sunt in mēbro. minus sensitiuo et ignobiliori et cui facilius possūt applicari medicamina. et simile sniaz hēt 4° p̄tinet. p^o ca. et ampliatio cōis ad sen- sus et p̄plexioēs et etates. Et pōt apliari ad alias passioēs. vtilitas at ē q; o; q̄do tumor ē in vētre bene discernere vtrū sit in pte carnosā et extrinse- ca q; ē mirach. aut sit in pte p̄tēta in p̄cauo eius. s. aut in stō aut in intestinis. aut alio mēbro intrinse- co. q; magna dīa ē in cura et pnostico. **¶** Mo. tamē p^o p̄ticut q; p dolores supiores nō intelligunt illi q; sunt magis p̄ping capiti. s; q; sūt magis in sup- ficie et magis extra. **¶** Ecōtra at p̄ inferiores non in- telligimus illos q; sūt magis versus pedes s; sūt magis intra et in p̄fūdo vt dicit gal. in commēto.

¶ Secundo no. q; partes intra siphac sunt no- biliores partib^o inferioribus et eaz egritudines et apāta sūt periculosiora vt stomachus intestina ves- ca. et filia mēbra. vt epar renes et splē. et iō illarum egritudines sūt valde periculosiores. plurimū et talia mēbra sūt magis sensitua. et iō fortius dolen- tia. et q; sūt rarioza plus ibibunt. et q; sūt calidiora facilius multe mē ad illa mēbra trabunt. **¶** Ecō- tra at accidit in mēbris exterioribus. Et iō ppter magnā dīaz i cura et pnostica hē diligēter p̄fide- rādū. 3° no. q; hoc nomē vēter et si multas hēat significatiōes vt ē dictū affō fo. p^o particule. tamē hic sumit p magna p̄cauitate p̄tinetē mēbra nālia sicut stō intestina epar. splen. renes. vesica et. Et intelligat in ista p̄paratiōe q; cetera sint paria.

4° no. q; dolores exteriores eē leuiores pōt itel- ligi duobus mōis: vno q; sint magis remissi. fo q; sint leuiores. q; minus mali. et siliter de tumorib^o et p̄stat q; intelligit solū 2° mō nō p^o. nā stat ita ma- gnū eē tumorē extra. sicut intra. et ita intensum do- lorem extra. sicut in certo membro infra. et.

¶ **Superiores hic intelli- gimus.** **¶** Gal. i 2°. p^o docet qd intelligat p̄ superiores

Ex quo intelligit qd intelligat p oppositū. 2° verifi-
cat pte fam affōi ex qua p3 veritas p: ibi fa. Qd
āt intra. De p: dicit qd p superiores n̄ intelligit f3 cor-
pis lōgitudinē. s3 fm p̄fūditatē. vt dixi in expōne
affōi. 7 iste ptes ab eleuis vocant pellicula. i. supra
pelliculas. s. siphacversus exteriora. De fa pte dicit
q illa q nascūt itra pelliculas sūt in testinis 7 dō
aut supple i aliquo intriseo mēbro nobis vt pp. i.
tellexit vbi dicit nō superiores fortiores. 7 h̄ dicit q3
dolores q in istis nascunt sūt fortiores 7 maiores.

Dropicis que

nera q nascunt in corpibus ydropicorū
nō sanant facilliter. 2° pbat. in illis cor-
pibus nō facilliter sanant vlcera q habūdāt humi-
ditate extranea. s3 corpora idropicorū sūt hūmōi
ḡte. maior p3. q3 vlcera indigent exiccatione in sua
cura. 7 minor p3 p rōnē ydropicis. 7 s̄lis snia col-
ligit. 4. 4. tractatu. 2. ca p. 7 amplius ad oēs in
qb̄ quo ad totū i q ad vlcera mēbra habūdāt ex
nec hūiditate sicut mīeres carētes mēstruis. aut
p̄gnātes 7c. Mo. 1. p. qd p vulnera intelligim⁹ ge-
neralr 7 vlcera 7 vulnera 7 dicunt insici siue fiat
ab intriseo siue ab extriseo i talib⁹ corpib⁹. 2°
no. qd cū tres sūt spēs ydropicis. s. ascites q ē ex a
qua in vētre. 7 tympanites q ē ex vētositate 7 ypo-
sarca q ē ex humiditate ibibita mēbris q nō ē pue-
nienter vnita mēbro de oi spē verificat. maxie tñ i
ascite q p̄fissime ē ydropicis. Mo. 3. qd vulnera
curant p incarnationē 7 p̄solidationē 7 q̄tz istarū
opationū indiget exiccatione. 7 iō in corpibus in q
bus exiccatio p̄hibet difficulter sanant. 4° no. qd
p̄ter humiditātē ē alia cā. s. debitas digestiue in to-
to sequēs debilitatē epaī 7 ad digōnē 7 nutriti-
onē p quas sit incarnatio 7 p̄solidatio requir̄ has
virtutes eē fortes. 7 pp hāc cām i sensibus d̄crepāt
difficulter sanāt vlcera. q3 debile h̄nt digestiāz vt

3po. in libro. Comētū verificat affōz
interposita auctoritate ypocraī qd vulnera sanāt

Atte pustule.

Pustule late nō sūt valde pruriginose. p
bat. Ille nō sūt valde pruriginose q sūt d
mā disp̄sa nō multū ad vnū locū collecta s3 pustu-
le late sūt huiusmōi. igit̄ 7c. Alim cū p̄na declara-
bit circa lraz. s̄lis snia colligit. 7. 4. tractatu 13.
ca. de scabie 7 p3 āpliatio. 7 vtilitas. Mo. p. q3
pustula idē ē qd pusū apā. sicut apā idē ē qd emine-
tia magna vt colligit. fa p. 2° no. qd pustule d̄nt
q̄tz ex pte mē vt qdā sūt sāguinee qdā colerice. q
dā flegmatice. qdā melācolice. qdā vētose. qdā ex
p̄mixtiōe humorū. 7 hoc ē plurimū. Ex^m p. sicut
variole. Ex^m 2. sicut morbilli. Ex^m 3. sicut sūt q
dā put emūētia molles. Ex^m 4. sicut veruce. ex^m
5. sicut inflatiōes q alii sub oculis appēt. Ex^m 6.
sicut scabies 7 furūculi 7 plurimū taliū q̄tz tñ no-
gat d̄ra ex pte figurāz vt qdāz sūt acute sicut pl̄ri-
mū furūculi qdā late. vt quadā scabiei manerie q

dā bicipites vt in qbusdā variolorū maneriebus. 7
qdā stricte 7 qdā obtuse. in isto affō maxime notat
d̄raz ex pte figure. 3° no. qd hoc nomē pruritus su-
mis duobus mōis. vno mō p dolorosa vel tristī sē-
satiōe pueniēte a mā pruritūa vt sic siue sit cū pu-
stula siue sine pustula. siue mā pcedat ex cutē siue
nō. 7 hoc mō ē actio lesa. 7 hoc mō sumit h̄ purigē
nosū p eo in quo ē pruritus magis stricte vt p̄ra
scabie d̄stinguūt. 7 hoc mō pruritus ē talis tristis
sēsatio pueniēs a mā pruritūa nō faciēte pustulā
7 p̄teta inter duas cutes. totū p3 ex hīs q dicunt
7. 4. ca. de scabie 7 pruritu. Ex qbus p3 q nō est
repugnās in quadā scabie sicca eē intēsiōrē pruri-
tū large accipiēdo q̄ sit in dato pruritu stricte sū-
pto. 5° no. mā sua virtute mordicatius nō multū
penetrāte facit pruritū q̄ nō penetrās. 7 siliter in
motu ex̄is vt magis pruritū cāre. 6° no. qd q̄do
pustula ē de mā magis acuta 7 cū hoc sine mā cor-
pulētia p̄pellēte tūc facit pustulā acutā cuspidem
h̄ntē. q̄tz at nō h̄z talē corpulētia penetratiua aut
nō ē acuta stimulās facit pustulas magis latas. ex
hīs p3 affōi verificatio. q3 vt plurimū pustule late
sūt a mā minus acuta 7 minus corpulētia p̄pellē-
te. 7 ideo sunt cum minori pruritu.

Pustule uniuersaliter 7c.

In p̄mēto ponit d̄stinctio. 2° cāe mēbroz d̄stinctio
nis. 3° verificatio. p. dicit qd pustule vlt̄er iueniūt
duplici mō in sua figura. qdā. n. sūt alte desup acu-
tā cuspidē h̄ntes acutā figurā. 7 alie sūt late insū-
do nō tñ desup alte aut acute. De pte fa dicit qd
alte 7 acute sūt ex mā calidiorē late at ex frigidiorē
7 cā ē. q3 mā frigidior cōster ē grossior. 7 nō tam
facile p̄pellit extra. s3 q ē mediocris grossiciei si tā
subtilis q3 p mēbrā facile deseminēt sicut mā erisī
pile nec tā grosse q nō possit extra pelli ista facit a-
cutā 7 altā pustulā 7 h̄nt corpulētia in altitudine
3° dicit q̄d p̄ duas cās late pustule nō sūt mul-
tū pruriginose. 7 q3 mā nō ē calida. 7 q3 nō mouet
ē acutā formā in qua facit pruritū soluēdi p̄tinuū
cū illo mō. S3 circa affōz cadūt difficultates p.
videt qd apāta lata sine multa eleuatiōe sūt a mā
acutiorē ḡte. a pari in pustulis cuius oppositū dicit
gal. ar^m p3. q3 erisipila ē apā pue eminetie 7 m̄te
latitudinis. 7 tñ ē a colera q ē acutissimus humor
S̄l̄r appet d̄ impetigine 7 serpigine 7 asaphati q
oia sūt lata 7 a mā acuta corrosiua ābulatiua. Flo-
nes at 7 ferūculi a mā minus acuta pueniētes sūt
magis alti. fa difficultas q3 prurit⁹ sit a mā gros-
siori q̄z scabies. 7 cū hoc nō faciēte pustulā. igitur
ad pruritū cāndū nō requir̄ māz eleuari nec ipsā
eē acutā. q3 grossa nō ē acuta. 3. difficultas. q3 pu-
stule acute pueniūt a mā magis corpulēta. ḡ 7c. a
grossiori. 7 p3 aff^m ex auic. loco allegato cū dixit. 7
illa q ē magis sp̄sa ē corpulētior 7 acutioris capiti
ex oib⁹ botoz 7c. ecce qd vult qd eadē ē corpulētior
7 acutioris capiti. 4. difficultas. q3 i scabie sicca sūt
pustule p̄z eleuate. 7 nō acute resp̄cū scabiei h̄nt
de. 7 tñ in ipsa ē maior pruritus vt notat exp̄ctū.

5ª difficultas qz mā pustule late ē magis in p^o do igit magis applicat p^o sētibilibus qz mā pustule acute qz tēdit ad exteriora. et p^o p^o magis cāre puritū. Pro solutiōe p^o dīcēdū māz faciētē pustulā acutā nō oportere oīo eē subtilē. qz merito huius facili^o ē spāz in vicinos poros ppellere et dilatāre qz cutē in altū eleuat. s3 qn ē acute qualitatis mordicatiue et aliq^o h3 corpulentā grossiorē. tūc eleuatur in altum virtute ppellēte et humore hūte corpulentā requisitā. vñ iste mē acutam pustulā faciētes plurimū vsqz ad cutim pellunt. qz p mēbra rara facili^o penetrāt. et i cute figūt si h tū sine notabi eleuatiōe respēu sui corpis. ille vō q nō faciūt hāc eleuatiōē et figunt sūt at subtiliores q spgunt vt colera in ytericia aut grossa vt in pruritu stricte sūpto. et iō ad difficultatē dico q nō oēs mē q faciūt latū apā sūt subtiliores. s3 aliq acutū faciētes sūt subtiliores ceteris faciētibz latū sicut mā furūculū vel ademul ē calidior et acutior mā scrofulaz. s3 in pustulis i qbus mā ē diuisa ad puas ptes. et nō colligit vna ptesertim in cute apparetibus nūqz nō ē hīc modus subtilis. imo sēp h3 aliqūā ptē grossiorē p^omixtā s3 qn p^o grossa h3 libitā subtilē adustā mordicātē eleuat in altū pp fortē conatū virtutis. et mē obediētā qn at ex toto grossior nō sic eleuat pp cās p^otrarias vt in formica q dī alū pura imaginādū tū colera grossiorē tā in pte acuta qz in pura erisipila. Ex istis rūde ad fm qz in pruritu nō requirēt mā facere apā. cōcedo. Sufficit. n. corrosio leuis et mordicatio ad talē pruritū. s3 qn ē cū acutior mā sit intēsiō si alia sint p^oia. et iō dico q mā late pustule multoties facit pruritū vt facit in scabie lata. s3 fortiorē māz pustule acute. Nō igit valet hec p^ona. pruritus sit a mā grossiorē qz scabies. igit nō requirēt māz eē acutā faciētē pruritū. qz illa grossior h3 ptē adustā mordicatiuā. et sic quo ad qualitātē acutā. Ad 3^m dī qz s3 pustule acute sint corpulēte. i. hūtes tumētiam corpulētā supra supficiē vel sitū nālē supficiē corpis nō tam intelligit ex isto q sint a mā magis corpulēta qz nō acute. et in auctoritate allegatavoluit autē. qz bothoz siue pustula i qua ista tria p^oungūt magis q sit spāsa et q sit corpulēta et q sit acutioris capiti ē ex mā acutiorē sumēdo corpulētū nō p eo q ē ex grossiorē humore. s3 mō supradicto quō intelligat magis spāsa et acutioris capiti facile ē viderē. Ad 4^m pōt dīci q in scabie sicca sūt pustule acuti capiti s3 sint minores qz i humida. Alū tū dīcūt q intelligunt in p^opatiōe istaz pustulaz i aliis recepta figura. s3 h nō rūdet expōi affōi scē nec autē. q dīxit q sunt ex acutiorē humore. et si nō vult paritatem in humore. et c.

Aput dolēti. 2° ē. Flux^o saniet

aut sāgis aut aq p nās. aut os. aut auī curat egritudinē dolēt. et circūdolēt caput. p^obas tal flux^o remouet cām egritudinis. igit curat cām p^o p^ona. argumētū declarat circa l^oam. similitē sniam vult autē. ca. d sōda ex apātib^o p^oia 3°. Nō. qz caput

dolēti vult intelligere a dolēte in pte determinata sicut verbiq. ē clauus. aut butulmōi. S3 circūdo lēti itelligit dolētē totū caput et ē dolor q vocatur ouuz vel passio galeata a similitudine galee q totū caput coopit. Nō. fo qd tales dolores qnqz sunt ex pte qnqz sine apāte. et si sine apāte qnqz ex sāguīne. qnqz ex aliquo vel aliquibus humoz. aut ventositate. aut aquositate. qnqz ex vulnere. qnqz ex mala p^oplexiōe sine mā. s3 nos intelligere debemus maxime de dolore pueniēte ex apāte. vt dicit gal. in cōmēto. qz multi alij mōi dolor curant alijs modis imo istis nō possūt curari. Nō. 3° nō eē intentiō nez ypo. q sp fluēte. aut sanie. aut aqua. aut sāguīne fiat cura sode apōse. qz pōt eē q erit in cōpleta euacuatiō. aut sintomatica. aut sanies ab apāte ex quo relinq^o vlcus mortale in cerebro. Nā quōdā vidi post capiti vehemētē dolorē mori fluēte sanie. s3 ē intētiō q multoties euadit eger ex aliqua istaz euacuatiōnū. et ad hūc sēsu ponit hāc sniam autē. p^o 3° ca. de spēbus sode ex apātibus. Nō. 4° q p sanguinē debemus intelligere massā sāguīneā. p aquā debemus itelligere humozē aquosū de nā flegmat. p sanie at verā sanie. aut humozē putridū iprope dictū sanie. Ex his p^o affōi verificatio. Nā cū apāta intrinseca capiti p^osertit de qb^o spāsalus p sētibilē euacuatiōē faciēdā a nā si quasi sp de aliqua tali mā. aut q ē in tali p^omatura tiōe ē apta trāsire. iō p talis mēi euacuatiōē multoties accidit mā talis apātū purgari. et iō dolore talē sanari. S3 insurgūt aliq difficultates. p^oma qz sanies si euacuat significat q remanet vlcus cū igit tale vlcus nō possit eē nisi aut in pāniculū cerebri. aut i suba eius. et ista sūt incurabilia. iō fluxū talis saniet nō pōt seq salus infirmi. 2° difficultas si sanguis fluit igit nā euacuat mā apātū ate digestionē. et iō euacuatiō ē potius significās multitudinē mēi q salutē. et prima p^ona p^o qz si apā est sanguinē tūc erit digesta mā. qn erit in sanie. cōuersa et nō as. Ad primū pōt dīci q stat fieri sanie itra cranē nō ex apāte cerebri. aut pāniculoz s3 venaz. 2° pōt dīci q vlcus cerebri pōt curari. vt p^o in hac pticula ex gal. p^o infra. Ad fm negat. q sanguis apātū nō ē digestus nisi sit in sanie cōuersus. nā intra venas sanguis digestus digōne i nocituo nō ē p^ouersus in sanie. vt p^o i fluxibus sāguis i hora status p^oringētibus i synoca. nec ēt oz q si fiat euacuatiō an p^oplemētū digōis oīo sit mala s3 p^ofectior fiat post p^oplemētū digōis.

Adultis in locis.

Sal. i cōmēto p^o ponit qdā excusationē. 2° ponit dictū ypo. 3° ponit intellecū fm ip^o. 4° remouet dubitationē. ibi fa. yp. n. absolute. ibi 3°. Nōs at. ibi 4°. s3 si dolores. de p^oma dicit q alias multis in locis disputauit de isto dolorē et iō nō faciet inutiliter si nō multū subtiliter nūc velit inuestigare vt qdā alij itelligūt q putāt q dolor capiti solū soluit hīs mōis narrat ab y. i affō. De fa pte dicit q vez ē q ypo. absolute dicit q si sanguis vel sanies vel aqua fluerit ex narib^o ore vel

10

vel auribus soluit egritudinē. De 3^a pte dicit qd ipse intelligit et nos debemus intelligere qd si aliqs voluit caput ex apāte sanguineo vel alijs humoribus crudis coadunari et tale apā crepuerit et fluxerint hec mē p loca dicta soluit egritudo. i. ptingit qd soluat egritudo sicut dicit y. De 4^a pte dicit qd si voluerit caput ex grossa v̄tositate aut colera rubes aut pessimis humoribus aut a vulnerib⁹ siue ex alijs apātib⁹ qd ex dicit si sanitas seq⁹ v̄z ali

Elancolicis freneticis

Conclusio ē emoroydas supueniētes melancolicis et freneticis sūt bone. pbat. Illi sunt bone in dictis passionibus p quas materia illarum passionum euacuatur et diuertit. sed emoroydas sūt huiusmōi qd et maior ē no. et minor declarabit circa l̄faz. i. q^o ad p̄mā p̄tē. Sillis snia colligit p^o 3° ca. de melancolia. et q^o ad faz. i. 7. 3° ca. d cura emoroydaz. Particularit⁹ no. p^o qd p melancolicos debemus hic intelligere patietes m̄lia qd ē passio p quā corrupit opationū imaginatiue et estimatiue cū declinatione ad t̄iorē siue sit p̄ixa vel tr̄pudo qd vocat mania siue sine agitatōe corruptis qd vocat p̄pe m̄lia. et huius passiois cā ē humor melancolicus adustus in mania nō adustus i m̄lia absq⁹ mania. 2° no. qd hoc nomē frenesis ē equo cū ad multa. qd n. sumit solū p apāte calido cerebri vel p̄nticuloz eius qd doq⁹ at sumit p oī apāte aut cerebri aut p̄nticuloz siue calido siue frigidō. qd doq⁹ at sumit p corruptōe opationū imaginatiue et estimatiue p̄ite aut apā aut maliciā p̄plo nis egritudinalis vel sumoz p̄seueratiā. hic maxie sumit p frenesi qd ē apā calidū in cerebro vel p̄nticulis. i. et p alijs mōis verificari possit. 3° no. qd p emoroydas cōiter intelligimus egritudines p̄pō nis p̄tingēt pp aptionē oris venaz qd ad anū terminat. et iste sūt qd doq⁹ pura apitio quā seq⁹ fluxus sanguis absq⁹ dolore. qd doq⁹ hnt aptionē seq⁹ alū qua maneries apāt. aut ad mōz mori. aut ad mōz verucay vel v̄ue. aut intra foramē. aut eē. et tu diuisiones allaz collige si vis. xvij. 3° ca. fo hic tam sumit qd quis de oibus sp̄ibus v̄ficari. forte posset tñ p̄ncipalr intelligēdū d emoroydibus quas seq⁹. s̄ sanguis euacuatio. et ita v̄ gal. in 2° intelligere. 4° no. qd ab istis emoroydib⁹ vt plurimū fluit s̄ sanguis cui p̄mixtus ē humor melancolicus. et iō in egritudinibus a sanguine p̄dētibus euō ē vtilis vt manifeste vidi pleuresim curari in famoso doctore dño Raphaelo cumano p puocationem emoroydaz a nobis pcuratā. ē et vtilis i passioibus m̄licis ex q^o multū d tali humore euacuat maxie at qd do sunt iste egritudines in supiorib⁹ puta in capite qd vltra euacuationem sit diuersio mēi a loco patiete hos morbos. ex hijs p̄z p^o verificatio affōi. qd p emoroydas inatas iuuant patietes hos morbos. p̄z foq⁹ nō p natas. i. a nā veniētes. s̄ et p artificialē venarū ani iuuant. 3° p̄z qd si l̄ra affōi h̄ret sicut i multilibris iuuent loco d li freneticis nefreneticis. et signficaret passionē renū qd ē et plurimū pp s̄ sanguinem

grossū verificaret et affō. qd et in ista passioe puenit. maxie tñ p̄ferūt in ābabus passioib⁹ qñ a nā sūt. Ultimo seq⁹ qd nō fuit mēs y. qd sp̄ iste egritudines curent aut iuuent p emoroydas inatas nā possibile ē aliqz talē egritudinē eē incurabilē. et possibile ē et talē fluxū debilitare. ita v̄tutē qd plus

Emoroydes.

obsit qd p̄fir. Sa. p^o dat modos qbus p̄ferūt emoroydes in passioib⁹ dicit. fo infert v̄tutē affōi. ibi fa. nō igit. dicit p^o qd emoroydes nō solū iuuant in hijs morib⁹ qd curāt s̄ qd euacuat quale oz. nā p eas euacuat s̄ sanguis i quo ē m̄lia sicut in vino sex. et ita supple euacuate sanguinez et m̄licū humorē qd in hijs morib⁹ peccat. In pte fa infert qd nō ē mirādū si sanent melia et frenesis p emoroydes supuentētes. n̄ tñ dicit d n̄citate sanari

Emoroydas sanari.

Sanari autiqs emoroydas nō relinqndovnā facit piculū cadēdi. aut in hydropisy. aut in p̄tisy. aut mania. pbat. Illud facit piculū cadēdi in dictas egritudines qd facit retineri. māz aptat sit cā haz egritudinū s̄ ita ē in retentiōe emoroydaz antiquaz igit et. Alim p̄ maiorip̄z. et minorū declarabit statū. et h̄c sniaz apliatay collige. xvij. 3° ca. d cura emoroydaz et ē v̄tutē p̄z et apliat. qd hec retentiō nō solū facit piculū haz triuz sp̄ez egritudinū. s̄ multaz aliaz sicut epi. melancolic herpeti herispile cancri et multaz talis vt auic. dicit loco allegato. placuit tñ yp. has tres ponere tāqz forte coius p̄tingētes ab ista sanatiōe. Descēdēdo tñ ad sp̄alia. nō. qd sanari emoroydas antiquas pōt intelligi duob⁹ mōis vno mō qd s̄ fiat vt redeāt ad dispōnē sanitat absolute puta p̄stringēdo aptas et ducēdo ad nālē modū. fo mō possuimus intelligē sanari. qd p̄solidari orificia venaz emoroydalitū ita vt nō remaneāt apte apiri a nā. Et h̄c fm modū puto itellexisse y. v̄biqz qd tāt fluit sanguis et orificia sūt ita relaxata. qd nō valet ad claudēdū nisi causticū. ita qd post sup loco orificij nascat caro callosa p̄hibēs aptionē a nā. et d p̄sētū et de futuro. nā in alia sanatiōe qd ē mō. p^o p̄stat qd remanēt v̄ne apte apiri a nā supfluēte sanguine et ita nō sit piculū. et iō medici intelligētes in v̄tutē te qñ cū emplo stiptico vel balneo vel v̄nguēto sanāt emoroydas nō curare de v̄ua relinqndo. sed qñ cū ferro ignito aut icisiōe quā seq⁹ loci cicatrizatione in p̄solidādo curāt tūc diligēter p̄siderāt vt aliqz relinqāt qd nō sit h̄ mō p̄solidata. 2° no. p emoroydas intelligi vt dicebat sup p̄cedētū affō. Ex q^o p̄z oēs emoroydā eē morbū p̄plonalē qdā tñ eē apāta. qdā n̄. et p̄z ex au. xvij 3° ca. fo. qd q̄uis sint apāta tñ nū qd sūt emoroyde. nisi s̄ fiat pp orificioy ductay venaz apitioē. qd si s̄lia apāta ibidē gnēnt. et nō ex ista cā nō dicerēt emoroyde. ex hijs seq⁹ qd emoroydes nō sūt flux⁹ s̄ sanguis vel euacuatio. nā aliqua talis ē quodāmō nālīs. ois at emoroyde ē morb⁹. Seq⁹ fo egritudo p̄hibēs euōnem a v̄ca sit p̄p̄ene illi aptionē. v̄tz i surda emoroyde

3° no. q^o epar nālīter qñ multiplicat sāguinem grossū cui multa mlīa ē pmixta inclinā illū expellere nō solū ad splenē s; advēas qñq; q̄ termināt ad anū. r qñ abūdat h mā hee vene apūf r euāf ista sāguis supfluitas r cū ea mlīcus humor. Et hāc euōnez sup gal. dixit nālē in 2° illius affōi. sāguis qdā surfū. r iō p hāc securationē securaf hō qñ sit ordinatē r nō supflue ab egritudib^o q̄ solēt talī sāguie ptingere sicut sūt manīa cācri lepra. et siles. Et qñ pternāz talis mā retinet piculū euēt^o eaz. 4° no. q^o emoroydes dicunt antiq^o qz multo tpe p̄sue. ex quo pz q^o in hoīe in quo accidit dz eē dispō ad multiplicādū humorē q̄ solet ad has venas trāsmitti. s. sāguinē mlīcū. r iō qñ claudunt ita vt apiri a nā nō p̄nt ē piculū euēt^o earūde egritudinū. ma^o tñ idropis. p̄pea q^o clausavia q̄ ep solz exonerari rēanēt mē plurimū i epate ipsū apāte apāte p̄cipue duro q^o vt plurimū seq̄ ydrops. Et pōt eē yposarca r asclites r tympanites. r ego te/ stor ex apāte duro epat q̄lz istaz manerē p̄didisse Seq̄ fo p̄tisis qñ epar ē potēs ad pellēdū versus pulmonē r vene pulmōis ita replēt q^o crepanf. r manīa r mlīa qñ mā capiti cōicat mlīca adustavel nō adusta r sic pz affōi v̄ificatio.

Emoroydas impossibile est eē. Lō mentū diuidit in 4° ptes. p^o dat cāz emoroydaz r vtilitatē eaz. fo offi dīt quō ex eaz restrictiōe seq̄ ydrops. 3° quō ad eādē p̄tisis. 4° infert l̄raz qñ dixit ātiquas r si nō vna relicta fuerit. fa ibi. Quasi. ibi 3° quā māz. ibi 4°. Bñ igit dixit. dicit p^o q^o impossibile ē fieri emoro ydas absq; aptiōi oufīcī venaz q̄ terminant ad a nū p̄ q̄s venas epar solz expellere p̄p̄ multitudi nē sāguis. r eius grossiciē facere mlīcas sāguis. r sic pz cā gnālīs qñ auic. allegat loco allegato r pz vtilitas emoroydaz qz p̄p̄ eas sāguis euāf mlīc^o supfluuus. De fa pte dicit. q^o sic si tu strixeris haave nas sp^o. ita q^o a nā apiri nō possint. r in hoīe p̄sue to multiplicare talē fecē sāguis nascūt i epate ma gna vel grauiā apāta extinguetia suū calorē nālē sicut extingūt puus ignis a multitudie lignoz q^o extincto epar nō bñ gnāt sāguinē q̄ idiget forti ca/ loze nālī p̄ sua gnāuōe. r cū epar nō bñ gnāt sāguinē sit ydrops. qz ydropisū h sit. nisi cū sāguis nō gnāt sp^o oportūe. r h ē cōe oī sp̄ei ydropisū. De 3° pte dīc q^o si epar hāc sāguis māz abūdatē nō possit expellef a vēis pulmōis. i. nō possit ita ex pellere. qñ moueat ad iplēdas pulmōis/venas tūc ipe crepanf r sit sputū sāguis postea p̄tisis. Et nō q^o de manīa nihil dicit volēs q^o p̄ dicta itelligaf q^o hāc māz retētā si cōicat cereb^o sit māta sumēdo manīā p̄ cōi ad mlīaz r manīā i māta p̄pe qñ i hac mā p̄cedit adustio.

Singultu hito. 2° ist^o affōi ē ista. Sternutatio supueniēs patienti sin gultū remouet. p̄bat qz id soluit singul tū q^o irritat nāz r adiuuat ad māz expellēdā. r h māz agitādo reddit abilē expulsiōi stēnutatio ē h^o mōi resp̄cū singult^o. igit 2° va. Si^ois snia colligif i 2.3^o ca. de cura singult^o r pz vtilitas r āplīaf. qz

p talē motū māz a stō remouētē curaf singultus. sicut ē vomit^o. Pro spālī igit no. qd singult^o su pra in 5° p̄tīcula. r qd stēnutatio uidebit in 7°.

2° no. q^o singultus de quo h itelligim^o ē sigult^o de repletōe. aut nō p̄portioatus ad māz q̄ seqtur mordicationē scām in ore stōi ab alq̄ mā. 3° no. q^o cū p stēnutationē fortissime agitēt oīa mēbra i teriora vt dixi supra in p̄tīcula 5° illo affō Ad mī cū p̄cipitatiōes. r illo. Adulteri q̄ a mīrice molesta tur. iō mē adherētes pietibus stōi p̄ singultū excu cūf. r ab ipsis sepanf r ibibite ēt agitāt. r stō^o iu uaf p̄ illū ad eas a se excutēdas. Ex quo pz quō singultus curaf p stēnutationē. r pz de q^o singul tu itelligit. r 3° q^o nō ē intētio y. q^o sp̄ p stēnutatio nē soluat. qñz. n. nō curaf. r qñz curaf p alia iuuā mēta vt per vomitū r solutionē vētrif. Ultio no. q^o p egritudinē h itelligim^o illā quā se^o singultus.

Singultus sicut dixit ^{ist de.} In 2°

p^o ponit distinctio de singultu. fo verificat affōm. 3° ondit qz modus singultus sepi^o accidit. ibi fa. q cū venerit. ibi 3°. Singultus at. In p^o dicit q^o sin gultus de repletōe r de innanitiōe r sp^o qñz n̄ p portioatus ad māz. De fa dicit q^o cū singult^o ac ciderit sp^o. p̄p̄ māz stimulatē ē necessari^o forti mo tus excutiēs māz a stō. r h motus forti inuenit in stēnutatiōe. r h mō stēnutatio curaf singultū. de 3° pte dicit q^o singultus plurimū sit de repletione p̄p̄ cāz replētē. r h dico qz forte nō ad māz p̄por tionatus a re mordicāte sit sepius qz de repletōe p̄pe talis tñ ē p̄p̄ cāz replētē. r hui^o rei signū ēq^o singlt^o ma^o accidit pueris qz p̄t^o se replēt cib p̄t^o r si cauēt sibi a fri^o qz frigus p̄trahit loca neruosa super māz dissoluēdas. r h mō p̄hibet eaz dissolu tionē claudēdo poros r est causa singultus.

Bydrope habito. ^{2^o ē y drops}

curaf aq̄ trāseūte p̄ venas ad intestina. r sp^o postea exterius expulsa. p̄bat p̄ il lud r eo mō curaf ydrops p̄ q^o aquositas a corpe euāf. s; p̄ trāsitū aquositatē de p̄cauitate in qua p̄ tinet in venas. r inde ad intestina r ex aquositas a corpe euāf ḡ r c. 2° va ahs patebit. r notate silesz sniaz. i 4.3^o ca. de cāis asclit r vtilitas pz. Nota tñ p^o q^o cū saltē ponant tres sp̄es ydropisū asclit r tympanites r yposarca p̄ns affō. v̄ificaf de asclit e q̄ maxime p̄pe vocaf ydrops. 2° no. q^o aquosi tas asclit p̄tinet in p̄cauitate siphac. ita q^o ē ex i testina r epar r splenē r vesicā. r iō poterat dubi/ tari de mō quo alī a nā curaf. r de via trāsit^o mēi cū euāf qd y. volut h declarare r vult q^o nā pellit aquositatē in p̄cauū venaz. Et h itelligaf p̄ poros nā gal. vult q^o pori multi sūt i venis p̄ quos ab ar/ tarijs sibi cōicat sāguis artariālis. r iō nō ē icōue niēs i conatibus nē māz aquosā inde pellit r exve nis ad p̄cauū intestinoz. qñ dīcaf qñ nō imediate per poros itestinoz trāsit. v̄ q^o h nō ē impossibile s; qz tunice venaz sūt valde magis tenues r nō ē nī si vnica. iō facilius nā p^o in venas postea per earū apertā p̄cauitatē trāsmittet ad eoz intestinoz p̄ca

13

uitatē vt expellat. Ultio no. q̄ nō ē necessitate ta
lē euōnē seq̄ sanatio q̄ stat aut apā. aut malā cōi
plexionē remanere nō curatā. s̄z sufficit y. q̄ vt plu
rimū q̄h sit a nā sanatio ydropis̄is ē h̄ mō. vtz at
in euōne facta ab arte verbiḡ. q̄do dat suc̄ p̄reos
aut palme xpi via sit bec. et vtz p̄ poros h̄az vena
rū trāsiuerit ad p̄cauū vētris vel p̄ capita venarū
transiuerit ad p̄cauū vētris vel per capita venaz
vmbilicaliū vel aliam viam videndum est alibi.

Hec significatio. Gal. in 2° limi
tat affō di. q̄ h̄ si
gnificatio posita ab y. intelligēda ē in euōnibus p̄
vētrē spōtanēis in q̄bus nō ē adhibita medicina. q̄z
si eēt medicina adhibita nō eēt spōtanea. et p̄stat i
telligēti q̄ gal. vult aliū sensū q̄ illū quē dedit s̄vi
def. n. intelligere q̄ trāsitus aquositat̄ ad venas. et
de venis ad vētrē ita q̄ euacuet̄ significat solutio
nē. i. sanationē ab ydrope. et h̄ ē q̄ significat nām
eē potētē et ad expellēdā māz p̄ vias p̄uententes.
Si vō fiat euō ab arte nō ōz q̄ h̄ significet. q̄z nō si
gnificat tale dominium virtutis super materiaz.

Dyaria blto 7c. Lōclusio ē. vō
mitus spōtane^o curat dya
ria diuturna. p̄bat vomitus spōtaneus
curat et diuertit māz q̄ ē cā dyarie diu
ne. i. curat eā. Al^m p̄babit. Et p̄ha ē clara. et silis
fina hēf. 4°. p̄. ca. de retētōe euōnis et i. 6. 3°. ca. d̄
cara fluxus oīuz mōz. Et tu vides vtilitatē i p̄no
stico et cura et artificialis vomit^o ōz ēt p̄ferē. s̄z sp̄a
liter qd sit dyaria no. ex dicit i affō p^o hui^o p̄ticle
ē. n. fluxus humoralis simplex. i. absq̄ cibo et chilo
et excoariōe. nā q̄n ē flux^o cū istis sortit̄ alia noīa
aut nō est pura dyaria. 2° no. q̄ l̄z dyaria possit a
diuersis cāis p̄uenire sicut extrinsece puta medi
cina solutiua et remanēte virtute eius. aut intrinse
ca sicut debilitate p̄tētiue vel fortitudine expulsi
ue p̄p̄ p̄ntiaz humoris sua qualitate aut q̄titate
stimulāte. hic maxime intelligimus de illa q̄ ē a cā
intrinsicca et humoris vicio h. n. ē illa q̄ ē diuturna
cū raro aliter accidat diuturna. 3° no. q̄ vomitus
spōtaneus significat nāz deriuare humores p̄ su
piora. et iō significat si p̄cessit dyaria diuturna nā
humorē faciētē illā quē p^o ad intestina mādabat
nūc mittit ad supiora et p̄ p̄hs q̄ siml̄ euāt māz. et
cū hoc diuertit a loco egritudis h̄ at cum facit cu
rat egritudinē. q̄z remouet a loco cāz eius. ex qb^o
seq̄ p^o vomitus spōtaneus supuentēs dyarie diu
turne significat salutē et^o et ē signū. et h̄ gal. innuit
in 2° intēdere yp. cū dicat. Altera significatio. et
de alijs. Est et cū h̄ cā curatiua. et h̄z hūc sēsū posi
ta ē 2° in expōne. S̄z tūc q̄rif p^o q̄ dicit y. a dya
ria hito diuturna. et nō dīx̄ simpliciter de oī dyaria.
h̄ rīdet marsilius q̄p dyaria diuturnā dedit intel
ligere ēt breuē in qua magis p̄fert. Ego at existio
q̄ in dyaria diuturna p^o hēmus q̄ ē a cā intrinsicca
q̄z sp̄ et humoralis. fo q̄ corpus ōz eē multū euacua
tuz p̄p̄ diuturnitatē fluxus. 3° q̄ ē verisimile si nā
tētat nouū modū euōnis q̄ ē ex nouo dñio q̄ acq̄
siuit sup humorē. 4° q̄z diuertit a loco egritudinis

et q̄z plurimū crises sūt ad salutē vt dicit sup signū
ficat q̄ nā vicit humorē q̄ erat radicalis cā debilit
tādī p̄tētiua aut stimulandi attractiua. et p̄ p̄hs ex
pulsua et q̄ salus ōz seq̄ verisimiliter significatur
Itē hic vomitus cū istis p̄ditionib^o q̄ vt plurimū
nō ē sthomaticus nec p̄p̄ mēi multitudines ōz
eē saluber et cā sanitatis. In diaria at p̄p̄nq̄ t̄pis
pōt faciliter oppōitū p̄ungere. et iō dicit in dyaria
diuturna. Ex q̄bus p̄z q̄ dicit spōtaneus. nā licet
mobilis hora debita puocatus et cū debet̄ circūstā
tuz sit iuuatiuū t̄n nō t̄m q̄tū spōtane^o mō dco etē

Altera significatio. Gal. p^o pōit
affōi sniaz. 2°
oñdit qd ex ea medici p̄nt vterius arguere. ibi fa.
Bās at. p^o dicit q̄ bec ē altera significatio sup. p^o
illā posita in p̄cedētī affō lūpta a purgatiōe scā a
nā vel spōte q̄ ē ex actiōe nē sp̄. recte opāt. De fa
dicit q̄ bec significatio dat auctez euāndī artificia
liter q̄ p̄ loca p̄raria mēbro egrotātī. nā cū nā h̄
faciat ēt medicus eius imitator poterat debite sa
cere. Dubiū t̄n ē a 1 vomitus ōz in dyaria p̄uenit
et v̄t q̄ nō q̄z nō trahit de nobili mēbro ad ignobil
le q̄ p̄hibet 4°. p^o. cap. p^o. fo. q̄z nō euāt h̄ mō. v̄t
nā repit. nec p̄ loca p̄ueniētīa. nā in dyaria nā re
cipit per inferiora et intestina sūt loca p̄ueniētiora
euacuatōi vt dī particula p^o. R̄ndet q̄ q̄do nā il
lud opāt. i. vomitus tūc nō repit p̄ inferiora imo p̄
supiora prius at faciebat fluxū et nūc facit vomitū
aut si repit p̄ inferiora incipit repe p̄ supiora. Ad
dicit at si intestina nō sūt apta ledi p̄p̄ suā debi
litate in diaria potius euat p̄ inferiora q̄n intēdit
solā euacuationē. s̄z q̄n intēdit diuersionē nō op̄z
q̄ vnde nā repit euacuat vt oñdit 4°. p^o. ca. p^o. Ad
fin dī q̄ intestina nō sūt loca incōueniētīa q̄z sunt
lesa et ex fluxu humorū ad ea magis ledunt s̄z i nā
lī dispōne ex̄tia sūt loca p̄ueniētiora q̄z stōus p̄
euacuatōe. Et ad p^o dī q̄ q̄n l̄z deriuare ad no
bile dūmō nō sigat ibi p̄p̄ fugere maius nocumē
tū q̄ fieret i ign

Pleuretide tū q̄ fieret i ign
habito 7c. obill. 16
Lōclusio ē. dyaria supueniēt̄ hōi supato
a pleuresi vel p̄plemonia ē signū malū
2° p̄bat sic. Ista significat pessimitatem hōz mor
boz. ḡ ē malū signū. Al^m stati oñdet. et silis snia
colligit 4°. 3°. ca. de signis malis i pleuresi et ē vtil
in actu p̄nostico. et ampliā ēt ad p̄tīz vt p̄z ex dī
ctis in 4°. p̄ticle. No. t̄n p̄ hitū a pleuresi vel p̄
plemonia intelligi supatos vel grauatos valde a
tali morbo. 2° no. q̄ duob^o mōis pōt accidei dya
ria hōi supato vel valde molestato a pleuresi vnus
ē p̄cedētibus signis digōnis et alius ē nō p̄cedētī
bus signis digōnis. Si accidat dyaria p̄cedētīb^o
signis digōnis tūc ē bonū signū significās purga
tionē ceticā nālē. Si at nō p̄cedētibus signis dīc
tis tūc ē malū signū. ma^o. si appeat cū accūtīa sūz
seua et nō alleuiēt q̄z significat aut mēi multitudi
nez aut p̄passionē qua epar p̄patit̄ p̄tibus paciētī
bus et tūc oī mō ē malū. Cū at apparet in p̄ncipio
pleuresis q̄n ē bonū signū dyaria. s̄z de h̄ dicem^o

in dubio. No. 3° q^o vt plurimū qñ mā pleuresis ē digā r pleuresis ē fortī r magna r leua sūt accñtia. Si nā euāt māz nō euāt eā fluxu vētris imo sudore sputo fluxu sāguis narīū r sūbus. Sitr ēt raro cū digā mā pleuresis sūt accñtia fortia nisi qñ mā supat r mā paulatine ante digōnez euacuat. Duo igit sūt ppi q^o quasi nūq̄ pleuresi exñte fortī r supate multū sūt fluxus vētris laudabilis. vñū qz raro ē in pleuresi digā mā cū seuis accñtib^o nī si sint accñtia cretica. f^o qz qñ ē tñ vt plu^m mā nō pellit p fluxū vētris. Ex qbus seqt q^o vt plurimūz talis fluxus ē malus. r idē dīcēdū de piplemonia.

Non ē intentio sua. ^{sa. i. 2°} ^{facit 4°}

p^o ponit gñalē intētionē affōi. fo verificat ipsū. 3° rñdet dubio tacito. 4° infert correlariū vñū. fa ibi Et bene. 3° ibi. q^o si piplemonia. 4° ibi. vñde oz. d^o p^o dicit q^o nō ē intētio y. q^o dyaria sit p solā ppassi onē mēbroz colligatoz. s3 q^o sit ppi fortitudinē. r magnitudinē hāz ppassionū. s3 in qbusdā colligā tia ē principalis cā. sicut q^o epar patit singultū qz vicinat ori stōi. Et dz itelligi q^o epar ē cā q^o hō pa tit singultū. cura singultus non ē in epate. Et sitr q^o patit tussis. i. ē cā patiedī tussim ppi colligātiāz quā h3 cū dyasfragmate q^o ē instrumētum spūs r anhelitus. Et p^m ē qzdo passio ē i pcauo epar. 2^m qzdo ē in gibbo r nō oz passioes eē oīo magnas. s3 y. ex suis verbis dedit nobis intelligi rē psuetu dinariā. qz nō dixit q^o pleuresis vel piplemonia ha buerit. s3 dixit q^o ab his supati sūt a pleuresi vel pi plemōia dyaria supueniēs ppi eaz magnitudinē ē mala. Et bene. in hac pte dicit verificās r dicit ypocratē bene vidisse qz si isti morbi supuenerint. r dyaria supuenerit ē malū signū qz cā hui^o dyar ie erit. qz epar nō pōt trahere ad se cibū. i. chiluz r mutare vt oz in sāguinē. Et alī cā dyarie est ex corruptioe qua stō^o corrupit cibū intra se. r sp^o vtz qz istoz ē malū in dicit morbis q^o tu debes glosare ita eē vt plu^m iux^o modū datū in affō. Qd si piple^o rñdet dubio posset qz dicere pōt ne infirm^o eua dere appētibus istis signis dyarie. rñdet q^o sic qz si pleuresis aut piplemonia sint pue pñt curari ēt appēte dyaria ma^o si dyaria fuerit cā pñs. i. altera a morbo puta cibus aut medicina. qz nō significa tur nāz sintomatice moueri nec significat stōm aut epar eē debilitatos. Unde oz. Infert corre lariū q^o oz medicū eē studiosū in intelligēdis dicit r rcordādis cū reb^o. qz qzdo aliqd dī absolute dz intelligi vey eē si illa accñtia q^o dicunt significare aliqd. Nō sint ex cāis pñtib^o. i. ex cāis alijs a mor bo. r sua cā q^o dī pñti occurrūt sicut hic de dyaria dicimus q^o significat malū non si ptingerit ppi ci bū vel porū s3 si ex eēntia morbi noiat. i. pleuresis aut piplemonia ptingat qz significatiōes sp^o de bēt sūgi suis significat. i. referrī in sua significata

Ubiat vtz flux^o vē tris apparēs in statu pleuresis sit bonū si gnū q^o sic arguit. p^o sic fluxus vētris i pñ spio pleuresis ē bonū signū. g^o in statu. t3 pñs. qz

euōnes sūt melius signū i statu qz i pñcipio. aff^m p3 ex auic. 4° 3° ca. de signis malis r bonis i pleu resis. r mesue i suo de apropar ca. de pleuresi. r fo sic stat istatu māz eē digāz igit stabit ipsā pueniēt expelli p intestina. pñs t3 qz mā digā pueniēter ex pellit qzdo euāt p loca pueniētia s3 intestina si lo cus pueniētissim^o euōni vt p3 ex gal. p^o particula illo affō. 2. i. q^o ducere oz. Et iō stable talē euōnē eē signū bonū. In op^m ē y. in affō. nā in statu ē hō max^o supatus a morbo r a pleuretide superato dyaria superueniēs ē mala. ppi argumēta scā. h dubiū pñdit tres difficultates vna ē vtz flux^o vētris ap parēs in pñcipio pleuresis sit bonus. fa ē vtz flux us vētris apparēs in pcessu r post pñcipiūz sit malus. 3° ē surgēs ex determinatiōe eaz ppi qd vt plurimū fluxus vētris in pñcipio pleuresis ē lau dabilis sed in fine r pcessu vt pluri^m ē malus.

Pro p^o vt q^o nō sit bonus in pñcipio ex gal. 4° particula affō. illo affō. Egritudinibus qbuscūz incipiētibus vñ dicit. Vñ in qz morbus ē in intio nulla quā facit f3 cursū nē in purgatiōe. r in eod par infra. Cruditas indiuisibilis necesse ē maluz pcedat exitū. r in eodē pmeto i bona. n. crisi r lau dabilī necesse ē coctionē pcedere. r p pñs qzdo co ctio nō pcedit nō ē bona r laudabilis. r i 2° fo p^o particule. Bone crisis nūtia nō oz eē subita. i. in intio. r p3 per rōnē. qz nā nō dominaf mēi in pñ cipio. r per pseqns nō pōt eā euāre nisi ppi fortit udinē stimulatōis. op^m tam hēf ab auic. loco alle gato cū dixit de fluxu vētris in pleuretico. r ē i pñ cipio signū bonū r ē rēs iuuās. Pro istis igit p ciliator dīa. i. 9. 2. p^o respōdet pcedēdo q^o fluxu^o vē tris in pñcipio pleuresis ē bonus. dicit fo q^o nā multotiēs pōt māz indigāz euāre vtilē. Nā sicut ptingit q^o virtus digessit māz r ppi debilitatē nō sufficit euāre ita ecōtra ptingit q^o mā ē indigā. Et qz pauca aut multū stimulas pñerti loca multū sē sibilis euāt vtiliter. h dclarat p^o auctoritate gal. 3° creticoz cū dixit q^o virtus expulsiva qzdoqz cogit aliqd nociuū expellere ante maturatiōis pplemē rū. fo qz q^o patiunt spachilē in cerebro nō possūt li berari si apātio firmef qz ē incurabilis vt gal. i. 2° i. vij. particula illo affō. Quicūqz spachiloz. s3 pñt curari si trāseūt 4^m diē vt dī ibidē. igit pñt curari qz mā euāt a cerebro āteqz apā pfirmef. s3 h nō ē nisi āte digōnē. igit curant ante digōnez p euacu ationē qzdoqz g^o euacuatio ante digōnē ē bona. 3° id pfirmat de appoplexia qz appoplexia nisi pmu taf ad paralīsz interficit. r qzdo permutaf ptingit liberari. s3 h permutatio nō ē nisi ante digōnē igit permutatio āte digōnē ē bona ēt euō. idē pfirmat per ea q^o sūt in stō qz cibū hñtez acredinez r false dinē multotiēs expellit an digōnē pñertiz cū stōul fuerit multū sē sibilis. r f3 h auctoritates gal. r y. vñs intelligit vt plurimū vē r sufficit q^o raro pti git pñariū. ita igit si pleura sit locus nobilis r sē sibilis. nō mīz si nā expellēs māz indigāz qñz pp stimulū opec vtiliter. fo rñdet pcciliator q^o possibi le ē in pñcipio pleuresis eē euōnez vtilē. s3 h non

Dubius

erit oio añ digōez qz mā tal' pleures fuit i tpe neu-
 tralitatē alterata a virtute. 7 p' añ iā hūit mulā
 digōnis expellit p pte ad pleurā 7 p pte ad inte-
 stina. 7 hic fluxus significat māz iā aliquo mō sup
 atā a virtute. 7 iō ē signū bonū. ex quo seq' q' nō
 valet arg' apā ē in pncipio. igit mā ei' ē oio cru-
 da. Ego at' cū oib' istis puto dicēdū q' qzdoqz flu-
 xus vētris in pncipio ē signū malū qzdoqz bonuz
 Mā quē admodū eximia mltitudie quā nā nullo
 mō pōt supā ptingit fieri in febribus euōnē in pnci-
 pio ita dz posse in pleuresi ptingere. fo vī q' qz
 ē signū bonū vt dicit aut. puta qzdo maius ē iuuā
 mētū exoneratiōis qz malicia multitudis significa-
 te. nā qz pleura ē locus valde sēfibilis iō nā a trās
 mutādo māz ad locū cāto dolore 7 si vigorē hūit h
 obstāte q' nō sit mā plurima eā ad intestina trās
 mittit. 7 iō ex s'f' 7 duritie mēbz patiēt' sepius in
 hac egritudine accidit nāz stimulari ad expellēdū
 p altā viā mā tñ nō eūte plu' qz accidit i plurimis
 alijs morbis. Dīa tñ inter illa q' significat bonū 7
 illa q' significat malū sumit ex minoratiōe doloris
 7 digestiue in bona 7 ego in mala. 7 h ē q' mēf dīc
 in suo de a ppat' ca. de pleuresi cū dicit fluxus ven-
 tris accūs eis in pnci' ē fm vñū duoz mox aut. n.
 ē ppi multitudinē mē cū p'sistētia regulatiōis nē
 7 seq' h ābelitus facilitatio 7 decrescētia feb. 7 est
 significatio bona. Aut ē ppi exuberantiā mē p'qz
 regulat a nā. imo ē sicut egurgitās 7 ē significa-
 mala 7 ppe cū nō sūtit p ipsā difficultas ābelitus
 7 tristitia 7 se. inflāmatio h. s. mēf 7 ē dictū vey. p p'
 dubio. Pro fo dubio ex pte negatiā ē p' affō. fo
 auic. i. o. 3. loco allegato cū dixit. Cū igit accidit et
 accedit. s. pleuretico diuersitas. i. fluxus vētris i fi-
 ne eius significat q' epar iā debilitatū ē 7 ē malū
 valde. Op' tam vī qz pleures ē egritudo māf
 7 digā mā si euacuet p loca pueniētia dz pferi cū
 igit euō p vētrē sit p loca pueniētia se' q' dz pferi
 Ad h' dubiū rñdes q' in fine pleuresis pōt ptinge-
 re dyaria siue fluxus vētris q' ē signū bonū. 7 pōt
 ptingere 7 significare malū. nā qzdoqz in statu vī
 in fine pleuresis sit fluxus ppi vñūz nē sup māz
 digāz. 7 tūc ē bonus significat salutē. 7 signū hui'
 ē q' se' alleuiatio accidētū imo qzdoqz salus ppi
 qua. Et ego pluries vidī qzdoqz at' ē ppi mēi mlti-
 tudinē cui nā nō dñat 7 h ē malū signū. qz mā nī
 ē digā nec oio regulat a nā. qzdoqz at' nō ē fluxus
 de mā morbi illius s'z seqns d'ilitatē epar' aut stōi
 ppi magnitudinē morbi. 7 h ē et malū valde. Et
 hos duos mōs nō seq' alleuiatio se. vel doloris vī
 difficultat' anhelitus. 7 h voluit mēf i loco allega-
 to cū dixit. Si at' fluxus vētris ē i fine morbi ē sūit
 s'z aliqūe duoz mōz. aut. n. expellit mā sp' pleure-
 sis ad epar 7 viscera. 7 se' ipsū icolumitas aut ac-
 cidit a debilitate epar'. 7 p'stratiōe digestiue virtut'
 7 p'tētiue in epe. 7 seq' p ipsū pntioitas. Cōclū-
 ator at' oīa dicta vī innuere q' qzdo mā apāt' ē mlti-
 ta. tūc si p fluxū vētris pellit ē malū. qz remāsit p
 loca nobilia s'z pauca pōt expelli 7 bene. 7 iō gal.
 dicit qzdo pleures ē pua pōt curari apente fluxu.

Sz mō restat. 3° dubitatio ppi qd ē q' vt pluri-
 fluxus factus in pncipio pleuresis ē laudabilis.
 ecōtra aut in scō i fine q' at ita sit p'z qz aliter nec
 auic. dixisset absolute nec y. dixisset h factū in supa-
 to a pleuresi eē malū. nisi ita eēt vt plu'. vī tam q'
 nā post pncipiū dēat magis euāre cū dñio virtut'
 p ea q' dicunt in 2° 4° p'icula 1° affō. 21. Egōnes
 nigre h dī q' absolute pluries ptingit fieri pueniē-
 tē euōnē i pleuresi p' pncipiū qz i pnci' s'z nī p flu-
 xū vētris. 7 rō ē. qz nā p' qz digessit māz plu' dīri-
 git ad vias loco egritudis magis pueniētes vnde
 in pleuresi mā p sputū in crisi. aut p fluxū sāguis
 nariū aut p sudorē cū vte intestinōz sint longinqz
 valde raro ptingit q' māz in pector' pfirmatā per
 illū locū expellat. Et iō pluries sit talis euō in fi-
 ne pleuresis ppi nocumētū cōitat' epari vel stō. 7
 mā pleuresis expellat. aut si sit ita vt mā pleures
 expellat h ē q' nā nō hī dñat mēi 7 regulat male
 euōnē vt plurimū. s'z in pnci' pleuresis raro euō
 p fluxū vētris nisi de mā q' nūdū ad pectus ē trās-
 missa ē in ambitu totius cutis cū ps q' ad pleurā
 mittit faciat fortē dolorē tētat aliunde vertere' qz
 dñante sit euō iuuatia. nō tñ ita sicut i bona 7 lau-
 dabili crisi. 7 thērides pncipalia argumēta soluta

In oculis ¹⁷
 patiētē 7c. Cōclusio
 ē. bonū ē. superuenire
 dyaria patiētī in oculis. pbat qz illud ē
 bonū huic p qd diuertit 7 euat mā pas-
 siois oculoꝝ s'z p dyaria sit ita igit 7c. Sili' hēf sē-
 tētia. 3. 3. ca. de obtalmia 7 ē affō vtilis docēs nos
 vt in pluribus passioibus oculoꝝ sepe euacuādū
 p intestina. 7 sic āpliare possumus ad alias passio-
 nes instrumētōz sensus in capite. 7 si ptingat dya-
 riā eē ex humore eiusdē spēi cū supāre in oculis ē
 meli'. tu tñ si itelligas oēz dyaria eē bonā i passioi-
 bus oculoꝝ. nā mltoties ē mortāl dyaria s'z dī h vt
 plurimuz.

Hic afforismus ¹⁷
 In 2° p' ponitur
 excusatio. fo Inia. 3° vñū documētū ex illo. ibi fa.
 nō at. ibi 3° Quā medicus. dicit p' q' ille affō est
 explanatus virtualiter in 4° p'icula vbi dī q' sur-
 ditas recedit felleis egōibus supueniētibus. fo dī
 cit q' nō laudāt oēz dyaria s'z spōtaneā p'pterea q'
 sit a virtute. 7 ē significat eius dñuz. De 3° dīc
 q' hac euōne qbus medicus dz auctorizare 7 eius
 exēplo in passioibus oculoꝝ euāre p vētrē sicut vi-
 demus facere medicos nī t'pis euāntes aut cliste-
 ri aut aliter patiētes in oculis.

Esicam incisāz. ¹⁷
 Cōclusio ē
 ista. Adoz
 tale ē eē incisā vsz in p'fūdū. aut vesicā
 aut cēbz. aut cor. aut dyafragma. renes
 aut aliqūe intestinū gracile. aut stōz. aut epar. pba-
 tur qz oīs illa incisio ē mortalis q' ē insanabilis 7
 cuius in sanitatē se' mori. s'z ista ē de incisioib' mē-
 broꝝ noīatoꝝ. 1° p' va. et sili' hēf Inia 4. 4. 2° c.
 7 vtilitas ē in p'nosticādo in hīs passioibus. 7 am-
 pliat ad vtrūqz sexū 7 ad oēz etatē. Sz p'icularit'
 no. p' q' h q'z solutio p'tinuitat' in morbis istis est

incurabilis ut patet in passionibus vlcere vesice et intesti-
 norum sed intelligitur de incisione perforante usque ad profundum
 maiorem precauitatem istorum vel ad aliud latus per totum
 ita quod dicam vesicam incisam quasi corpus vesice non est
 collum est incisum usque in profundum. et cerebrum quasi incisione
 penetrat ad ventriculos. et diafragma quasi penetrat
 incisione totius maiorem tamen de ipso verificat quo ad partem
 magis panicularem vel minus carnosam. et per intestina
 gracilia incisa intelligamus duodenum et ieiunium
 yleon. et renes intelligamus incisos usque ad precauitatem vel
 a precauto usque ad pretextum. per ipsum ventrem intelligamus
 stomacum maxime quo ad partem oris vicinam. sed quia in promerito
 magis istud declarabitur transseamus ad aliud.

Quod mortale dicitur mortale. ^{cap. i. p. p.} ponit significationem
 huius termini mortalis. ^{fo} docet quod incisiones di-
 uersorum membrorum sunt mortales. ^{fo} per quod si mortales
 ibi facta. Cordis tamen incisionem. ibi 3^a Cur ait. De parte dicit
 quod hoc nomen mortale prouenit sumi duobus modis. vno
 modo per eo quod innuit mortem presentem. id est quod innuit necessi-
 tatem moriendi. ^{fo} per eo quod solus est signus mortis. id est quod
 ut plurimum sequitur mors vel saltem mortis periculum. sed per non
 ostendit ad quam intentionem dicitur mortale. In facta parte di-
 citur quod incisionem cordis necessario est mortalis sed incisionem
 ceterorum membrorum non necessario est mortalis nisi fue-
 rit magna et perforans spiritum totum membrum perit. vnde non scit
 si per intenderit quod incisionem magna et penetrans usque in pre-
 cauitatem vesice non sanat quod si sit talis sanari non potest
 hoc idem pertinet in locis diafragmate nervosis et in lo-
 cis subtilis intestini spiritus. quod incisionem magna et perforans
 non potest consolidari sed de stoma multum discordant. Dicitur
 quodammodo sanari potest si incisionem fuerit retro suam precaui-
 tatem. id est posterius versus spinam et cum hoc dicitur quod potest
 consolidari non solum cum sic est incisus ut appareat sui angu-
 li. id est cuspides aut superior aut inferior. et dicitur quod in eo
 medicando errant illi qui fecerint libros de vulneribus
 stoma mortales. Cuius ait. dat modo causas et dicit quod potest
 consolidari propter continuum motum. ^{fm} est quod vesica non consolida-
 tur quia frigida nervosa et sine sanguine. id est cum paucis-
 simo sanguine. tamen ipsa vesica incisa quo ad partem colli-
 que est carnosa consolidatur sicut quasi incidit ad extrahen-
 dum lapidem. 3^m dicitur quod est ep incisionem non consolidatur quia se-
 sanguis fluxus. et ideo moritur homo antequam consolidetur et effu-
 sio sanguinis est quia vene inciduntur. et ideo dicit se opinari
 quod isti dicunt vix quia dicunt posse sanari incisionem epatis
 quando non penetraverit ad precauitatem spiritus venarum magna-
 rum. et est vix putat dicere illos qui dicunt estimantes pen-
 nulas epatis que sunt quasi sui digiti cum inciduntur posse
 sanari. Dicit 4° quod multoties vidit sanari incisionem
 nam in media ciuitate asie vidit sanari vnum vulnera-
 tum profunde in cerebro sed tamen hoc est rarissimum. Et
 ideo illi sunt veridici qui dicunt incisionem magnam et per-
 forantem usque ad ventriculos non posse sanari tunc euolat
 spiritus animales. Et ego testor quod fui vno et eodem anno in
 eura duorum in ciuitate senarum qui sanati sunt. sed de sub-
 stantia cerebri notabilem partem perdidisset quorum vnus in-
 fans erat duorum annorum. et vixit usque ad 20. sed cum pau-
 ca discretione et cum debilitate lateris vnius. Alter
 erat annorum nouem. et fuit integre liberatus. primus

fuit filius gabrielis conti. et secundus filius nicho-
 lay filij abatis et fuit sine deceptione substantie ce-
 rebri manifesta. vnde a loco vulneris postea excre-
 scebat substantia mollis sicut cerebrum superans
 os. qua fuit oportunitum cum corrosouis remoue-
 re. quintum dictum est subtile intestinum et stoma-
 cus que sunt carnosia si incidantur. non tamen usque
 ad concuum possunt consolidari. sed si incisionem per-
 tingerit usque ad interiorem concuitatem vix vel
 nunquam possunt sanari. Dicit igitur quod idem dicendum
 est de renibus quod vulnus perforans non potest sa-
 ri. Ultimo dicit quod haec membra incisa non solum ex
 causis dictis sunt insanabilia. sed quia eis non potest ap-
 poni medicina sicut in exterioribus.

Quando incisum fuerit

quod os aut cartilago. aut nervus. aut maxilla
 le tenues. aut preputium neque crescit.
 neque glutinantur. Conclusio est ista. Os incisum
 aut cartilago. aut nervus. aut maxilla tenues. non
 concresecunt nec consolidantur. probatur. illa inci-
 sa nec crescent nec solidantur que habent debile
 valde calorem et substantiam valde solidam et apo-
 stematam. Sed membra nominata. sunt huiusmo-
 di igitur conclusio vera. Assumptum declarabit.
 et patet per visum et tactum. Et similis sententia
 ponitur quarta quarti cap. secundo. Nota tamen
 quod dupliciter possumus intelligere ista membra esse
 incisa. vno modo cum deperditione substantie.
 Aliomodo sine deperditione substantie. propter primum
 dicit non crescit etiam intelligit quod non venit postea
 ad complementum partium debitarum. Et prop-
 ter secundum dicit quod non conglutinantur. id est non
 consolidatur per viam prime intentionis. id est si-
 ne medio extranee rationis ab eis. Et ista ambo
 sunt comunia spermaticis alijs membris. Et tu per
 eam vide que dixi tertio tegni maxime tamen assi-
 gnatur pro causa debilitas inani caloris et durities
 siue compacta substantia.

Quod dixit non crescit.

Galienus in commento primo exponit duo voca-
 bula afforismi. Secundo ponit opinionem circa
 quasdam partes eius. Tertio dat causam dicatorum
 ibi secunda. In hoc autem discordant. ibi tertia.
 Causa autem. quia primo dicit quod per non crescere intendit
 non redire ad tantam quantitatem ad quam
 supple redissent vel venissent non facta partis re-
 motione per consolidari intelligit inuiscari ad in-
 uicem et supple vni sine medio alterius rationis
 De secunda parte dicit primo quod de osse nemo du-
 bitat quod non crescant amissa quadam sui parte. sed
 discordant de consolidatione. quia dicunt posse con-
 solidari sed tamen dicit quod errant. quia in brutis
 animalibus in quibus sit ossis fractura et apparet
 consolidata si moriantur aut interficiantur iuuenis os fra-
 ctum quod partes eius sunt ligate quasi quodam pellicula que si
 sepe videbitur quod partes non sunt inuicem conglutinate

Et subdit qd alij sunt qd dicit qd alia membra ab offe-
 oca supra si conglutinantur sicut hinc crescunt in loco ubi
 est conglutinatio. sicut in loco fissure icisionis dicitur me-
 mbra sicut icisio et fissura dicitur. quia incisio est quae pene-
 tras usque ad aliam partem. fissura autem est absque penetratio-
 ne. et sicut ypo. loquitur solum de icisione. De 3^a parte dicit
 quod non solidat quia loca ista. i. membra sunt subtilia et ner-
 uosa. et non tantum propter istas causas sed quia mul-
 tum distant ab inuicem facta incisione. quia partes
 contraherentur.

De sanguine in uentre

20 **C**onclusio est. sanguine effuso ad praecautatem
 aliquam praeternaturam necesse est ipsum praecautem in
 sanitate. probatur sanguine hoc modo effuso necesse est ipsum
 relinquitur a regimine naturali. sicut hoc statu corrupeatur et in san-
 tem praecautem. sicut et. Et hec sententia confusa et a loge potest
 colligi. primo dicitur de febribus de modis generationis san-
 tem. Et utilis est ad febrem sanguinem cum effusus in lo-
 cum praeternaturam cum sciamus quod ibi si maneat in sanitate praecautem
 tas. Ad tunc spalius quod per sanguinem intelligimus massam
 humoralem. aut 4^m humorum rubrum et dulce naturale. per ventrem
 aut intelligimus praecautem: in qua non est naturalis sanguis
 praecautem. et in qua non est aptus regi regimine naturae
 et per sanitate intelligamus aut vix illam. sicut quae est bona aut
 vltimam rem ex puritate non reducibili ad benignam gen-
 tam modo dicitur particula. 2^a affo. 4. circa generationem san-
 tem et. Quae autem verificatio est quod sanguis est calidus et humidus
 merito qualitate facilius suscipiens putredinem sicut a vir-
 tute regulata prohibet. sicut quae est in loco in quo virtus non potest
 esse bene regulata tunc putrescit et corrumpitur. et per praecautem in
 sanitate praecautem aut veram et propriam aut malam
 sicut in rem nigram quemadmodum in concauo
 stomaci accidit.

De affozismus in libris

21 **B**a. in 2°. primo ostendit littere diuersitatem. 2° ponit
 sententiam affo. 3° ostendit quod per sanitate intelligit. 4° verificat
 affo. De prima dicit quod huius affo. iuenit diuersa littera
 nam quaedam littera habet spatium loco ventris et intendit omne
 spatium ventris. Et hoc firmatur per illud quod sub-
 dit praeternaturam. In 2^a parte infertur ex dicto quod sensus
 ypo. est quod quia sanguis exit a loco in quo esse consue-
 uit ad locum ubi non est esse secundum naturam tunc con-
 uertitur in sanitate. Sanguis enim quicquid exit a vena
 et vena vadit in spatium quod est intra venas in quo esse
 non est. De 3^a dicit quod per sanitate intelligit quandam ma-
 neriem sanietatis in qua sanguis exiit propriam qualita-
 tem et supple post putredinem est mutatus in aliud si-
 ue sit sanies bona siue non. De 4^a parte dicit quod
 ypo. hinc dicit quod quia sanguis exit locum suum non
 seruat propriam naturam sed permittat aut in sanitate
 supple bonam aut in rem nigram.

De Aniacis uaricibus

22 **M**o est ista. In maniacis curatur mania per
 supaduendum emoroidarum aut varicum. probatur
 per illud curatur maniaci per quod mania manifeste di-
 uertitur aut euacuat. sicut emoroides aut varices sunt

huiusmodi sicut et. Et praecautem et notata collige ut supra
 illo affo. melancolicis et freneticis et utrobique per cu-
 ra intelligatur aut itegre aut in parte remittendo morbum
 vel prohibendo augmentum quod alias esset futurum. per varices
 aut si intelligere praeternaturam ingrossate valde nobilitate
 in crure sicut multoties contingit videre in cruribus
 portitorum que proueniunt ex fluxu sanguinis me-
 lancolici ad crura.

Quia ergo natura

23 **Q**uia ergo natura verificat affo.
 dicit quod nam mania manie de membris nobilibus tras-
 mittit ad ignobilia cum transmittit sanguinem melicuz
 ad anum vel ad varices. id sequitur manie curatio.

Quicunq; dolores a

24 **Q**uicunq; dolores a dorso. et. Conclusio est. omnes dolores transeuntes
 a dorso in cubitos curatur stomia. probatur
 sic omnes dolores curatur stomia quorum mania et causas
 euacuat sicut omnes talium dolorum causam euacuat igitur et.
 Sicut sententia habetur. 22. tertij ca. de cura dolorum iunctu-
 rarum circa principium descriptionis et est utilis et ampliat
 ad sexus et etates. debetis tamen attendere quod cum do-
 lor non potest transire de subiecto in aliud sub-
 lectum. et id per dolores transeuntes a dorso in cubi-
 tis debemus intelligere dolores qui sunt ex mate-
 ria que faciebat dolorem in dorso que a dorso in cubi-
 tos transit. 2° debetis attendere quod plurimum ma-
 teria que hoc modo transit est sanguinea propter
 venas magnas quibus mediantibus brachia sunt
 ligata cum dorso licet igitur aliquando ventositas
 aliquando materia catarrhalis frigida aliquando
 sola mala qualitas a partibus dorsum communicaret
 cubitis et faceret dolorem in quo non conueniret
 flobotomia tamen non tollitur quin affozismus
 in pluribus sit verus quia ut plurimum mania est sanguis
 mixta aut sanguis ut plurimum.

Loco doloris collectio

25 **I**nuenitur. Galenus in commento. primo ponit di-
 uersitates inuentas in littera huius affozismi. 2°
 verificat littera statu ut iacet. 3° verificat affozismum
 secundum aliam litteram. ibi secunda. oportet igitur
 tur materiam. ibi tertia. Et si hoc loco. Dicitur pri-
 mo in quibusdam libris loco doloris poni collec-
 tionem facientem dolorem quod est inutile dicit cum
 sit impossibile materiam notabilis quantitatis cur-
 rere ad hec loca et non causare dolorem. Alij au-
 tem libri habent dolores aliquando a dorso se mo-
 uent. quia materia de loco ad locum effluit. et alij
 quando est sanies maxima quando cum ea est ve-
 tositata grossa et inflatiua. De parte secunda dicit
 quod quando dolores modo dicto in affozismo a dor-
 so transeunt ad cubitos oportet purgari materiam
 per flobotomiam ab interiori cubito sicut ypo. alij
 ibi dicit quod oportet euacuare unde nam reperit et per lo-
 ca congrua. De tertia parte dicit quod si habeatur colle-
 ctio. et in hoc dicendum est quod oportet dolorem esse
 propter collectionem quia loca nervosa et lacertosa essen-
 tialiter sunt mania doloris. sicut per suam naturam facilius sensibilis

¶ si sunt facili subiectu doloris i qbus et pferit sfo
mia ad corpus purgandu. vbi vides q sumit h pur
gatione ali qz i affo. 22. pme. qz sumit hic p oi euo
ne. sz forte qrit de qua vena et de quo cubito an de
eode vl' diuerso debeat fieri purgato. Rñr sz auic.
22. tertij loco allegato i p cordia q de vena eiusde
brachij qz dicit q oz euacuari d vena manus vt sa
guis euacuet ex pte sue declinatōis. i. ad qua dcl
nat. Ex quo pz q h itelligit aut nō exñte totū ple
nitudine. nec amplius currēte mā i quo casu non
oz diuertere vel qz sfo mia sit pncipalr p cura dolo
ris dozi nō p cura doloris brachij qz cū dozi sit
nobilius brachio nō debemus facere mā vrsus
doziuz recurrere sed p locū vbi declinat euacuar.

Timor et pusillanimitas

23

¶ Conclusio istius affo. e ista. Timor et pusil
lanimitas multo tpe durates faciūt boiez
mlicū pfecte. pbat illa faciūt pfecte et itegre mlicū
q faciūt mlicuz hūozē abūdare i cerebro. sz timor
et pusillanimitas multo tpe durates si huius. g. 2c.
¶ 1° circa lram oñdif. Quidā tñ introducūt p nē
q ppo. itēdit timorē et similit pūllanimitatē mul
tū duratē significare ppletā mlicaz passionē. et p
bat q significāt mā mlicam cerebro et cordi plu
rimū cōteatā. Et similit snia colligit fm pma in
troductionē pma tertij ca. d melia et iux faz ca. d
signis mlie. Sz spālū descēdēdo nō q timor sūit
hic pprē p passionē pñte pceptionē malī futuri et
a qbusdā d expectatio malī sz ē dolor pñs hāc ex
pectationē. sz pusillanimitas qñqz sumit ppe vt
distinguit p magnanimitē qz est passio p quaz hō
pūificat se i humoribus. qñqz aut sumit p tristitia
rei appetitis male de pñti et hoc mō auic. dixit p
ma tertij. Ex causis vero fortibus in gnatione me
lācolie si supfluitas tristitie et timoris et puto hoc
ppo. hic intelligere. Mō 2° q melācolia ē corrup
tio opationū cogitatie et estimatiue vtū declinat
ad timorē et maliciā ppi humorē mlicuz. et h^o mō
ē cōis ad illa q manie pūgūt. Mō 3° q qñ timō
et pusillanimitas accidūt h^o ē aut a cā intrinseca si
ne pñtia cē extrinsece q deberet talē timorē et tristi
tiā facē. et h^o qñ ē vltra mēsurā q iuenit cōit i boie
sano vel i eo sano q timet significat meliā. et si diu
durauit significat eā ppletā. sz qñ nō diu durauit
nō oz q significat ipsaz pfirmatā. si vō sint a cā ex
trinseca pñte et diu durēt causant meliaz et cū hoc
significāt illā qz nō ē icōueniēs idē eē cāz et signū
vt alibi oñdi. ita q melia ē cā timoris. et p timor est
cā melācolie nō tñ q idem timor singularis sit cā
certe melācolie cui^o ipsemet ē effect^o sed timor vbi
gñ. ab hostib^o causauit hūozē mlicuz q ē cā melā
colice passiois. et ista passio fac ipm melācolicū de
nouo timere. posset tñ dici q vnū ē cā pducēs vel
q pduxit. et aliud ē cā pseruās vel augens. Sz
dubitat tūc pmo de mō quo timor et pusillanimi
tas si cā mlie. 2° quō e p mlicus humor. ē cā timo
ris et doloris vel tristitie. Ad pñm dī q tēpore
timoris spūs claudū intus et mouēt motib^o per

quos subtile sanguis resoluit et pibet multa spi
rituū gnatio ad hoc seqt sanguis igrossatio et ml
ti hūozis mlicū gnatio. et cū hoc igrossatio et terre
strificatio spiritū cordis q postea cōicatī cēbro
et inde eunt aialū si cā q gnānt aiales spūs non
clari sz opaci nigredine pncipātes et tādē faciunt
mliam. ¶ Pmo 2° vō dixit ga. qnto de accñti in si
ne q cā ē qz melācolicus hūoz ē niger. et tenebros^o
iō facit timorē cū ē intus qz tenebre exteriores faci
unt timorē vt pz. et auic. pma tertij loco alle^o huic
rei vt pñtēre cū dixit. q ille pp pñonē melācolu
cā faciētē spiritū cerebri iterius. et faciētē ipsuz ti
midū ppi tenebrās ipm sicut tenebre extrinsece so
licitāt et timere faciūt Auerrois aut 3° colliget irri
det illos dī. Et q dicit q aia terref. ppi humores
mlicuz nigrū. sicut terref hō i obscuro dicit vba
cantatoz. et dicit q cā ē q hūoz melācolicus facit
vnā maneriē pñonē i cēbro vel spū p quā hō in
clinat timere et tristari et cogitare corrupte. sicut sū
guis facit letitiā nō qz illuminet aiam aut spūz. sz
ppi pñonē quā facit vñ subdit paz post dca. sz ē
sciēdū q de nā istius hūozis mlicū est vt ipsum ser
quāt bec accidētā. sicut de mā sanguis ē vt eū se
quāt gaudiū et leticia. et nō dicemus pp hoc vt sū
guis det lumen aie. Et i hoc mihi placet modus
auerrois. sz putē illū voluisse ga. et auic. sz volunt
dare cām qī mala ppo frigida et sicca ab humore
melācolico facit bec accidētā magis qz ab alia cā. et
posuerūt quādā similitudinē. Tu elige.

Si quis timores

ostēdit bitudi
nē timoris a cā intrinseca ad meliam. 2° timoris a
cā extrinseca. 3° verificat p expientā. ibi 2° q si ho
rum. ibi 3° Adulteriēs enim. De pma dicit q si ti
mor et pusillanimitas sint ab intrinseco et pternāz
tūc significāt mliam etiam si nō durauerint mul
to tpe. De pte 2° dicit q qui sunt a cā extrinseca
manifesta et diu durent efficiuntur maniaci. i. com
pleti mlicū. De tertia pte dicit q vidit multos inci
disse has passiones. i. melācolie propter iraz odi
um et tristitiā que fuerunt inittum sue passionis sz
maxime in paratis per suam naturam.

Intestinorum si icidā

tur 2c. Iste affo. cū p^o sūt manifestū ex
dici supra i alio affo vesicā icidā. Lōmē
tū hui^o affo. icipit hūc affo^o ypocras 2c.

Erisipilā extrinsecus

¶ Ypo. duas ponit p^o nes. pma est permu
tatio herisipile de loco exteriori ad inter
riora nō est bonum. pbat qz pmutatio rei pternāz
de loco ignobili ad locū nobilem non est bonum.
2° p^o. Ecōtra pmutari ab interiorib^o ad exteriora
est bonū. pbat qz bonū est mā et rē pternāz per
mutari de loco nobili et venire ad ignobilē alijs pi
bus. Et p cordia sumit 3° quarti ca. de cura herisi
pile pro parte et itegre. 16°. cōtinentis ca. primo.
¶ Nō tam q h p herisipilā itelligim^o a pā colicū

et dupl'r possum' imaginari herisipilā exteri' scāz
puerti intus. vno mō qđ sua mā mouet ad mēbra
q̄ cōit' dicit' intrinseca tāq̄ ad terminū ad quē sic
epar cor et similia. Et h' mō malū seper ē herisipi
lā scāz extius puerti it'. et iō autē loco allegato di
xit. et caue cū huc redir' factas māz ad mēbrū itri
secū nobile. 2° mō pōt redir' itus qz ad carnē et
venas sub cute exites. aut si ad loca q̄ de dicitur
mēbra intrinseca ferat ad illa tāq̄ ad viā. et hoc 2°
mō qñqz bonū ē puertē itus herisipilā ex' scāz vt
p3. qz p' farmacū in eius cura talē mān euacuare
i quo trahit mā d' exterioribus ad intiora s3 sicut
ad viā et similit' cū repcussiuus minorata mā repel
limus itus i venas vicinas qñ nō timem' q' p' illō
vadat ad mēbra q̄ de dicit' intrinseca. et tu nō h' apli
ationē affozisimī ex hijs q̄ dic' p'metator' i p'mento.

Non hoc

de sola erisipila. Lōmenta
tor apliat affo'. 2° laudat
ppo. 3° dat modū quo ē hita vitas affo'. 2° ibi. s3 vt
demus. 3° ibi. qđ aut. De p'ma dic' q' hoc dictū nō
solū itelligēdū ē d' herisipila s3 d' oī passione q' qñ
mutat' ab intioribus mēbris nobilibus ad extiora
ignobilia ē bonū. s3 si stat' e3 q' ab ex' moueat itra
ē malū et h' si itelligēda fm modū expositū i affo'
De parte 2° dicit' q' nos videmus i hoc libro mul
ta noiare ad similitudinē et ad auctoritatē mltorū
alioz. i. ad auctorizādū multa alia. et iō laudādus
de breuitate. In 2° dicit' q' h' fuit manifestū per ex
perientia s3 tamē est apertū. i. clarū rōni. i. rōne.

Quibuscuqz i causone.

Conclo ē ista. Alienatio ē signū sanitat'
in causone cui supuenerit tremor. p'bat'
illud ē signū salut' causonis et tremoris qđ signifi
cat materiei resolutionē. s3 alienatio mō dicto p'ti
gēs significat resolutionē materiei causonis igif
et. Et hāc sniam hētis ab autē. 2° tertij ca° de tre
more. et p'ma quarti ca° d' causonide. Ubi nō q'
causon d' a caumate siue incēdio qz ē febris pluri
mi incēdij p'cipue i partibus cordis. Est autē cau
son se. p'tinua pēdēs a putredine colere vel flatis
falsi i venis cordi vicinis aut i venis oibus totū
et d' causon vus quādo ē a colera. et nō vus quan
do ē a flate falso. Mō 2° h' nomē tremor sumi
qñqz p' oī motu p'cussiuo mēbroz. et hoc mō large
dicim' eē tremorē in fortib' rigorib'. nec oz q' oīs
tremor sit accēs vtūq' volūtariē motiue qñqz at su
mif' p' nocuūto opationis vtūq' volūtariē motiue
quō sumif' a ga. 5° de accētū et morbo. et mor' p'ter
nālū p'posit' ex motu scō a vtute mēbrū motiuo
lūtaria conāte aliquā facē opationē et motu scō a
guitate mēbrū. vt' alta sua nālī dispōne p' iclinatio
nē et conatū vtūq' volūtariē motiue. Et de h' loq'
ēt autē. 2° tertij describēs ipm in ca°. p'po q' ē mor
b' official' eueniēs p'p' defectū vtūq' motiue et mo
tu lacertoz fm p'tinuitatē cōpar' grauitati corpis
intromittētī suā motionē i motiōe volūtaria. et cō
stat' p'siderātī vba autē. q' abusiue dixit morbus p'
re p'ternām. nā tremor ē accēs nō morb' vt cōstat

ex galieno loco allegato. q' si tremor ponat' morb'
quē tal' actio seqt' nō tñ ē morb' official' qz i nā of
ficiali puta i figura vt' situ vel societate vt ole mar
silius qz p'p' malā p'p'one frigidā et siccā p'tingit
tremor vt vult ga. loco allegato. s3 official' d' et est
lesio mēbrū organici i opatōe sua s3 tñ vtroqz pōt
i affo' itelligi et v'ficari vt' dices. 3° nō q' i causoi
ne p'tingit p' viā crisis mān cōicari neruis. vñ acci
dit tremor. et post vtute agitāte mān et soluēte p'ti
git fumos hui' male mē cōicari cerebro et fieri alle
nationē. et ita alienatio q' nō durabit nisi tpe reso
lutōis mē significabit mān dissolui. vnde fuit tre
mor. Si vō tremor accipiat' p' p'cussioe accēte in ri
gor' q' ē i p'nci' crisis future p' sudorē nā trāsmittē
te mān de venis ad musculos et loca sensibilia tē
res ē faciliōz. qz alienatio tūc significat mān iam
dissolui et i vaporē puerti ita vt capiti cōicet. et per
p'ns q' morbus soluit'. Quic. at' p'ma quarti dat du
os itellect' affo'. vñ ē q' si patiētī causonē supue
niat tremor alienatio significat q' soluitur tremor
qz significat q' cerebrū mltū calefit. vñ nerui cale
fuit et resoluit' mā tremoris. et ita non dicēt p'po. q'
alienatio significat salutē causonidis s3 remotōnē
tremoris. 2° itellect' ē q' si i causone ē alienatio et
supuenit tremor soluit' alienatio. qz mā alienatōis
pellit' ad neruos. s3 s3 hūc sensuz pot' debēt affo.
dicere alienatio soluit' qz soluit' vide si modi p'ores
tibi placent que sit intentio ga' dices in cōmento.

Quibuscuqz aliis

pmitto. Ba. p'ri
mo excusat se a cōmētatiōe affo'. 2° docet quō alle
natio pōt soluere tremorē. 3° infert affo' n' eē yp.
ibi. 2° Ego tñ. ibi 3°. S3 h' p'po. De p'ma dic' q'
ipse p'mittit quoscūqz alios p'metari hūc affo' cū
ipz introducūt et dicūt fuisse p' ad multos alios au
torizādos siue p'po. ipsum fecit siue alius. De 2° p
te dic' q' ipse exponit h' mō qz mā faciēs causonez
ē itra venas et artarias et ista si mittef' ad neruos
necesse ē qđ faciat tremorē. p'mo postea cōicata cē
bro facit alienationē et tūc remouet causon. qz nō
erit amplius febris pēdēs a tali mā i talib' venis
qđ reqrit' ad eē causonidis. De 3° dicit' q' p'po. s3
p'suevit hoc mō dicere q' morbus soluat' q' i. ipe re
mouet et loco ei' remaneat ali' nō minus piculo
sus p'mo et iō supple nō credit ipsum fuisse p'po.

Quibuscuqz empici

conclusio est
q' oēs illi empici aut ydropici q' aut vtūq'
i. cauterizāt. aut icidūt a qb' subito fluit
aut aqua multa. aut sanies mltā p'cessit oīno. p'ba
tur oēs illi patiētes hos morbos p'ceunt a qb' su
bito magna quātitas spūs dissoluit'. et i qb' spūs alia
mēbra valde gūat'. s3 oēs empici aut ydropici v'itū
vel in eis a qbus subito fluit multa aqua vel mul
ta sanies sunt tales igitur conclusio vera. Et simi
lis snia colligitur 2° p'imi ca° de causis debilitat'
vtūq'. et quo ad partē d' ydropicis. i. 4. tertij ca° de
cura asclicū. vtūq' at' ē affo' mouēdo nos ne in dicitis
casib' permittam' mltā mān egredi subitō. et am

Particula

pliat l' omni euacuatiōe ⁊ i sanie magnoz apātū.
Hō tñ pmo q' epici dicit oēs hñtes collectionē
saniei i pectori max' qñ i p'cauitatē magnā pector
ris effūdit qñqz. n. tāta ē saniei quātitas q' nō spe
rat qd possit p' iputū purgari ⁊ tūc icidit. aut in
teriam aut quartam constat inter quartam ⁊ qu
tam. Quāpoqz autem loco icisionis sit aptio cū
cauterio penetrāte ad p'fundū pectoris. ⁊ i isto ca
su dic' imo q' si p'mittat subito multa sanies exire
pereūt oīo. Hō 2° q' l'z ydrops dicit de timpa
nitate ⁊ d' yposarca potissime tñ d' d' asclite i qua vē
ter ē plen' aqua ⁊ qñqz aqua ē inobediēs medici
ne ⁊ tūc p'tingit q' medici ap'unt locū vētris aut
cū scotomo aut cautio ad aquā exēbēdā. ⁊ i istis ē
dic' ypo. q' si p'mittat subito mlta aqua exire p'elit
oīo. Attēde tñ 3° q' nō debem' tales curas tē
tare nisi i despat' p' alios modos. Quō at ⁊ cuz q
bus p'ditionib' ista fieri debēt vide p'tiz. x. tertij et
p'tiz. 14. eiusdē. Hō tñ 4° q' adustio siue cauteri
zatio nō penetrās vsqz ad int'iora ē sine piclo i em
pimate. Et tu vide modum ab albucafi ⁊ ab alie
bate q' hoc clarius qz auic. declarant.

ypoc. empicos

vocare solet. Sa. in
2°. pmo declarat qd
sit empicus quō ⁊ cū qb' circūstātijs sit icidēdus
aut vrendus. 2° oñdit q' hāz duaz opationū sepi'
fiat i ydropica. 3° ponit mētē ypo. 4° vificat ptem
auitate oxistrati. 5° ampliat affo. 6° assignat cās
vitat' affo. ibi 2° ydropico vero. ibi 3° yp. i hñs. ibi
4° oxistrat'. ibi 5° qd d' celis. ibi 6° qd fieri. De p
ma dicit q' ypo. p'suevit p' empicos itelligere illos
q' hñt sanie i medio spacio int' pect' ⁊ pulmonē ⁊
mōstrauit quō debēt icidi i l' q' icipit. si vene pul
monis. quē librū aliq' ititulāt d' empicis. istis tam
empicis nō ē vtil' icisio nisi laborent magno emp
mate i qb' despat' q' possint sanie p' sreatū expel
lef. istī. n. paciūf magnas angustias anhelitus qz
spaciū pectoris i eis ē scū angustū. ppi sanie mul
tā. ⁊ iō cogūf ad icisionē v' adustionē. De pte 2°
dic' q' medici magis p'sueuerūt ydropicos icidere
qz vrere. ⁊ cā ē qz i empicis ē phibēda putrefactō
qd sit p' adustionē s'z hoc nō fit i ydropicis. De 3°
pte dic' q' ypo. in istis per icisionē ⁊ adustionē iten
dit subitā purgationē. i. illā i qua ē subitā ⁊ multa
euō ⁊ vtraqz itēdit subitā purgationē ⁊ c. cauēdā.
qz ex cis nō p'tēdit bonū. De 4° pte dic' q' oxistra
t' dic' aliqd' inat' d' ydropicis. qz ip'e vidit multos
p're subito captos a febre ppi multā purgationē
⁊ idē bodie sepe v' a temerarijs medicis. De 5°
pte dic' q' hoc qd ē dictū h' ab yp. pōt itelligi de ce
teris mēbris sic d' pectori q' magno exite apate in
aliquo loco si subito icidat vt exeat mlta quātital
sanguis al' saniei ē molestū qz subito icidit subit
litates. i. gracilitates p'tis faciei ⁊ defectionē vtus
⁊ vix postea d' se redit. De pte 6° ⁊ vltia dic' ga. q'
putat hāc debilitatē seq' euacuata sanie i empicis
qz dū sanies ē ibi ap'it' p'oz venaz ⁊ artiaz acū
tate saniei p'tis p' quos tam' opposite se sanie dū
sanies ē ibi p'sens nō euanescit nec effluit spūs s'z

sanie euata egredit. ⁊ ista ē cā defectōis eo. ⁊ tu h
dictū nō. s'z i ydropicis dic' eē similit' sniam. ⁊ cuz
hoc qz aquositas i vētre existēs portat onus apāt'
epāt' qñ epar ē apātū ⁊ si nō sit portat q' on' suū
⁊ iō si aqua subito exeat agrauat epar deorsuz. ⁊
s' ēt stomach' ⁊ itestina ⁊ trahit secū dyafragma ⁊
cetera mēbra iteriora in pectore exētia ⁊ sic maxi
mā facit debilitatē vnde mors sequitur.

Eunuchi non podagri

zāt. Lōc'io ē ista i eunucis si sit podagra
nec caluiciū. pbat i hñs nō sit podagra
nec caluiciū i qb' nō sit cē podagre vel caluicij. s'z i
eunucis si sit iste cās g' ⁊ c. Ass' circa l'raz declabit.
⁊ hāc sniam d' podagra collige. 22. tertij ca' de do
lorib' iūcturaz. s'z d' caluicio hētur ab ypo. i l' de
būana nā. ⁊ vtil' ē affo. ad docēdū q' nimis coyū
euitem' tāqz podagrici ⁊ caluicij cām. ⁊ ampliat
ad arteticā vt dic' i p' ga. Hō. igit' pmo q' p' eu
nuchos debem' itelliger' mares q' carēt testicul' si
ue qz fuerint abscisi siue qz nō fuerint nati. ⁊ istī si
mares iperfecti qz nō obstante q' merito p'plonis
radical' ⁊ plurimū mēbroz gnationis sint apti ad
gnandū sibi silem alio tñ ex accñte p'ternām hāc
aptitudinē ad actū reducer' nō possūt. ⁊ tu ex istis
p'sidera q' sicut nō ē ipossibile vnū idiuuiduum eē
masculini ⁊ semini sexus vt ē hermafrodita ita nō
v' ipossibile eē q' nō sit mascul' neqz femella. qz ne
qz hēat ex mēbris gnatiōis ⁊ p'plone. pma aptitu
die ad deciptēdū i se ab alio gnationē nec ad gnā
tionē nec ad gnandū i alio. vtrū at sit possibile ali
quē marē ita p'trāsmutari vt nō sit mascul' neqz
feia v' q' mas fiat feia ē aliqua q'stio. nā autē. v' v'
le p'plo masculina ⁊ p'plo feminina sint accidētia
i sepabilia. s'z h' magis hñt videri. p' d' gnatiōe aia
liū iō dimitto. Hō 2° q' eunucis accidit remissie
caloris i toto. ⁊ rō ē qz coz h'z trāsmittet' ad testicu
los nālī ⁊ multū d' spū vitali. ⁊ epar mltrū d' nālī
⁊ cēbrū multū d' aiali. ⁊ istī ex ill' i fluxib' si apti re
tiner' vtutē. ⁊ recalescedi torū recte sicut ignis
i fornace stnse p' quāto facit ollas v'itatas mlto ma
gis calescit māltonē qz si ille olle v'itate nō fuisset
ab igne calescite. v' tñ calor testiculozū magis ad
quasdā ptes se diriger'. ⁊ iō ex pmutatiōe i talī ca
lore accidit i qbusdā p'tib' pilos caderēt i barba ⁊
i qbusdā nō cadere. ex qb' p'z q' sūt eunuchi etiā
hūidiores qz forēt si eunuchati nō eēnt minorā scā
dissolutiōe. Seq' 2° multiplicari flegmata i eis et
sanguinē fieri gūiozē magis aptū descēdere. vñ ⁊
crura ⁊ nates crescūt i eis. Hō 3° q' l'z p' coyū
debito tpe ⁊ mō scū exēbāt supfluitates tñ p' ipuz
idebite factū ⁊ āplius oportuno. p' se' calorē ina
ti diminutō ⁊ vtutē digestiue debilitatio. ⁊ max' in
iūcturis q' s' mēbra nālī frigidā ⁊ lōginqua pluri
mū a fonte calorē. ⁊ i qb' hūiditas flati p'portio
nal' nālī effluit ad eas hñctādas ⁊ si apte motū
⁊ qz hoies sūt ad libidinē p'cliuēs. ideo habentes
testiculos ⁊ potentiam coeundi cōmuniter vtun
tur plus debito coyū ad quod sequitur postea

secundus error q est inordinata comestio et potatio ad satisfaciendum debilitati sequenti coitu ppriam quam multiplicat idigō. Et ego multos tā senes q̄ iuuenes cognoui q hoc mō sē ad mortē deducti. q̄ vte do nimio coitu debilitat postea sup abūdādo i cibis et nutritiuis multū impleuerūt venas hūiorib⁹ apparatus putredini i qb⁹ accēsa putredine p febres p̄erūt. **¶** Ad 4° q̄ podagra sūt p egritudine dolorosa pedū sumēdo pedē p pede magno icipiēte a capite cosse et max⁹ p egritudine dolorosa iūctur alii cui⁹ i pede. q̄nq̄ tñ sumit p dolore p̄te talē egritudine. Et aut. q̄n d̄ podagra loq̄r intitulat caplīm de dolorib⁹ iūcturay siue tñ sūt dolor siue egritudo i p̄one siue i p̄one siue tñ ap̄a nō eēt icōueniēs pcedet q̄ podagra est cā febris et accēsis catarrī et morib⁹. s̄z q̄ dic marsili⁹ q̄ dolor n̄ ē morib⁹. q̄ morbi nō dicit nisi d̄spōnes q̄ sūt oib⁹ mēbris apte acciderē sicut mala p̄lo et mala p̄pō et solutio p̄tinuitatē. puto q̄ nō sūt v̄m q̄ d̄sloca⁹ ē morib⁹ et nō pōt oib⁹ acciderē et mltē figur sūt morbi i vno mēbro q̄ n̄ eēt morbi i alio mēbro. **¶** Ad 5° q̄ cē podagre aut sūt ex pte mēbrū recipientū aut ex pte mēbrū mandātis. aut ex pte humorū p̄gregatorū i corpe v̄bigra cōtingit residuo corpe bñ hūite vt pes sit debilis p̄pōnis frigide p̄pōnis. et iō satis d̄ supfluitate et nutrimēto recipientes nō pōt nutrītū sufficiēt d̄geret imo ex eo remanebūt ptes i mēbro q̄ paulatim p̄gregate faciūt ibi malā p̄pōnē p̄ternām aut malā p̄pōnē. s̄. tumorē et tādē faciunt dolorē et sic podagrā cui⁹ radix i corpe nō sūt alia d̄spō nisi mala d̄spositio mēbrū quandoq̄ autem h̄ mēbrū est p̄cta in natiuitate quandoq̄ ex paterna h̄ditate q̄n supueniēs ex nimio motu aut nimia q̄ete. aut alijs caus mēbrū debilitatib⁹. **¶** Ex 2° sic si cap̄ aut epar multiplicaret h̄gmata multa aut alios hūiores quos trāsmittēt ad pedes et alias iūcturas nō obstāte q̄ an trāsmisionē eēt sat̄ fortes iūcture. et tūc dicim⁹ pcedet a fortitudine vel d̄spōne mādātis. **¶** Ex 3° tertij sicut si p̄p̄ regimen malū i cibo vel potu sint multiplicati mali hūiores q̄ stimulet mēbra ad expellēduz. **¶** Ex hijs p̄z cā q̄ eunuchi nō podagrizāt vt plurimū q̄ nō coeūdo nō debilitat iūctur ita sicut multū coeūdo non multiplicat. ita p̄ indigōnē malū hūiores nō ita debilitat iūcture q̄ ita p̄phēdūt oēs cās it̄secas podagre. **¶** Ad 6° q̄ caluiciū cū sit defect⁹ piloz p̄p̄ defectū hūiditātē cui⁹ cū ita i eunuchis nō ita deficit at hūidū eis abstinētib⁹ a coitu q̄n possint pilos p̄tinere. iō ip̄i vt plurimū nō incurrūt caluiciū. **¶** Ultio nō q̄ ga. v̄ uelle i p̄mēto q̄ tpe ypo. nō erat v̄suz eunuchos podagrizare s̄z n̄o tpe v̄ n̄ tamen ita sicut i coeuntibus.

Incisio testiculoz i eunuchis. **¶** Ex p̄mo v̄sificat p̄te affo: de caluicio. 2° de podagra. ibi 2° podagrā. In p̄ma dic q̄ incisio testiculoz i eunuchis assimulat eos feminis. et iō sicut seie si sūt calue sepe p̄p̄ hūiditātē ita eunuchi nō sūt calui. **¶** Podagrā. Facit q̄d̄ d̄cīm ē. et p̄mo ponit modū v̄sificatōis. 2° narrat gnāles cās cū q̄busdā sp̄alib⁹ podagre. 3° ex d̄cīm ostendit quō se

h̄nt hoies hodie et tpe ypo. ad podagram. In 4° apliat affo. 5° redit ad vnā sp̄alē cāz podagre ibi 2° ypo. h̄ itēdit. ibi 3° s̄z i tpe ypo. ibi 4° q̄cūq̄ d̄cā. ibi 5° et h̄ditate. In p̄^o dic ypo. dixisse podagrā sp̄. nō fieri eunuchis q̄ ita erat i tpe suo. et nō vidit eos podagrizāt. s̄z hodie euenit eis podagra q̄ filij n̄ri t̄pis viuūt i suauitate et i luxuria et gulositate. In 2° pte dic q̄ hec ē itē ypo. q̄ i oibus podagricis ē ap̄op̄atū ad frequēt patiēduz podagrā pedes sūt debiles. et ista ē vna cā ex pte vi passiui v̄ patienti sicut i epilēticis ē debile cerebrū. s̄z tñ nō n̄cīo tales incurrāt podagrā n̄. p̄cauerūt i dieta. s̄. i regimie vite. nā nō sūt podagrici nisi cū hūiores ad eoz pedes descēderit q̄ hūiores si nō crescerēt et nō fluerēt. hec p̄a nō fieret. **¶** Ex q̄b⁹ seq̄ q̄ fortissime cē sūt ad podagrā errores i regimie p̄p̄ quos hūiores aut multiplicat. aut fluūt idebite. et s̄dit q̄ nimia q̄es et nimia exercitia sūt inimica huic passione. et similit̄ forte vnū et max⁹ q̄n bibit an saturatē cibi q̄ si illo tpe bibat max⁹ ferūt nerui et loca neruosa. nocet et coitu. et ista q̄tuor specificeauit p̄ q̄ itelligim⁹ alios errores s̄z isti sūt magis cōit̄ cōtingētes et fortissimi nimia q̄es cū sit cā debilitatō digestiua et retinēdi supfluitates et infrigidatō mēbra nimio mor⁹ calefacit et dilatat. et hoc mō ē cā attractōis ad mēbra fatigata. vinū aut̄ sui amicitate itrat i venas et penetrat i eas et i cerebrū. et postea i neruos. vbi cū mltā sui humiditate penetret accessit n̄ regulata sufficiēt a neruoz p̄p̄one. et iō postea illos infrigidat et loca neruosa. et implet ieiuno at̄ stomacho magis nocet q̄ ē p̄ct⁹. et q̄ immediate t̄git neruos stomachi p̄ quos sui sumi facile cēbro cōicāt. et q̄ trahit ad venas an̄q̄ sua p̄pleat calefactō vt d̄ 2° p̄mi sūma d̄ pulsib⁹. et iō alba magis nocet q̄ magis penetrat. d̄ coitu sat̄ d̄cīm ē sup̄.

In 3° pte infert quō se h̄nt tpe suo et tpe ypo. v̄. q̄ tpe ypo. h̄. s̄. podagrici fuerūt rari et pauci faciētib⁹ h̄ regimēto et bōa dieta et p̄tinētia qua comedebāt ad sufficiētā corpis nō ad voluptatē. s̄z q̄ homines n̄ri tēporis sūt p̄clues ad delectationē. iō h̄ tpe sūt podagrici inumeri. s̄. sine numero q̄ nimia se exercent et fatigant et inebriāt vino et comedūt plusq̄ digē possint et bibūt vinū forte. i. vino s̄z te iuno stomacho et v̄tū mltō coitu. et si nō faciāt oia ista siml̄ tñ faciēdo aliqd̄ existis duo vel plura sūt notitia. **¶** Ex q̄b⁹ seq̄ q̄ l̄z eunuchi n̄ri tēporis n̄ coeāt tñ sūt podagrici ex nimia delectatōe et gulositate

De 4° pte dic q̄ illa q̄ sūt d̄cā d̄ podagra intelligūt et d̄ artetica. q̄ hoies p̄us sūt podagrici postea artetici. icipiūt at̄. p̄us a podagra. q̄ pedes sūt inferiores. et iō magis receptiui humorū et cū h̄ magis laborāt portādo corp⁹. Et sūt h̄ artetica p̄ dolore iūcturay aliaz a iūcturis pedū sicut et man⁹ et alijs locis. **¶ De vltia pte dic q̄ podagra comitat̄ podagrā. q̄ sp̄mate maculato exūte n̄cīo ē cā debilitat̄ pedū filioz. et postea addita cā mala regnis duplici cā patiētur. s̄. parētis et suimet culpa. **¶** Ubitat̄. v̄trū eunuchi nō podagrizēt ne q̄ sūt calui. Ad p̄te negatiua arguit sic i eunuchis p̄tes superiores et capiti exiccāt**

magis q̄ i nō eunucati alijs pibus igit magis in
currūt caluiciū. p̄tia t̄z. q̄z potissima cā caluicij est
sicctas p̄tū capiti p̄z 7. quartū. Et as̄m̄ ē aristo.
pticula 4. p̄blemata ca. 3. cū q̄rit p̄p qd nimius
coeūtib⁹ r̄ eunucis ledūtur oculi. ad acūmē v̄sus
ibi r̄ndet hac forma. Aut q̄z h̄ijs quib⁹ p̄p̄ coyū
h̄ijs aūt p̄p̄ excussione sup̄iora sicca sūt magis q̄z
oz. Sc̄do sic i eunucis p̄p̄ defectū caloris mā
piloz nō eleuat ad cap̄ sicut i nō eunucati. igit cī
t̄i deficiūt p̄tū. r̄ p̄ p̄ns cū calui sūt. r̄ p̄z argu^m
q̄z eis ob illā cāz cadit barba. Tertio arguit q̄
eunuci debēt podagrizare illi facili icurrūt poda
grā i q̄bus plurime mē currūt p̄ternālī ad crura
r̄ ptes īferiores s̄z isti s̄i eunuchi igit r̄c. Adatoz
ē manifesta q̄z iuxta ga. i. 2. p̄p̄ motū talis mēz
ad pedes sit podagra r̄ non sine illo. Et minor q̄
multa mā ad īferiora mouet i eunuchis r̄ ad pe
des ē aristo. p̄dicto p̄blemate r̄ pticula 4. p̄bleu
mate. 37. vbi q̄rit p̄p̄ qd eunuchi vlcerosa crura
h̄nt. Cōfirmat q̄ coyū egritudies flegmaticas vt
sūt. 20. tertij ca. d̄ iuuamētis coyū. r̄ p̄ p̄ns q̄ vtū
tur coyū min⁹ debēt illas incurrēt. Cū igit eunu
chi nō s̄i huius. imo p̄uēt seq̄ q̄ magis icurrunt
r̄ p̄ p̄ns podagrā. In oppositū ē v̄po. i. affo.

Pro dubio p̄mo ponā nobilia. 2. p̄nes d̄ q̄sito
mōndū igit p̄mo q̄ eunuchus oī p̄pe hō impfe
ct⁹. aut carēs testicul⁹ a nā. aut ab aliqua alia cā ca
rēs eis vel h̄ns eos absq̄ vtute testiculoz sic etat
p̄portionata. qd iō addit q̄z pōt fieri eunuch⁹ p̄
strictionē testiculoz sic dicim⁹ castrari tauros aut
arietes. r̄ dicere. eunuch⁹ esto q̄ illos destructos
testiculos h̄eret. Ad 2. q̄ vt oī circa l̄raz testicu
lū cū hoc q̄ h̄nt vtutē gnāndi sp̄ma ē r̄ reflectūt ca
lorē sup̄ toto r̄ vigorāt sui irradicationē calorē cor
dis. r̄ alioz mēbroz corpis. r̄ iō īp̄s deficiētibus
aut destructi deficiūt isti vigoratio r̄ effect⁹ multi q̄
h̄nt vigoratiōē sequūt v̄h̄ ipi sūt frigidiores r̄ le
uiiores multiplicata h̄nditate leniēte. r̄ tā in mori
bus q̄z corpis habitudie declināt ad feminas. v̄n̄
q̄z eoz s̄guis sit frigidior r̄ grossior accidit q̄ ma
gis fert ad īferiora. r̄ iō īgrossant magis sicut na
tes r̄ crura r̄ nō solū nālī grossitie s̄z alū apant et
sūt i eis vlcera putrescā mā q̄ fluxit ad ea. Ad 3.
q̄ ex calitate reflexa i totū corpus a testicul⁹ acci
dit h̄uores subtiliari r̄ fieri mobiliores. 2. accidit
neruosa mēbra fieri magis aptoz poroz q̄ cē quo
dāmō p̄parāt ad egritudies iūcturaz. Ad 4.
q̄ coyū q̄nq̄z administrat p̄uentē r̄ q̄nq̄z nō. p̄ci
pue h̄ic attinet dicē q̄ administrat discōueniēt
p̄p̄ nimis vsuz. s̄z ex coyū p̄uentē administrato
sequūt multa iuuamēta q̄ ponūt ab auic. 20. tertij
ca. d̄ iuuamētis coyū. iter q̄ iuuamēta ē q̄ cōfert oī
b⁹ egritudinib⁹ statū. ipe t̄n quātūcūq̄z t̄pate ad
ministrat dilatāt poros i toto corpe q̄ p̄z ex auic.
loco allegato. nā in vna pte dic q̄ p̄fert egritudinē
bus m̄lle. p̄pterea q̄ dilatāt r̄ p̄stat q̄ s̄ loq̄ de di
latatiōe soloz poroz v̄tū. q̄z nō eēt ad p̄positū
3. d̄c i eodē ca. q̄ remouet q̄ timet de nocumēto
coartatiōis fumoz vaporis q̄ nō facit nisi aptedo

r̄ hoc idē h̄etur ab aristo. pticula 4. p̄blemata
12. ca. vbi dicit q̄ idigestibiliores sūt magis apti
poris. loquēdo v̄tū d̄ pueris q̄n coyū icipiūt. Ac
cidit ēt ex coyū quātūcūq̄z debite administrat qdā
fatigatio r̄ dilatatio iūcture ance. p̄pterea i coy
tu ance magis debilitat alijs parib⁹. p̄mo q̄z p̄stri
gūt r̄ p̄mūt ptes eaz 2. q̄z calefiūt r̄ eaz nutri
mētū dissoluit vt p̄z ab aristo. pticula 4. p̄bleuma
te 2. vbi iste due cē assignat q̄ i coyū ance max.
r̄ oculi p̄p̄tū. Ad 5. vt p̄z ex 2. q̄ m̄lte p̄nt
eē cē p̄p̄ quas hoies sūt podagrici oēs p̄tete sub
malicia regim̄is quaz due aut tres. r̄ credo q̄ vna
q̄n ē for̄ sufficit ad faciēdā podagrā icurrēt. in i
ceias t̄n cās maxie coyū sup̄flu⁹ v̄t fortissima. q̄z
sp̄m̄ euacuat q̄ ē fundamētū oīuz vtutū. r̄ in sequit
sup̄fluitas multiplicatio earū ē agita. iūcturaz
debilitatio r̄ calefactio accidētāl r̄ īfrigidatio p̄
uationē sp̄s. Alique alie s̄i intrinsece q̄ p̄ extrin
secus adiuvāt. sicut dispō h̄nditatis r̄ īdispō sine
h̄nditate siue q̄ ad iūcturas siue q̄ ad mēbra in
q̄b⁹ ē vt̄ gnāndo h̄uores. Altiō supponit q̄ p̄
fectior ē hō r̄ sanior h̄ns testiculos nō h̄nt. p̄z q̄z
t̄pamēto optimū iuenit i h̄ castrat. Ex h̄ijs ponūt
qdā p̄nes quaz ē hec p̄ma possibile ē eunuchos
pati podagrā. Ista ē ga. i. 2. r̄ colligit ab aristo. p
ticula 4. r̄ p̄blemate. 37. vbi q̄rit p̄p̄ qd eunu
chi aut oīo nō h̄nt aut min⁹ h̄nt v̄schias. i. sciaticā

2. p̄. Adarsilij pet⁹ ē cetis pib⁹ ad podagram
icurrētū eē eunucos q̄z h̄nt testiculos. p̄bat Ad
ē pet⁹ p̄ qd vt̄ digā ē debilioz r̄ iūctur̄ s̄i debilioz
sed cē eunuchis s̄i huius. cū p̄ eunucationē debili
tes digestiua. r̄ cū ēt iūctur̄ sūt debiliores. 3. p̄
Adarsilij ad icurrētū podagrā pet⁹ ē oīo non vt
coyū q̄z vt̄ coyū moderate r̄ debite cū oib⁹ debi
tis circūstātij oīuz mēbroz. p̄bat q̄z ex h̄ v̄su coy
tus euacuat sola sup̄fluitas. r̄ nō seq̄ nobil̄ lesio
i aliquo mēbro. s̄z ex abstinē. oīmōda seq̄ nocu
mētū p̄fert i etate debita. 3. p̄. 4. p̄ ē ista
vt plurimū illi q̄ vt̄ coyū s̄i magis apti ad icur
rētū podagrā q̄z eunuchi. p̄bat q̄z vt plurimū isti
vt̄ coyū sup̄fluoz s̄z illud sup̄flue magis sūt ap
ti ad podagrā icurrētā vt p̄z ex nocumētū coytus
sup̄flui supra positū. vt t̄n m̄ibi q̄ possem⁹ p̄babilr
tenē q̄ nō oē corp⁹. min⁹ patū ē podagre h̄ndo re
sticulos q̄z nō h̄ndo cetis pib⁹ excepti n̄cūo h̄ntib⁹
q̄z h̄uores eunuchoz min⁹ s̄i apti penetrat neruo
sa loca v̄n̄ lz crura sūt vt plurimū vlcerosa ex mo
tu mēz nō t̄n icurrūt podagrā q̄z mē grosse existe
tes. r̄ si i carnē p̄nt penetrare nō ita p̄nt i neruosa
loca. possem⁹ ēt p̄babilr dicē q̄ aliq̄d ē corp⁹ i q̄ ē
vt̄ coyū q̄ t̄n corp⁹ q̄tūcūq̄z moderate vt̄s illo
sit magis podagre apparatus. q̄z nō obstāte q̄ ma
iora sequat iuuamēta p̄ remotionē malaz dispōnū
cēbz. t̄n icurrūt h̄ sp̄ale nocumētū. nec v̄deo qd p̄bi
beat p̄tingē q̄ corp⁹ t̄p̄tissimū facili⁹ icurrat po
dagrā q̄z dat⁹ eunuch⁹. lz p̄mū sit san⁹ q̄z strictu
ra poroz r̄ grossities humoz magis p̄hibēt euen
tū podagre i eo q̄z fortitudo v̄tū i tēperatissimo.
Ex h̄ijs respondeo ad argumenta p̄ncipalia.